CHILE

Privită pe hartă, Republica Chile apare ba ca o imensă sabie prinsă în șoldul continentului sud-american, ba ca o săgeată scăpată din arcul nevăzut al Ecuadorului, cu vîrful îndoit acolo unde a încercat să se apropie de gheţurile veşnice ale Antarctidei. Străjuită la sud şi la vest de apele Pacificului, iar la est de lanţul masiv al Anzilor, Chile este ţara cea mai lungă de pe continent — o fîşie de peste 4 300 km, care uneşte nordul încălzit de cercul fierbinte al tropicului de ţinuturile antarctice, încremenite de gheţurile eterne. Indienii aymara au numit-o «ţara de la capătul pămîntului», iar în limba indienilor quechua «cili» înseamnă zăpadă. Cunoscută şi sub denumirea de «Ţară a salpetrului» sau «Ţară a cuprului», Chile se întinde pe o suprafaţă de 756 945 kmp. (împreună cu insulele) şi ocupă primul loc din lume în ce priveşte extracţia salpetrului. Subsolul ţării ascunde însă şi importante rezerve de fier, molibden, sulf, cărbune, petrol etc., în timp ce agricultura oferă o vastă gamă de produse, începînd cu citricele din zona tropicală, cereale, plante leguminoase, viţă de vie... Păşuni întinse favorizează creşterea vitelor, iar vecinătatea oceanului, pe o foarte mare întindere, oferă chilienilor posibilităţi excepţionale pentru pescuit şi pentru vînătoarea de balene.

În cea mai mare parte muntoasă, Chile este considerată ţara cu cei mai mulţi vulcani din lume. Dacă în Patagonia, la Punta Arenas,plouă tot timpul, zona nordică este lipsită de ploi. Cu toate acestea, căldurile nu sînt excesive niciodată, datorită curentului oceanic Humboldt care, asemenea unui fluviu, poartă uriaşe cantităţi de apă rece, dinspre Antarctida spre nord.

Pe valea rîului Mopocho, pe o suprafaţă plată, între coline de culoarea arămii se află Santiago, centrul administrativ, politic, economic şi ştiinţific al ţării. Oraşul modern, cu străzile drepte, trase parcă cu rigla, este inundat de verdeaţă. Din cauza ceţei dese, încărcată cu cenuşă vulcanică, ce pluteşte iarna deasupra oraşului, toate clădirile sînt de culoarea grafitului. În lunile de vară — ianuarie, februarie (sîntem în emisfera australă), oraşul capătă o înfăţişare estivală. Marele parc zoologic şi pădurile de la San Cristobal ca şi pantele de la Santa Lucia sînt asaltate de locuitorii capitalei, mari iubitori de soare şi verdeaţă.

Străjuit din trei părţi de munţi abrupţi şi copleşitori, portul Valparaiso este cel de al doilea oraş, ca mărime, al ţării. Aşezarea lui pe terase cu vedere la ocean îl face să fie unul dintre cele mai pitoreşti oraşe chiliene. În partea veche a oraşului, locul tramvaielor sau autobuzelor este adesea luat de funiculare. O cale ferată electrificată leagă Valparaiso de capitală.

Concepcion, importantă bază energetică, Valdivia, port şi mare centru de vînare a balenelor, Antofagasta, capitala cuprului şi salpetrului, sînt alte importante oraşe ale ţării. De fapt, în regiunea nordică se află faimosul pustiu de salpetru, un imens pustiu gălbui-roşcat, lipsit total de orice vegetaţie şi de apă.

În măruntaiele Anzilor, care în partea de nord ating altitudini de pînă la 6 000 m se află cele mai importante zăcăminte de cupru din Chile şi din întreaga lume.' La Chuquicamata se găsesc marile uzine de rafinare a cuprului.

În prezent, în Republica Chile au loc importante transformări economice şi social-politice. În cadrul acestui proces revoluţionar, cuprul şi alte bogăţii ale ţării au fost naţionalizate, întreprinderile care exploatează şi prelucrează bogăţii ca salpetrul, cărbunele şi fierul fiind şi ele incluse în sectorul de stat. Prin reforma agrară au fost expropiate 2 192 de latifundii, iar instituţiile financiare-cheie ale ţării se află, de asemenea, sub controlul statului.

PERU

Aflată în vestul continentului sud-american, străvechea «Ţară a incaşilor» — Peru — este o ţară cu natură uluitoare şi univers uman miraculos. Scăldată la vest de apele Pacificului şi avînd ca vecine republicile Ecuador, Columbia, Brazilia, Bolivia şi Chile, Republica Peru are, împreună cu cele cîteva insule din ocean, o suprafaţă de 1 285 216 kmp pe care trăieşte o populaţie de 14 milioane locuitori.

În Peru se disting trei mari zone naturale: «Costa» sau ţărmul oceanic, cu sol deşertic presărat cu cactuşi şi palmieri piperniciţi, «Sierra» — cuprinzînd regiunea Anzilor Cordilieri, ale căror piscuri se avîntă pînă la altitudini de 7 000 m, cu zăpezi veşnice şi stînci cu vegetaţie puţină şi «Selva», cu întinse păduri tropicale. Pe văile munţilor pot fi întîlnite plantaţii de bumbac şi bananieri, porumb şi întinse livezi.

Datorită situaţiei sale geografice, Peru ar trebui să aibă o climă caldă şi ploioasă. Din cauza curentului peruan ca şi din cauza munţilor, însă, clima nu este ploioasă pe litoral, iar la munte se poate locui pînă la mari altitudini.

Vechii locuitori amerindieni ai ţării, care au populat-o din mileniul al II-lea, au făurit aici o bogată cultură. Pe la mijlocul secolului al XV-lea, actualul teritoriu al Perului a fost cucerit de incaşi, iar în veacul următor statul incaşilor a fost cotropit de conchistadorii spanioli. Cea mai puternică acţiune antispaniolă a amerindienilor din America Latină — răscoala condusă de Tupac Amoru (1780—1781) a avut loc în Peru. Independenţa ţării este declarată în anul 1821 de generalul José de San Martin. După 2 ani spaniolii ocupă însă din nou oraşul Lima şi abia în 1824, în urma victoriei de la Ayacucho, spaniolii sînt definitiv alungaţi.

Vatră a vechiului imperiu incaş, Republica Peru este posesoarea unor mari bogăţii naturale. În subsolul său se află argint, zinc, cupru, plumb, minereu de fier, petrol, iar solul este cultivat cu cereale, trestie de zahăr, cafea, bumbac, orez etc. În economie, pescuitul deţine unul dintre locurile cele mai importante, Peru fiind cel mai mare exportator de făină şi untură de peşte.

Unele dintre vestigiile vechilor civilizaţii pot fi văzute şi astăzi. În partea de nord a şesului şi platoului peruan mai dăinuie şi acum ciudatele sculpturi ale culturii cărora arheologii i-au dat numele de Chavin. Stau în picioare încă marile platforme de la Tiahuanaco, cu pietre cîntărind pînă la 150 de tone, care au fost folosite la construirea oraşului, celebra Poartă a Soarelui, înaltă de 3,64 m şi tăiată dintr-un singur bloc de rocă cenuşie, vechile aşezări Machu Picchu şi Cuzco.

După alungarea colonialiştilor spanioli, patria lui Tupac Amoru a cunoscut şi epoca pătrunderii monopolurilor străine în principalele sectoare economice.

Un vast program politic şi economic urmăreşte actualmente, consolidarea independenţei naţionale printr-o dezvoltare economică multilaterală. Întregul proces vizează preluarea bogăţiilor înstrăinate. Astfel, au fost naţionalizate zăcămintele şi instalaţiile petroliere, sectorul căilor ferate al comunicaţiilor şi al serviciilor de electricitate. Au fost restituite poporului peruan 3 000 de concesiuni miniere de cupru. Reforma agrară din Peru este considerată una dintre cele mai radicale şi complexe din America Latină. Prin naţionalizarea aşa-ziselor «imperii ale zahărului» şi a marilor latifundii, 174 200 de familii de ţărani au primit pămînt.

Capitala Republicii Peru este Lima. În ea trăiesc peste 2 500 000 de locuitori, fiind astfel una din marile metropole sud-americane. De la Lima pleacă peste Anzii Cordilieri cea mai înaltă cale ferată din lume, care urcă pînă la 4 800 m altitudine. Callao, Arequipa, Trujillo şi Cuzco sînt alte centre importante ale ţării.

ARGENTINA

Aflată în partea sud-estică a continentului latino-american, Argentina se întinde pe o suprafaţă de aproape 2,8 milioane kmp de la Tropicul Capricornului pînă în depărtata Ţară de Foc. Înainte de pătrunderea spaniolilor (secolul XVI), acest teritoriu a fost populat de triburi de amerindieni: araucani, guarani, diaguiti, charrua etc. După o îndelungată luptă pentru independenţă, în anul 1826, pe harta lumii apare ca stat independent Republica Federală Argentina. Astăzi, teritoriul ţării este împărţit în 23 de provincii şi un district federal. Buenos Aires, capitala ţării este port şi mare centru industrial, situată pe malul drept al estuarului La Plata. Numărul mare de locuitori ai capitalei (peste 8 milioane) face ca Buenos Aires să fie cel mai mare oraş din emisfera australă şi una dintre marile capitale ale lumii.

Alte oraşe importante sînt La Plata, (situat numai la 80 km de capitală) Matanza, Moron, Santa Fe, ş.a.

Vasta cîmpie, fără nici un obstacol natural, legendar pămînt al călăreţilor gaucho — Pampa (drum fără urcuş) — este una dintre cele mai importante zone economice ale Argentinei. Acest teritoriu, aproape în întregime neted, ce se înclină spre coasta atlantică, este rar străbătut de firele unor cursuri de apă. Cu toate acestea, pămînturile lui umede, generoase, sînt prielnice deopotrivă creşterii vitelor şi agriculturii cerealiere. În Pampa, mai ales în partea ei nordică, se află marile ferme de animale şi culturile cu cele mai bune recolte de grîu, porumb, orz şi floarea-soarelui din ţară. La vest, pe o distanţă de peste 3 000 de km, de la Tucuman şi pînă la înneguratele meleaguri ale Ţării de Foc, aflate în apropierea capătului austral al lumii, se ridică meterezile Anzilor, cu impresionantele lor înălţimi (Vîrful Aconcagua — 6 935 de m şi Mercedario — 6 798 m, aflate la graniţa cu Chile). În partea de mijloc a zonei andine, pe văile giganţilor încremeniţi, omul a transformat locurile, cu ajutorul irigaţiilor, în pămînturi roditoare, propice mai ales culturii viţei de vie.

Patagonia este numele părţii sudice a Argentinei, cuprinsă între fluviu Rio Negro şi extremitatea de sud a ţării. Pe acest podiş semiarid, tăiat de rîuri mici, care formează prăpăstii adînci ce mărginesc secţiunile numite «mesetas» (mese), cresc oi rezistente la clima aspră a sudului. (Numele ţinutului datează din secolul al XVI-lea, cînd Magellan, uimit de urmele uriaşe lăsate pe nisip de încălţămintea din piele de guanaco a indienilor i-a numit «patagones» adică «oameni cu picioare mari»). Pe acest platou presărat cu stînci de origine vulcanică vîntul goneşte stîrnind vîrtejuri de praf. Datorită vîntului, coroanele rarilor copaci sînt turtite, asemănătoare unor dîre groase de fum ce plutesc paralel cu pămîntul. Din loc în loc se întîlnesc arbuştii «calafti», cu ramuri tari şi frunze mărunte cu care se hrănesc oile.

Cu toate că Patagonia a fost cunoscută încă de pe vremea lui Magellan, ea a fost descoperită cu adevărat abia la începutul secolului nostru, odată cu depistarea unor bogate resurse ale solului. Prin valorificarea marelui zăcămînt de minereu de fier din Sierra Grande, ale cărui rezerve sînt estimate la 200 milioane de tone, se prevede obţinerea, în jurul anului 1985, a unei producţii anuale de oţel de 25 milioane tone. De altfel, în prezent, în Argentina se desfăşoară un intens proces de dezvoltare a economiei, îndreptat în direcţia industrializării. O atenţie deosebită a fost acordată sectorului siderurgic, energeticii, petrochimiei, producţiei de aluminiu şi construcţiei de aluminiu şi utilaje.

Gheorghe LAZĂR

UN CTITOR AL ŞCOLII ROMÂNEŞTI

Evocare de Ion **DODU BĂLAN**

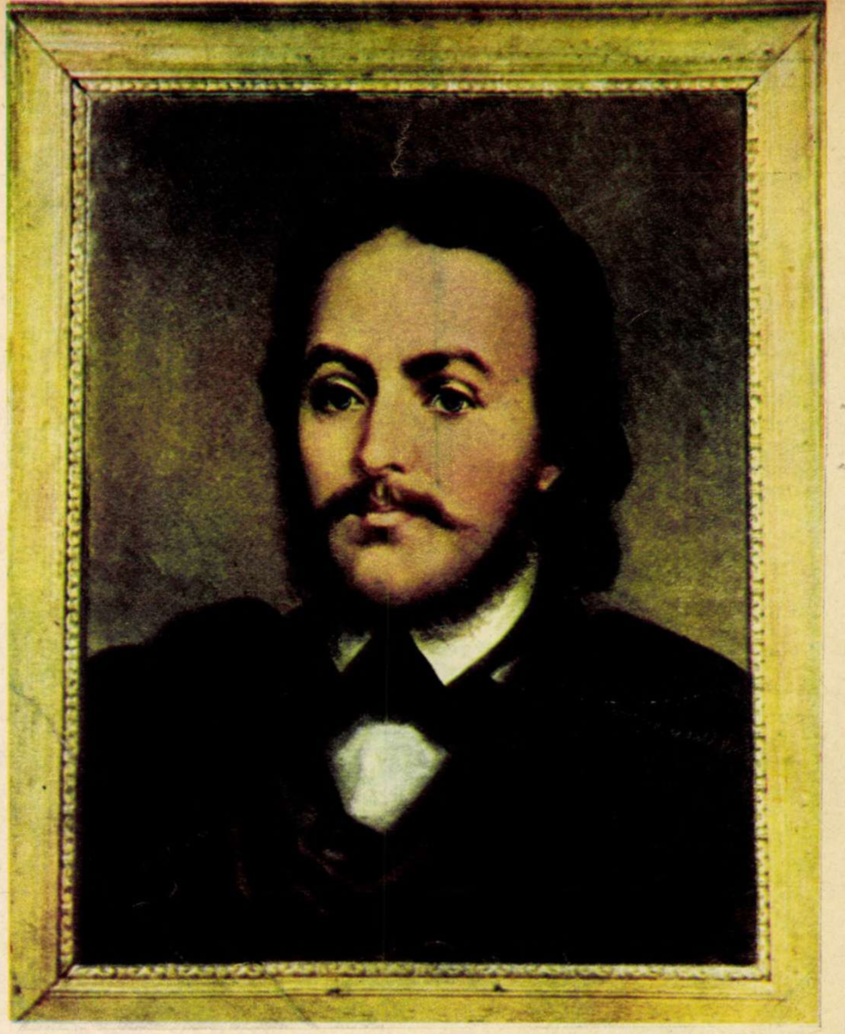

În urmă cu un secol şi jumătate, pe la începutul anului 1832, un dascăl vestit, pe nume Gheorghe Lazăr, cu studii temeinice la şcolile înalte de la Cluj, Sibiu şi Viena, ctitorul primului lăcaş de învăţătură în limba română, participant activ la răscoala lui Tudor Vladimirescu, profesorul multor revoluţionari şi scriitori de seamă de la 1848, căzuse bolnav la pat, într-o odaie modestă şi pustie de la Şcoala Sfîntu Sava din Bucureşti. Avea atunci vîrsta de 44 de ani, nici o perspectivă de a mai redeschide şcoala, care se afirmase vreme de 5 ani ca focar revoluţionar de ştiinţă şi cultură românească progresistă, ca o pepinieră de cadre pentru istoria Ţării Româneşti, premergătoare revoluţiei burghezo-democratice. Uitat de prieteni şi prigonit de duşmani, Gheorghe Lazăr se va muta, dezamăgit, la un văr al său, George, care locuia la viile de la marginea Bucureştiului, pe locul unde mai tîrziu a funcţionat tipografia lui Ion Heliade Rădulescu şi unde se află astăzi Piaţa Obor. De acolo l-a luat, prin luna iunie, fratele său Ion, cu o căruţă şi l-a dus, împreună cu o violină, cu cîteva instrumente inginereşti şi o ladă cu 300 de cărţi, la casa părintească din satul Avrig, de lîngă Sibiu, unde, pînă la vîrsta de 20 de ani, Gheorghe Lazăr muncise pămîntul, păzise vitele, trăise ca orice ţăran, cunoscînd exploatarea baronului Brukenthal. În acest vechi sat românesc, aflat cam pe la jumătatea drumului dintre Făgăraş şi Sibiu, s-a stins din viaţă acest mare suflet românesc, această mare inteligenţă care a ctitorit învăţămîntul în limba naţională, a demonstrat lumii întregi că limba ţăranilor de la Dunăre şi Carpaţi e capabilă să exprime cele mai abstracte noţiuni ştiinţifice şi filozofice.

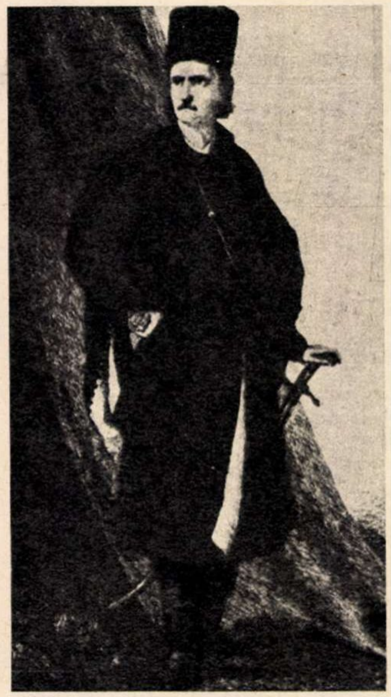

Tudor Vladimirescu (pictură de Teodor Aman).

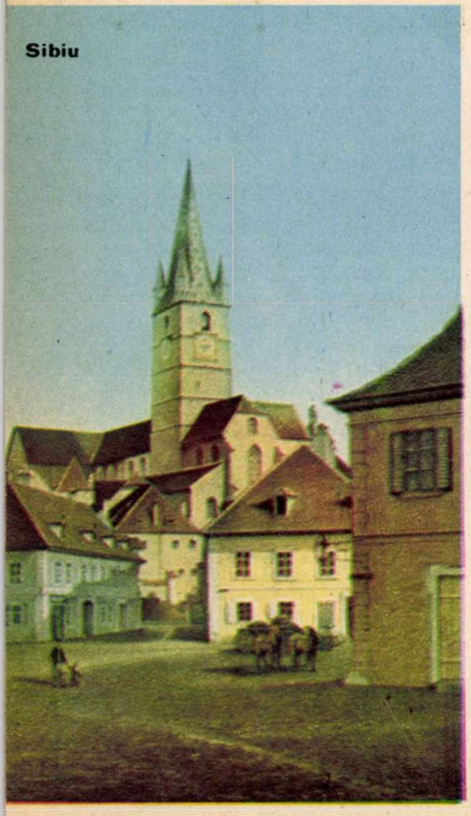

Sibiu

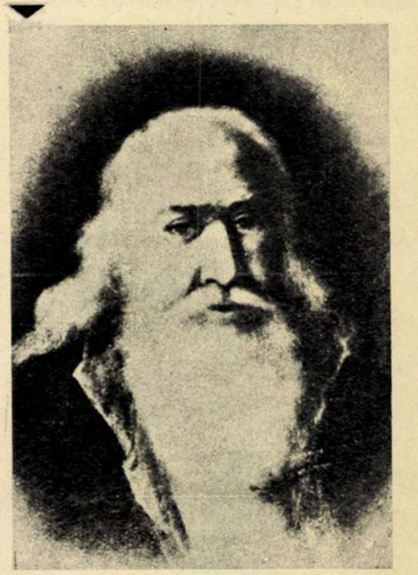

Eufrosin Poteca — primul profesor de filozofie la Academia de la Sf. Sava.

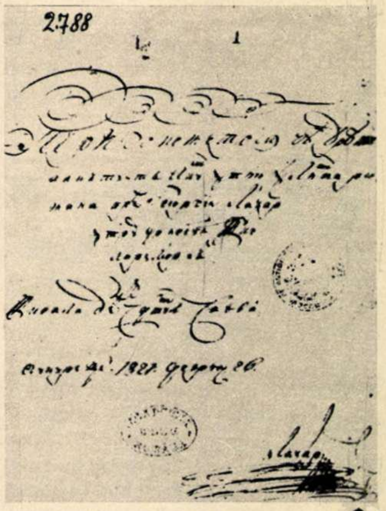

Gheorghe Lazăr: Trigonometria, 1821. Foaia de titlu a manuscrisului.

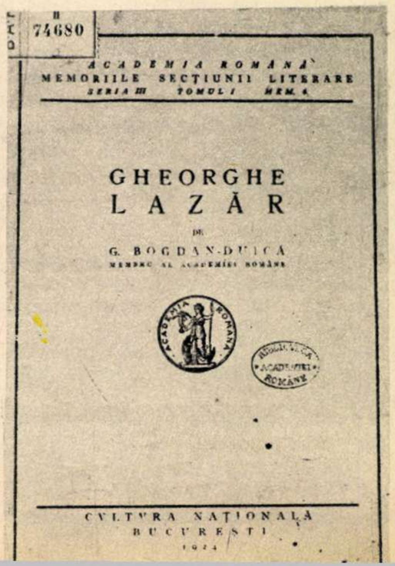

ACADEMIA ROMÂNĂ
MEMORIILE SECŢIUNII LITERARE
SERIA III TOMUL I MEM. 4

GHEORGHE
LAZĂR

DE

G. BOGDAN-DUICA
MEMBRU AL ACADEMIEI ROMÂNE

CULTURA NAŢIONALĂ
BUCUREŞTI
1924

«Comunicarea susţinută de G. Bogdan-Duică în şedinţele din 19 şi 26 octombrie 1923, în Aula Academiei Române, cu prilejul comemorării centenarului morţii marelui cărturar.

Spirit umanist, educat la marea şcoală a iluminismului francez şi german, fire răzvrătită, ostilă feudalismului şi tuturor formelor anacronice de existenţă, luptător pentru progres, care a îndrăznit să folosească amvonul bisericii episcopale din Sibiu pentru difuzarea noilor idei iluministe, Gheorghe Lazăr va fi socotit o persoană periculoasă pentru ordinea feudală. Va fi persecutat şi eliminat din învăţămîntul teologic din Sibiu şi «depus sub supraveghere ca un suspect şi periculos». Va fi sîcîit neîntrerupt de meschinul episcop Moga de la Sibiu şi de şi mai meschinul episcop unit Ion Bob, de la Blaj, şi se va muta pentru scurtă vreme la Braşov, unde lucra pe-atunci, cu o deosebită hărnicie şi dăruire, modestul scriitor Ion Barac, autorul unei foarte răspîndite lucrări despre cunoscuţii şi frumoşii eroi populari Arghir şi Elena. De la Braşov, Gheorghe Lazăr va trece munţii în Ţara Românească, unde, în condiţii deosebit de grele, va începe lupta pentru întemeierea primei şcoli în limba românească. Acţiunea era deosebit de anevoioasă într-o lume cosmopolită, aservită culturii greceşti, ostilă spiritului românesc şi redeşteptării noastre naţionale. La curtea domnească, la curţile boiereşti, în administraţia de stat şi chiar în domeniul tipăriturilor, prezenţa limbii greceşti era deosebit de subliniată. Să nu uităm influenţa acestei limbi chiar în opera unor scriitori ca Ienăchiţă şi Alecu Văcărescu, să nu uităm că şi Dinicu Golescu şi-a redactat prima versiune a scrierii sale Însemnare a călătoriei mele în limba greacă. La începutul veacului al XIX-lea, toţi fiii de boieri învăţau la Academia grecească de la Bucureşti, înfiinţată pe la 1680 de domnitorul Şerban Cantacuzino. În cercurile boiereşti, ca şi la Academia grecească, se cultiva insistent ideea retrogradă după care limba română ar fi fost incapabilă de a exprima noţiuni abstracte, ştiinţifice şi tehnice şi cu atît mai puţin în stare de a-şi crea un vocabular filozofic. Gheorghe Lazăr, cunoscător temeinic al resurselor creatoare ale poporului român, patriot luminat, încrezător în facultăţile intelectuale ale neamului său, stăpîn pe cele mai diverse ştiinţe ale vremii, şi-a cheltuit întreaga sa pregătire şi energie pentru difuzarea cunoştinţelor trebuitoare în rîndurile poporului. La începutul veacului al XIX-lea, în ciuda stăpînirilor străine şi a unei atmosfere cosmopolite, Gheorghe Lazăr scria cu atîta amărăciune şi clarviziune că «ruşine vine unui popor şi neam, ce este aşa vechi, aşa vestit, proslăvit şi înzestrat cu toate rodurile pămîntului... să nu aibă şi el o şcoală mai de treabă, o Academie cu ştiinţă, chiar în limba maicii sale, ci să se lase mai slab, mai scăzut şi mai batjocoritor, decît toate celelalte limbi şi popoare ale feţii pămîntului».

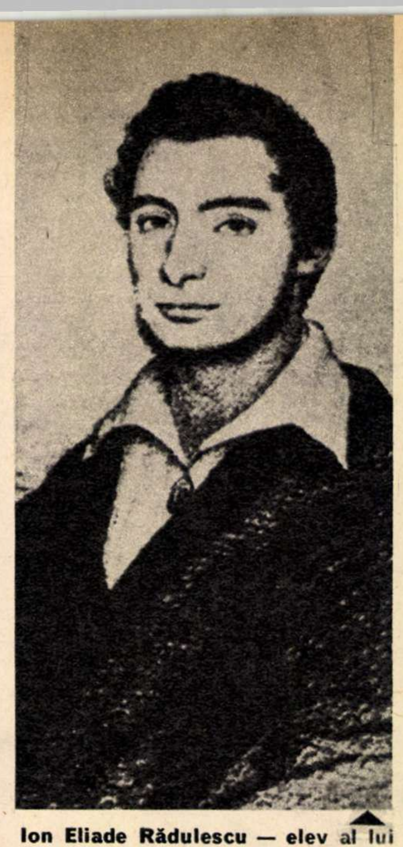
Ion Eliade Rădulescu — elev al lui Gheorghe Lazăr şi continuatorul operei sale (desen de Ion Negulici).

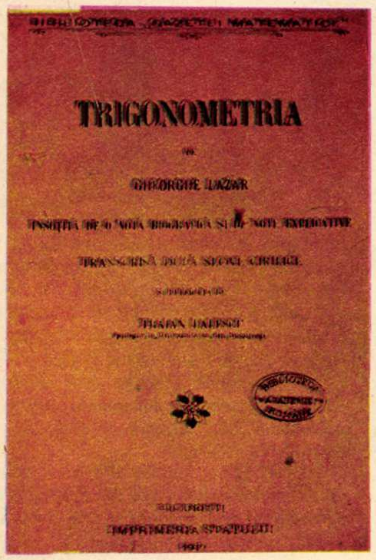
TRIGONOMETRIA

GHEORGHE LAZAR

IMPRIMERIA STATULUI

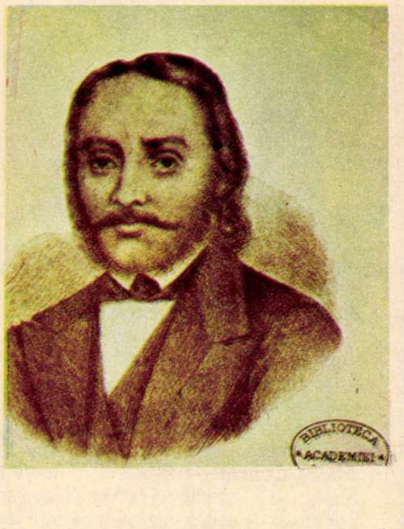

O veche ilustrată poştală.

Preocupările pedagogice ale lui Gheorghe Lazăr aveau profunde implicaţii naţionale căci, socotea el, «patrii nu-i poate fi tot una, măcar ce feliu de creştere vor primi mădulările următoare». De aceea, el chema într-un spirit îndrăzneţ şi cu totul nou întreaga tinerime la şcoala pe care o iniţiase: «Veniţi toţi, de toate părţile şi de toată starea, veniţi la izvorul tămăduirii ca să ne împărtăşim şi noi». În aceeaşi Înştiinţare, către «iubită şi de toată cinstea vrednică tinerime», răspîndită prin Bucureşti în august 1818, înainte de începerea cursurilor, Gheorghe Lazăr definea conţinutul şi structura învăţămîntului în limba românească. Noua şcoală urma să aibă trei grade de învăţămînt. La gradul I se preda: «cunoaşterea slovelor şi slovirea cuviincioasă; cunoaşterea numerelor şi întrebuinţarea lor; cetirea desăvîrşit; scrisoarea cu ortografia şi de mai multe feluri; katehisisul şi istoria vivlicească, testamentul vechi şi nou; gramatica şi aritmetica încîtva şi alte ştiinţe mai mici folositoare pruncilor». La ciclurile doi şi trei se adaugă: «geografia globului pămîntului, retorica şi istoria neamului cu a patriei dinpreună», «gheometria teoreticească, trigonometria, algebra... gheodezia sau iniţierea cîmpului cu iconomia şi arhitectura», precum «şi alte ştiinţe ce sînt de trebuinţă spre înţelesul acestora».

Continuînd tradiţiile progresiste ale Şcolii Ardelene, Gheorghe Lazăr afirma şi el originea latină a poporului român şi a limbii noastre, drepturile noastre inalienabile asupra acestor pămînturi, insuflînd elevilor săi un cald şi puternic patriotism. El s-a străduit din răsputeri să redea românilor încrederea în propriul lor destin istoric, să-i înalţe la binefacerile culturii şi civilizaţiei într-o vreme cînd clasele exploatatoare îi ţineau pe cei mulţi în jugul greu al neştiinţei. Prin întreaga sa personalitate bogată şi complexă, prin vastitatea şi varietatea cunoştinţelor însuşite din domeniul ingineriei, dreptului, teologiei şi pedagogiei, prin strălucita lui inteligenţă, Gheorghe Lazăr este el însuşi un exemplu grăitor, privitor la marile resurse spirituale ale poporului român care, înfruntînd toate vicisitudinile istoriei sale atît de zbuciumată, şi-a creat o cultură naţională impunătoare, cu reale contribuţii la cultura universală, şi-a îmbogăţit permanent limba strămoşească în stare să exprime orice noţiune din orice domeniu al existenţei, al ştiinţelor şi al gîndirii. Neîndoios, numele lui Gheorghe Lazăr se leagă indisolubil de un moment de seamă din istoria ştiinţei, culturii şi învăţămîntului românesc, un moment de răscruce care echivalează cu o adevărată redeşteptare naţională, cu un moment esenţial în lupta poporului român pentru dreptul său sacru la existenţă demnă, liberă, suverană şi independentă, ferită de exploatare şi asuprire.

Bucureştiul, într-o stampă a vremii.

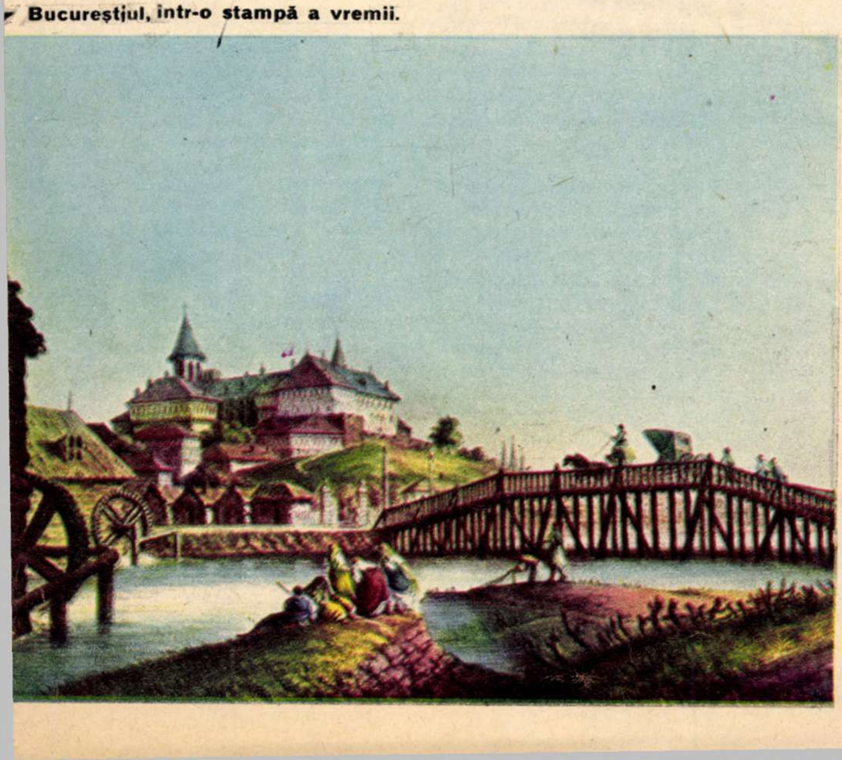

CUTEZĂTORII PRINTRE NOI

VIRTUŢI OSTĂŞEŞTI

Caporalul MAFTEI

Comandantul adunase subunitatea pentru apelul de seară. Cînd vocea lui rosti numele caporalului Maftei Constantin, în loc de răspuns, o tăcere profundă se aşternu peste tot. Parcă încremenise şi vîntul, care pînă atunci şuiera printre crengile bătrînilor copaci din curtea subunităţii.

— Caporalul Maftei Constantin a căzut la datorie în lupta cu incendiul, răspunse după cîteva clipe un gradat din front, cu glasul sacadat.

Clipele au fost nespus de mişcătoare, iar durerea mult prea mare pentru ca militarii subunităţii să-şi poată stăpîni emoţiile şi chiar lacrimile.

Dar să ne întoarcem puţin în urmă şi să derulăm filmul acestui fapt de adevărat eroism al militarilor subunităţii comandate de ofiţerul Ion Dragomir.

Cînd a sunat alarma de incendiu, militarii se găseau la club. În călătoria lor imaginară pe harta ţării, ei au luat cunoştinţă de nenumăratele salbe industriale ce se vor înălţa în anii cincinalului şi de noile oraşe care vor schimba total înfăţişarea patriei. Nu se stinsese bine ecoul soneriei de alarmă şi garda de intervenţie porni spre locul incendiului. Într-una din maşinile de luptă, caporalul Maftei Constantin îi punea în temă pe militari cu specificul obiectivului, cu condiţiile de acolo, mai ales că unii dintre servanţi erau tineri militari şi nu mai participaseră la nici o acţiune de stingere.

— Este un obiectiv industrial din cele mai mari ale oraşului nostru — le spunea caporalul Maftei. Îl cunosc bine fiindcă m-am născut şi am crescut aici... Va trebui să acţionăm cu deosebită rapiditate, cel puţin ca la aplicaţia din noaptea trecută, îi îndemna pe servanţii din grupa sa...

Coloana de maşini intrase între timp în obiectivul incendiat şi se opri brusc. Se auziră cîteva comenzi energice după care militarii coborîră din cabine şi pe neobservate începură să ia dispozitivul de luptă. Autopompele cisterne sînt amplasate la sursele de apă, în timp ce servanţii transportă în fugă distribuitoare, role, întind sute de metri de furtun pe direcţia incendiului.

Locul unde s-a produs incendiul era un tunel de aclimatizare pentru P.F.L., un sector nou al combinatului. In apropierea lui se afla o hală mare de fabricaţie, un depozit, un laborator, toate ameninţate în acelaşi grad de pericolul de a fi prefăcute în cenuşă.

La capătul tunelului, acolo unde incendiul era mai puternic, acţiona secţia din care făcea parte caporalul Maftei Constantin. Alături de el se aflau soldaţii Sucilă Stefan si Alecu Ioan, care primeau pentru prima dată botezul focului.

Prin uşa tunelului înalt de aproape 7 metri ieşeau balauri de flăcări, un fum albicios şi compact ca dintr-un crater de vulcan în erupţie. Cu măştile pe figură şi cu lămpi de iluminat, legaţi cu cordiţe, servanţii pătrund unul cîte unul în tunel, pierzîndu-se în marea de fum şi flăcări.

Era o acţiune grea şi plină de riscuri, mai ales datorită cantităţii mari de material lemnos care ardea, a fumului şi gazelor acumulate în tunel şi a temperaturii înalte, care nu permiteau servanţilor să acţioneze în siguranţă mult timp. În orice clipă pereţii portanţi, planşeul, puteau ceda din cauza temperaturii ridicate şi se puteau prăbuşi peste servanţi.

Caporalul Maftei Constantin acţiona în calitate de şef de ţeavă. Intră în tunel cu grijă, pe lîngă perete, şi înaintează pînă aproape de focar. La un moment dat, servantul este încercuit de flăcări din toate părţile şi obligat să se oprească. După cîteva clipe de luptă învinge bariera de foc ce i s-a ridicat în faţă şi continuă înaintarea. Jurase doar să lupte cu toată dîrzenia şi priceperea, neprecupeţindu-şi nici sîngele şi viaţa pentru dobîndirea victoriei.

Într-un tîrziu, caporalul Maftei se auzi strigat de către tovarăşii săi. Fusese chiar semnalizat prin cordiţa cu care era asigurat, pentru a se retrage. El rămase însă în continuare la postul său, lovind cu jetul tot mai puternic inima focarului.

După mari eforturi, în condiţiile acelea infernale, de temperatură ridicată, gaze şi fum, servantul simte că se sufocă. Puterile încep să-l lase încet, corpul îi devine tot mai greu, se clatină, gata să cadă. Încearcă să depăşească asemenea greutăţi, îşi udă faţa cu apă, dar nu reuşeşte să se mai ţină pe picioare, se prăbuşeşte. Mai avu puterea, după ce căzu, să îndrepte jetul spre locul unde flăcările erau mai înalte.

După ore în şir de încleştare cu flăcările, ostaşii înving. Ei salvează un important obiectiv industrial de la distrugere. Dintre ei cade eroic un ostaş, un brav şi scump tovarăş.

Aşa a căzut eroic, în lupta cu incendiul, tînărul Maftei Constantin, în vîrstă de numai 21 ani, jertfindu-şi ce-a avut mai scump:viaţa. El şi-a respectat cu sfinţenie legămîntul de credinţă faţă de partid, patrie şi popor, luptînd cu toată dîrzenia şi priceperea, neprecupeţindu-şi viaţa pentru dobîndirea victoriei. El şi-a făcut pe deplin datoria, dovedind înalte virtuţi ostăşeşti. Urmaşii îi vor purta în inimi numele şi-i vor cinsti memoria prin noi fapte vitejeşti.

Lt. col. I. NATEA

ÎNTÎLNIREA VITEJILOR

Sub oceanul verde al pădurii de la poalele Făgăraşului, tabăra pionierească de la Nucşoara, judeţul Argeş, abia se zăreşte.

Pătrunzînd pe sub portalul de pe frontispiciul căruia te întîmpină tradiţionalul «Bine aţi venit, dragi oaspeţi»,ţi se înfăţişează un tablou cu totul aparte. Unii pionieri «lansează» role de furtun, care pe iarba fragedă de sub copacii seculari alunecă ca nişte şerpi uriaşi. Alţii, îmbrăcaţi în costume şi căşti «tip pompier», manipulează o serie de aparate destinate stingerii incendiilor. Printre ei întîlneşti şi fete cu păr bălai, escaladînd cu repeziciune, trecînd peste capcane şi alte obstacole ce vor să simuleze greutăţile ce se pot ivi pe timpul incendiilor.

Sînt aici, în tabără, reprezentanţi ai cercurilor pionieresti «Prietenii pompierilor» din întreaga ţară. Primiţi cu ospitalitate, dar şi cu un program menit să le dezvolte cunoştinţele de prevenire şi stingere a incendiilor, copiii au participat la diferite aplicaţii, la întîlniri cu pompierii militari, la vizionarea unor gale de filme, la expoziţii cu tematică adecvată.

În ultimele 3 zile de tabără, şi-au încercat puterile, în cadrul primei finale pe ţară a concursurilor «P.C.I.» pioniereşti, 29 de echipaje hotărîte să «tragă tare» pentru cucerirea trofeelor puse în competiţie (cupe şi diverse materiale cultural-educative).

La prima probă, «Ştafeta 4×20 m», locul I l-au ocupat pionierii Şcolii generale din comuna Remetea Chioarului — judeţul Maramureş. «Pista de îndemînare şi viteză» a dat cîştig de cauză tot maramureşenilor, pionierul Gheorghe Avram, elev în clasa a VIII-a, dovedindu-se un atlet desăvîrşit.

După ultimele două probe — «Dispozitivul de luptă» şi «Găleata stingător» — pretendente la primul loc în clasamentul general apar şi echipajele argeşenilor, timişorenilor, ieşenilor şi vîlcenilor.

«Liderul» a fost stabilit abia după o confruntare teoretică în materie de cunoştinţe pompieristice. Într-o formă cu totul deosebită s-au dovedit reprezentanţii cercului de pionieri «Prietenii pompierilor» de la Şcoala generală nr 4 din Piteşti care, cu punctele acumulate de la concursul propriu-zis, s-au clasat pe locul I, urmaţi de cei din judeţele Timiş şi Vîlcea.

Anunţarea rezultatului final a stîrnit ropote de aplauze.

Aici, la Nucşoara, s-au închegat multe prietenii între aceşti copii dornici să participe la activitatea patriotică-cetăţenească, de apărare a vieţii oamenilor şi a bunurilor lor materiale, de pericolul incendiilor.

I. IANCU

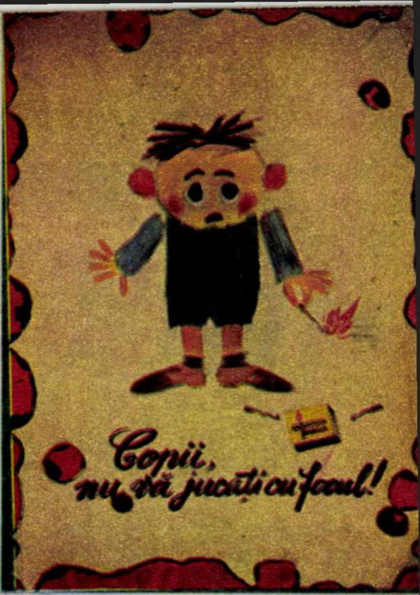
Copii,
nu vă jucați cu focul!

STOICA C. MARIANA, Buzău.

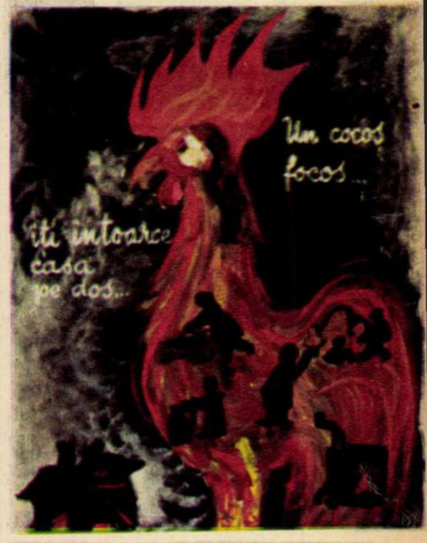
Un cocoș focos...
iți întoarce casa pe dos...

DUMITRAŞ COSTACHI, Bucureşti

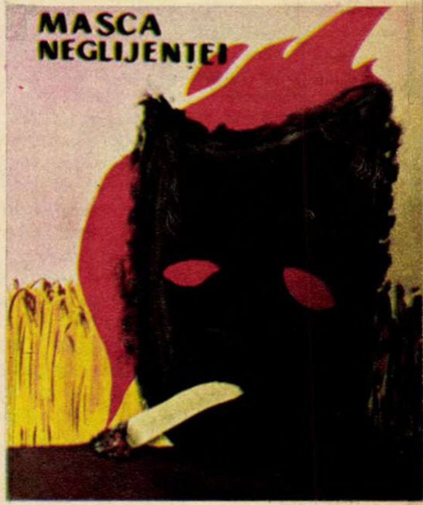

POCH DANIEL, Bucureşti.

REZULTATELE CONCURSULUI DE DESENE ŞI AFIŞE ORGANIZAT ÎN CINSTEA „ZILE POMPIERILOR“

De curînd a avut loc selecţionarea şi premierea lucrărilor primite la **Concursul de desene şi afişe,** organizat de către Comandamentul pompierilor în colaborare cu revista «Cutezătorii», în cinstea «Zilei pompierilor».

Rezultatele în pag. 15.

MISTERUL DIN INSULA ALBĂ

ROMAN FOILETON DE VASILE BĂRAN

1

Să mă las pătruns de liniștea care pune stăpînire pe micul nostru cartier într-o seară de sfîrșit de iunie intrat odată cu mine în vacanța cea mare, — aceasta mi-e dorința. Fiindcă nimic nu-l poate tulbura mai mult decît agitația produsă de pașii mei, de gesturile mele care stîrnesc, deodată, o mulțime de imagini punînd totul în mișcare: taxatoarele de troleibuze care-ți pregătesc din vreme biletul, agenții de circulație deschizîndu-ți calea pe culoarea verde, taxiurile care te ocolesc, cofetăriile care-și scot afară mesele din nuiele împletite încărcate cu prăjituri, înghețată, ci-co și pepsi-cola, ca și cum toți cei de-acolo te-ar fi văzut de departe și se îngrijesc apoi repede să nu întîrzii nici o clipă din drumul tău; ești elev în clasa a VI-a, ai atîtea de rezolvat în ziua asta!... Și unde mai pui că trebuie să pregătești, împreună cu prietenii tăi din colegiul de redacție, și viitorul număr al gazetei satirice «Semafor-Cutezătorii»!

Dar iată că a venit vacanța și tu, înainte de a pleca la bunici, în satul depărtat, cu dealuri și păduri, admiri de pe terasă spațiile verzi, și-ți faci drum, cu mîinile în buzunar, prin tăcerea atotcuprinzătoare spre insula aceea misterioasă, năzărită deasupra frunții, trimițîndu-ți semnale din aburi albicioși, stîrniți parcă, dintr-o dată, de un convoi de autocamioane grele. Auzisem despre ea o sumedenie de povestiri dintre cele mai năstrușnice, unele dintre ele mi le însemnasem eu însumi în caietul de impresii, folosind pentru descrierea florei și faunei toate cunoștințele de botanică și zoologie. Dar întîmplarea pe care v-o istorisesc mi s-a părut atît de ciudată, încît curiozitatea mi-a și dat brînci pe scări, deși, mărturisesc, la început n-am crezut o iotă din ce-mi spunea colegul meu Ciutu, vecin de stradă și prieten la cataramă, fire iscoditoare, tip descurcăreț ce folosea, în timpul expedițiilor sale nocturne, pantofi de tenis. Altfel, la zgomotul pașilor săi, după cum îmi dădeam prea bine seama, cîinii l-ar fi urmărit cu lătratul lor, s-ar fi aprins lumini și pretutindeni ar fi apărut chipuri surprinse de apariția sa singuratică pe aleea noastră atît de retrasă. Venise la mine într-un suflet și-i văzusem de departe silueta cu picioare nespus de lungi din pricina becului agățat de stîlp. Mergea repede, puțin crăcănat, de parcă ar fi fost pe o bicicletă. Umbra i-o stîlcea însă și «Kodak»-ul ținut cu o curea pe după umăr și de care nu se despărțea niciodată cu toate că nu-și prea dovedise o pricepere deosebită într-ale fotografiei. Dar avea ambiție: o ambiție de catîr pe rotile — cum îi spuneam noi. Porecla nu-l supăra. Ba chiar îi făcea plăcere și-l îndîrjea și mai mult fiindcă, zicea el, habar n-aveam noi ce înseamnă să știi să faci o poză. Pe urmă ne explica, metodic, cît de mult a pierdut omenirea din pricină că aparatul de fotografiat a fost inventat atît de tîrziu: «Gîndiți-vă și voi cîte evenimente, cîte personalități istorice nu le-am avea acum aidoma în fața ochilor: Spartacus, Decebal, Lupta de la Rovine, Intrarea lui Mihai în Alba Iulia! Nu desene, nu stampe, nu tablouri imaginate, ci chiar momentul acela, așa cum a fost el». Urcase scările și sunase ca un disperat fără să-și ridice degetul de pe sonerie, deși eu fusesem convins că mă văzuse stînd pe terasă. «Ce-i cu tine? l-am întrebat. Îmi pui în cap vecinii?» Dar el nu-mi luase în seamă reproșul; și nici n-a vrut să bea sirop cu lămîie.

— Lasă astea, trebuie să mergem. S-a petrecut ceva nemaipomenit.

Vorbea repede și abia își trăgea răsuflarea. Mi-a arătat aparatul:

— Uite, e încărcat, hai!

— Unde?

— Nu ți-am spus? La Corina!

Apoi m-a întrebat, fără nici o noimă:

— Ți-e teamă?

Întrebarea asta m-a cam scos din fire. A fost ca o zgîlțîire puternică, ceva care se întîmplă atunci cînd umbli, fără să te pricepi, la o instalație electrică. Bănuiam ce urmărea. Îi vedeam speranțele în strălucirea ochilor: eu eram pentru el reporterul-anchetator, reporterul-detectiv, foiletonistul, pamfletarul care vîrîse groaza în leneși și chiulangii și indisciplinați, și mincinoși, adică în toți acei elevi care dădeau de furcă școlii și părinților; eram autorul a zeci de reportaje senzaționale despicînd în patru firul unor cazuri dintre cele mai întortochiate (ca, de pildă, dispariția tezei celui mai bun matematician din clasa a VI-a B, exact în clipa în care rezolvase problema). Iar el, Ciutu, colegul meu de bancă și membru în colegiul de redacție al «Semaforului» se considera un fel de începător, un ucenic timid, căzut parcă pe nepusă masă în această clocotitoare atmosferă, un ziarist admis doar la rubrica de scurte informații. Și atunci ce și-a zis el? «Am să fiu atent la întîmplări. Poate am să și născocesc vreuna».

Acum, refuzînd siropul și rămînînd în picioare, gîfîind și bufnind, îmi povestea ce aflase el de la Corina, lucrul acela nemaiauzit, și eu nu voiam să-l cred și m-am hotărît, în cele din urmă, să mergem la fată să ne descrie în amănunt tot ce văzuse. Astfel că, peste o clipă, ne aflam amîndoi în fața unei case tăiată exact la jumătate de un arbust înalt. Ne-a deschis chiar ea și după înfățișare se vedea că fusesem așteptați. Pînă și sticlele de pepsi stăteau gata pregătite pe masa lungă din sufragerie.

Ciutu, mulțumit de sine, i-a făcut Corinei cu ochiul în semn că, în sfîrșit, lucrurile vor fi clarificate, iar eu voi rămîne cu gura căscată. Pe Corina o știam prea bine: era colegă cu noi, dintr-a VI-a F, și, ca orice fată, se emoționa ușor. N-aveam decît să-i citesc unul din reportajele mele și o și vedeam tresarînd împurpurată: «gata, îl publicăm!» Dar colegele ei cărora le place să vorbească despre natură, despre statură, despre culoarea părului și a ochilor, despre lungimea degetelor și a bărbiei îi făcea un portret mai detaliat. Astfel, Corina era o fată subțire, cu părul negru. Avea ochii albaștri, dar severi, așa încît atunci cînd spunea «Ai dreptate!» sau «N-ai dreptate» simțeai că, într-adevăr, te inundau mica iluminare și ușoara stare plăcută care constituiau judecata dreaptă. La ea orice lucru, orice trăsătură își redobîndea valoarea și rostul: avea sprîncene stufoase, care împiedicau de-a binelea apa, cînd ploua, să-i curgă de pe frunte în ochi. Sprîncenele se uneau: și nasul cîrn îi era adăpostit. Genele lungi îi apărau bine ochii de praf și păreau să tremure îndelung cînd o contraziceai. Se mai spunea despre ea că ochii îi străluceau cînd lua nota zece și cum asta se întîmplă adesea, Corina avea deci, ochi strălucitori. Avea o mulțime de reflexe, toate admise: se supăra pe loc dacă o mințeai, îți făcea urări, dacă era ziua ta, cu o asemenea căldură încît aveai impresia că în clipa aceea te aflai chiar în minutul aniversal al nașterii tale, întindea mîna pentru a ști dacă e frumos afară, iar cînd se încurca la vreo problemă, își rodea unghia de la degetul arătător. Avea o mulțime de prietene — toată clasa, dar o vedeai de departe fiind cea mai înaltă și cîntărind cel mai puțin. Mi-a turnat un pahar de pepsi, cercetîndu-mă cu ochii ei albaștri, parcă încercînd să ghicească la ce mă gîndeam, în vreme ce Ciutu se perpelea pe scaun semănînd acum teribil cu un preșcolar cuprins de nerăbdare:

— Hai, Corina, ce ne ții atîta pe jar? Povestește!

— Ți-a spus? m-a întrebat ea, dar nu mi-a lăsat timp să răspund. În clipa următoare, însuflețindu-se (ca de fiecare dată cînd i se oferea prilejul să mă antreneze într-o conversație oarecare, cu atît mai bine dacă era pe tema «Semaforului») se și pornise să-mi prezinte întîmplarea aceea stranie, petrecută de dimineață, dar care-o mai tulbura încă și acum.

— Am priceput, am priceput, n-am vrut eu s-o mai ascult. Sper că n-ai de gînd să mă faci să cred?

I-am spus toate astea pentru că mi-ar fi fost peste putință să-mi închipui o asemenea istorie. Iată ce povestea:

Avînd un unchi medic, și cum ne aflam pe timpul vacanței, îl însoțise la o policlinică de cartier voind cu tot dinadinsul să învețe și ea să facă injecții. Fiindcă asta făcea unchiul ei de cîteva zile: injecții împotriva tetanosului. Bineînțeles că doctorul s-a lăsat convins cu greu; cine dă seringa pe mîna unei fetițe? În dimineața acelei zile însă, intrînd într-un magazin de confecții, doctorul s-a hotărît să-i facă o demonstrație pe un manechin din plastic. Era un manechin obișnuit, imitînd chipul unui băiat cu pantaloni scurți, așezat într-un colț al magazinului, cumva ferit de public, un fel de holișor.

— Să ne gîndim, i-a spus doctorul, că băiețelul ar fi real. Că ar fi un om viu. Iată cum se procedează:

A încărcat seringa cu ser, căutîndu-i «mușchii» de deasupra genunchiului. Și a înfipt acul, atrăgîndu-i Corinei atenția asupra preciziei și rapidității operației. Dar în clipa aceea manechinul s-a speriat atît de tare, încît l-a izbit pe doctor peste mînă, aruncîndu-i cît colo seringa. Surprins, șocat, și mai ales bătrîn cum era, doctorul s-a prăvălit pe podea, iar Corina a scos un țipăt destul de puternic. Cum însă manechinul se afla pe holul acela izolat, n-a auzit-o nimeni. Și-a ajutat singură unchiul să se ridice și să-și vină în fire și au ieșit de-acolo îmbolnăviți de spaimă. După-amiază, colega noastră s-a dus la magazin să se încredințeze dacă n-avusese halucinații. Manechinul era la locul său: un băiat din plastic, îmbrăcat în pantaloni scurți.

— E limpede, i-am spus. Doctorul a greșit.

— Ce a greșit? a sărit Ciutu.

— Nu era manechin. Era un băiat adevărat. Poate chiar un coleg de-al nostru. Unul din aceia care se țin de năzdrăvănii.

(VA URMA)

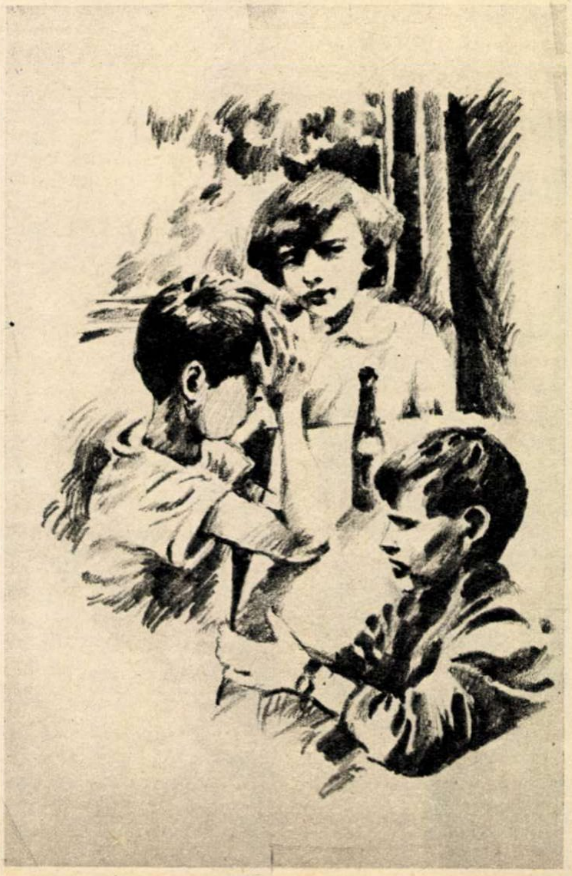

Din partea redacției!

Dragi cititori, colegii noștri de la serviciul Difuzare ne-au rugat să vă anunțăm că pînă la sfîrșitul lunii septembrie vă mai puteți abona la «Cutezătorii» pe trimestrul întîi. Noi ne-am gîndit ca, odată cu transmiterea acestei precizări, să discutăm puțin despre revistă.

Atunci cînd spunem că revista «Cutezătorii» este o publicație pentru toate vîrstele, n-o facem doar pentru a repeta o clasică reclamă. Ziariștii, scriitorii, oamenii politici, savanții care scriu în «Cutezătorii» se adresează atît copiilor de azi cît și adulților de mîine. După cei șase ani de apariție colecția «Cutezătorii» totalizează peste 5 000 de pagini — echivalentul unei mari enciclopedii!

Cutezătorii au aproximativ un milion de cititori. Și aceasta este o cifră redutabilă, nu-i așa? Gîndiți-vă bine, un milion de copii care, în fiecare săptămînă, meditează asupra acelorași idei conținute în paginile revistei. Să luăm un exemplu: într-un număr viitor, la rubrica noastră «Club 2000» vor apărea un articol despre posibilitatea remorcării icebergurilor spre deșerturile însetate și altul, conținînd noi ipoteze asupra fenomenelor solare. Pentru a deveni certitudine și pentru a fi aplicată în practică, orice ipoteză nouă trebuie să fie analizată de cît mai mulți savanți. Fiecare număr al revistei este deci o invitație pentru voi!

Să vă destăinuim un «secret»: de multe ori, în ziua cînd revista ajunge în mîna voastră, ea este simultan oaspetele unor personalități din cele mai diverse domenii de activitate. Odată cu voi, o răsfoiesc vechi prieteni și colaboratori ai revistei: distinsul istoric și critic literar Șerban Cioculescu, doctorul Radu Vancea, nume bine cunoscut în medicina mondială, Radu Voinea, secretar general al Academiei R.S.R. În paginile noastre au acceptat să-și spună cuvîntul mari scriitori de azi, Zaharia Stancu, Alex. Rosetti, Virgil Teodorescu, Marin Preda, Eugen Barbu. Printre graficienii care ilustrează materialele din «Cutezătorii» se numără artiști plastici de frunte, ale căror expoziții se bucură de elogii atît în țară cît și peste hotare. În fine, să vă mai spunem că revista «Cutezătorii» este familiară și multor sportivi, printre cititorii — și colaboratorii noștri fideli — numărîndu-se Lia Manoliu, Ilie Năstase, Florea Dumitrache și Ion Oblemenco.

Intrăm în al șaptelea an de apariție, dar dintre copiii care au citit primul număr s-au ridicat tineri tehnicieni cu înaltă calificare, precum Kloyber Siegfried, inventatori precum Radu Papazian, tineri poeți — să-l cităm pe Vasile Poenaru, actualmente în clasa a XII-a — graficieni — să-i amintim pe binecunoscutul Radu Marian, viitor arhitect și pe studentul în arte plastice Dorel Găină, remarcat de noi ca autor de proiecte pentru caroserii auto la «Salonul automobilistic Cutezătorii» în urmă cu cîțiva ani! Mulți alți cititori, sute de mii la număr, se pregătesc să recolteze succese la fel de mari. Este firesc: în cei cîțiva ani de apariție, revista noastră a lansat cîteva din cele mai mari și mai originale concursuri adresate copiilor: «Minitehnicus», «Expedițiile Cutezătorii», «Cupa Cutezătorii la fotbal», «Semafor», unele din ele unice, ca originalitate și amploare, pe plan mondial!

Cînd spunem «Abonați-vă la Cutezătorii» spunem de fapt, «Nu pierdeți prilejul de a vă întîlni săptămînal, în paginile revistei, cu voi, cei de azi și cu voi, cei de mîine!»

La revedere... în fiecare joi!

CUTEZĂTORII

LA ȘCOALĂ

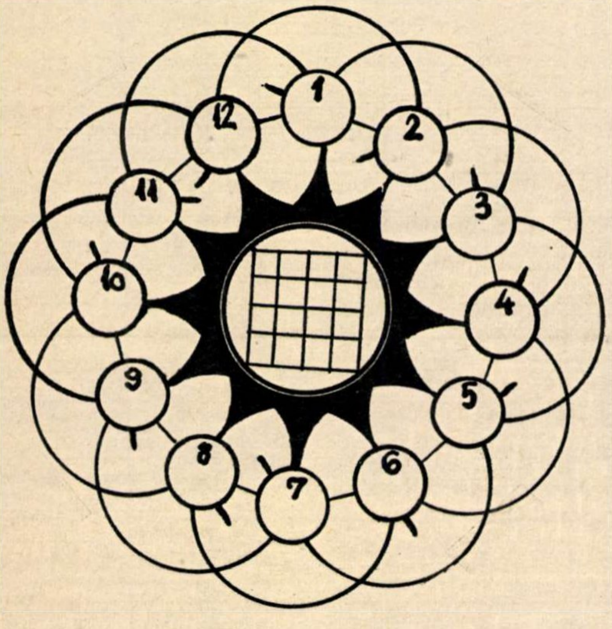

În dezlegarea acestui joc se pleacă de la fiecare număr în parte, din locul însemnat, și se dezleagă în sensul mersului acelor de ceasornic.

1. Socotiți ani de învățătură (sing); 2. Scriitor român, autorul nuvelei «Uzina vie»; 3. Pe ulița lui... Coșbuc; 4. Narațiune epică în proză, de mare întindere; 5. «Casa» lui Ghiță dintr-o nuvelă a lui Ion Slavici; 6. Precizată pe fiecare hartă sau planiglob școlar; 7. Clădirea școlii; 8. Unul din cursurile liceale; 9. Personaj dintr-o cunoscută povestire a scriitorului Ion Creangă; 10. Un alt personaj din «Țiganiada» lui Ion Budai Deleanu; 11. Poartă insigna de pionier. 12. Stă neapărat în fața catedrei.

...În careul din centru, așezați de 4 ori numele unui cunoscut pictor român, de două ori al unui pictor contemporan și de două ori numele unui mare magazin bucurestean.

I. ALEXANDRU

JOCURI DE ÎNDEMÎNARE

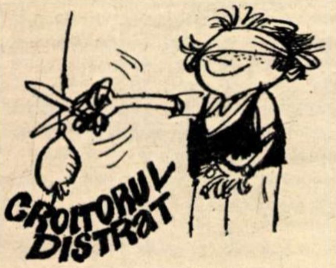

De la un perete la altul al camerei se întinde o sfoară de care sînt atîrnate diferite fructe (mere, pere, nuci etc.) sau diferite obiecte (creion, cheie, gumă etc.). Sfoara se află suspendată la o înălțime, ca să poată fi ajunsă doar cu brațul întins deasupra capului. Unul dintre jucători este legat la ochi și ține în mînă o foarfecă. După ce este învîrtit de cîteva ori de conducătorul jocului, «croitorul» pornește în căutarea sforii. Dacă dă de ea, i se permite să taie una din fructele atîrnate.

Cine trece de sfoară fără să o găsească, pierde și este înlocuit de altul.

De asemenea, sînt eliminați și jucătorii care caută sfoara mai mult de două minute.

Jocul poate fi organizat și în aer liber.

COPERTĂ DE CARTE (5,5,9)

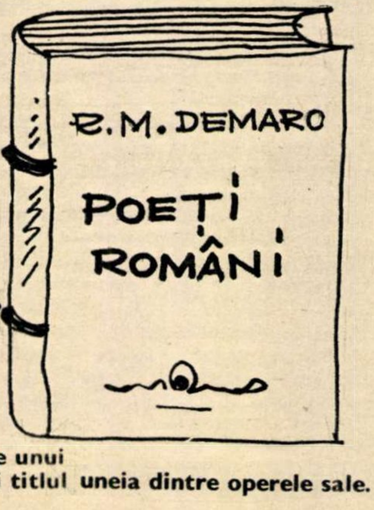

Aflați prin anagramare numele unui scriitor român contemporan și titlul uneia dintre operele sale.

UMOR

Fără cuvinte

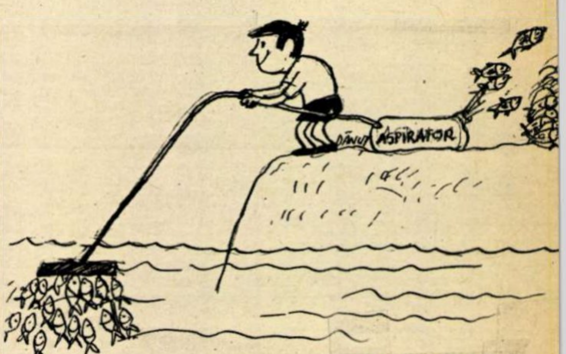

DAN VASILE

„COLABORARE“

CRĂIȚĂ MÎNDRĂ-VASILE

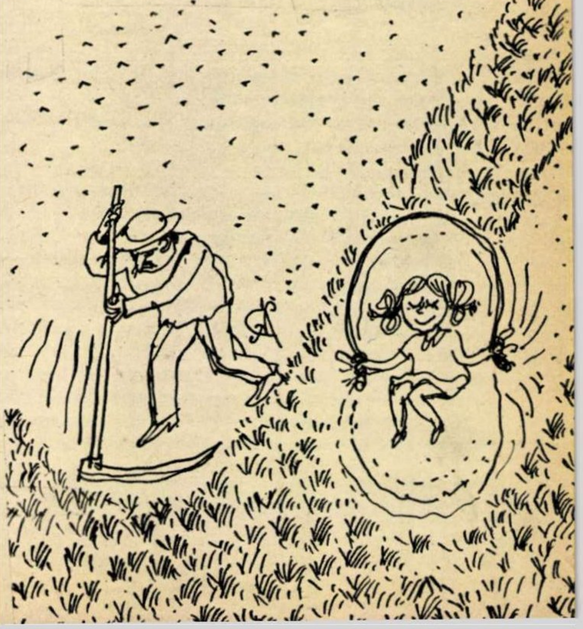

EXPEDIȚIILE CUTEZĂTORII

CEI 26 OOODE ABSO
AI UNEI ORIGIN

FOTO: IONEL VODĂ

Băieți, mi-e biiineee!

SCHIȚĂ DE OCTAV PANCU-IAȘI

A doua zi trebuia să încep școala, era în 14 septembrie și mama îmi pregătise uniforma, încercînd să scoată cîteva pete de pe ea și nereușind, în schimb călcînd-o, că aproape mă tăiam în dunga pantalonilor.

A doua zi trebuia să încep școala și eu aveam chef de școală cum aveți voi chef să așteptați autobuzul un ceas, ori să priviți la televizor emisiunea pentru gospodine.

Și abia de curînd îi spusesem lui Ticu:

— Dragul meu, vacanța asta mă calcă pe nervi. Nu mai începe școala aia o dată? M-am săturat de somn. M-am săturat de ștrand. M-am săturat de plimbat cățelul. De cumpărat detergenți pentru bunica și ziare pentru bunicul. Într-un cuvînt: m-am săturat de bine. Vreau probleme grele la matematică. Mi-e dor de hărți peste care, cînd să zic că le-am terminat, vărs sticluța cu tuș. Visez compuneri despre ce aș fi făcut duminica dacă tata mă lua cu el la plimbare si nu pleca singur la bere.

Era însă în 14 septembrie, și la 14 septembrie, la ora 8 fix, m-am apucat să citesc o povestire care mi-a schimbat toate gîndurile.

Era o povestire care începea într-un oraș de la noi, mi se pare Rîmnicu-Sărat. Eroul, un brav pionier din Rîmnicu-Sărat, făcea o formidabilă descoperire care, pe lîngă că avea să-i ofere satisfacția citirii unui articol elogios despre el la gazeta de perete, îl și propulsa dintr-o dată printre marii gînditori ai timpului nostru. Ducînd o frumoasă viață pionierească și, în același timp, nerefuzînd iarna untură de pește, nici vara deliciosul suc de roșii, ambele conținînd proteine și vitamine, ascultînd sfaturile unchiului său, un excelent responsabil de bloc, și ajutînd o bătrînică să treacă strada, el a avut, ca o consecință firească, revelația unei descoperiri care l-a făcut celebru: a descoperit uluitorul principiu care glăsuiește că drumul cel mai scurt între două puncte este linia curbă. Felicitări pe plan orășenesc, județean, republican, interviuri la radio, apariții la televiziune etc., etc. Ei, bine, toate astea au culminat cu trimiterea sa pentru relaxare și prindere de noi forțe la Polul Nord. Aici să te ții întîmplări! Urșii albi se băteau, rozîndu-și reciproc cozile, numai să apuce să facă schimb de insigne cu el, balenele jurau că vor slăbi pînă vor ajunge la greutatea țirilor, dacă nu vor avea fericirea să-l cunoască, morsele plîngeau cu lacrimi de crocodil cînd nu izbuteau să-l vadă într-o zi.

Și, iertați-mi acest sentiment mediocru, am început să-l invidiez pe eroul povestirii, să doresc să fiu în locul lui, într-un cuvînt, să nu mai înceapă școala a cărei primă zi o așteptam din tot sufletul, să descopăr și eu principii geniale, să mă trimită și pe mine la Polul Nord, printre urși polari, balene și morse!

Asta, cum spuneam, se întîmpla în ziua de 14 septembrie, la ora 8 fix.

Noroc că povestirea era scurtă — autorul chiar se scuza că e scurtă; dacă era după el, scria un roman — și pe la nouă și jumătate m-a apucat iar un dor de școală, un dor nebun, visam rădăcini pătrate și declinări, formule supraetajate și plante cu nume latinesc.

A doua zi trebuia să încep școala — și am început-o. Băieți, mi-e bine. Mi-e grozav de biiineee!

VENȚI
LE ȘCOLI

(urmare din pag. 3)

pe trasee, din toate discuțiile pe care le-am avut cu unii dintre ei.

«A fost de-a dreptul entuziasmant pentru copii tot ceea ce au văzut și-au învățat în timpul expediției — ne scrie profesorul **C. Nicolae,** comandantul echipajului «**Sîngele voinicului**» de la Școala generală din Pîrîu Roșu, județul Argeș, care au străbătut un lung traseu prin nordul țării. Stînile și poveștile ciobanilor, munții cu flora lor deosebită, vocile înregistrate pe benzile magnetofonului, oamenii cu portul și graiul lor atît de originale, fabricile și barajele hidrocentralelor — totul i-a impresionat și i-a încîntat profund. Întreaga expediție a fost pentru ei o «lecție» deosebit de originală și complexă, care nu numai că i-a învățat multe lucruri noi, ci și să gîndească mai mult și mai matur decît au făcut-o pînă acum».

Încheindu-și scrisoarea, **Elena Zidu,** secundul echipajului «**Miorița**», de la Școala generală din Merișani (tot din Argeș), ne spune că în expediția lor, pe lîngă tot ceea ce au văzut, au cunoscut și-au admirat — graiul, obiceiurile, tradițiile și folclorul localnicilor întîlniți pe traseu, frumusețile și bogățiile locurilor, realizările oamenilor muncii — au învățat în plus un lucru extraordinar: «Să fim mîndri atît de strămoșii cît și de contemporanii noștri și să ne pregătim cît mai bine cu putință pentru a fi demni urmași ai lor, pentru a duce mai departe ștafeta pe care ne-o vor da peste ani».

«Zile-n șir am fost continuu însoțiți de ploaie și de frig — ne scrie **Dan Matache,** căpitanul echipajului «**Phoenix**», de la Școala generală din Țintea. Dar deși cei mai mulți dintre noi nu eram obișnuiți cu așa ceva, mai ales în condițiile grele ale munților, nici o clipă n-am dat înapoi. Într-o zi, de exemplu, pe o ploaie rece ca de sfîrșit de toamnă, am străbătut 18 kilometri, o performanță la care înainte nici n-am fi îndrăznit să ne gîndim. Și vă rugăm să rețineți că nici unul dintre noi nu s-a ales nici măcar cu un guturai. Acum, după expediție, totul ni se pare mai simplu, mai ușor decît ni se părea înainte.»

«Am parcurs în expediția noastră prin munții Rodnei 110 kilometri pe jos — ne informează **Cristina Moruzi,** geologul echipajului «**Luceafărul**», de la Școala generală nr 1. din Botoșani. Pentru unii poate că distanța aceasta n-o să pară prea mare. Pentru noi însă a fost și ni s-a părut mare nu din cauza dificultăților drumului, ci mai ales pentru că am văzut și-am învățat de-a lungul acestor kilometrii mai mult decît învățăm un an de zile din cărți. Frumusețile călătoriei noastre, satisfacțiile și bucuriile cercetărilor și descoperirilor pe care le-am făcut au fost așa de mari, că nu găsesc cuvinte potrivite pentru a mă exprima».

Așadar, de la un capăt la altul, de la primul pînă la ultimul expediționar, toți sînt mulțumiți, ba chiar încîntați că au participat la noua ediție a Expedițiilor «Cutezătorii», concurs considerat de tot mai mulți pionieri și școlari ca o adevărată «școală a vieții» ale căror «cursuri» le poate urma oricare dintre ei.

URMARE DIN PAG. 11

Juriul a hotărît decernarea următoarelor premii; **Premiul special al Comandamentului pompierilor:** barcă pneumatică — Stoica C. Mariana, Școala generală Băjani, Buzău. **Premiul special al juriului:** tranzistor Neptun — Dumitraș Costachi, anul I, Liceul de arte plastice «N. Tonitza», București. **Premiul special pentru cel mai bun afiș:** un cort de două persoane — Poch Daniel, București. **Premiul I:** tranzistor «Albatros» — Alexe Silvica, Școala generală nr. 14, Brașov; ceas cronometru — Bodor Ernö, clasa a VII-a, Școala generală nr. 1, comuna Lunca de Sus; acordeon — Moței Luminița, Școala generală nr. 8, Moinești, județul Bacău; aparat foto «Pentakon Electra» — Dobrovici Ileana, clasa a VII-a, Școala generală nr. 3, București. **Premiul II:** cîte o bicicletă «Junior» elevilor: Bodor Edit, clasa a VII-a, Școala generală nr. 1, comuna Lunca de Sus și Timar Karoly, Școala generală nr. 1, comuna Lunca de Sus; bicicletă «Pionier» și una trusă de pictură — Bidică Cristina, Școala generală nr. 3, Reșița; ceas de mînă «Slava» și una trusă de pictură — Brumă Nicolae, Școala generală nr. 5, municipiul Gheorghe Gheorghiu-Dej. **Premiul III:** cîte o trusă stilou-pix «Watman» elevilor: Păscuț Maria, Școala generală nr. 15 și Leimdörfer Estera, Liceul pedagogic «I. Vulcan», Oradea; ceas de mînă «Vostok» și un șevalet — Paveliuc Olivian, Școala generală Corocăiești, județul Suceava; una lansetă cu mulinetă și una trusă de pictură cu culori și pensule — Dulugeac Dorina, clasa a VI-a, Școala generală nr. 1, Călărași, județul Ialomița. **Mențiuni speciale:** saltea pneumatică — Dornescu Ana-Karyna, Liceul «G. Ibrăileanu», Iași; trusă pictură și un șevalet — Ciutu Gh. Georgeta, Liceul Brezoi, județul Vîlcea. **Mențiuni:** cîte un șevalet elevilor: Moga Paul, Școala generală nr. 170, București și Buicu Adela, Școala generală Băișoara, județul Cluj; minge de fotbal — Bisorca Trandafir, Școala generală Visca; minge volei — Lupașcu Laurențiu, Școala generală Otopeni, București; stilou «Progres» — Buicu Adrian, comuna Băișoara, județul Cluj; stilou «Perdi» — Roșu Eda, clasa a VII-a, Școala generală nr. 1, Satu Mare; cîte o cutie culori pastel elevilor: Șerban Adrian, Școala generală nr. 15, Brașov; Pop Vasile, Școala generală, comuna Aghireș, județul Cluj; Ciutu Gheorghe, Liceul Brezoi, județul Vîlcea; Larisa Cocora, Liceul Mălinești, județul Dolj.

CUPA
Cutezătorii
la
FOTBAL
1973

VIITORUL», com. Cungrea, Olt.

După două luni de fotbal... zilnic, în care s-au semnat peste 1 500 foi de arbitraj, ne mai rămîn puține lucruri de știut, dar foarte importante: care vor fi cele patru finaliste ale îndrăgitei competiții «Cupa Cutezătorii la fotbal» pentru copiii de la sate, și mai ales învingătoarea?

În vreme ce acest număr al revistei se lucrează în tipografie, turneul celor patru finaliste se dispută pe terenurile clubului «Dinamo» București. Vom publica în timp util un amplu fotoreportaj de la desfășurarea finalei «Cupei Cutezătorii la fotbal».

IATĂ CLASAMENTUL ECHIPELOR CARE AU LUAT PARTE LA ACEST CONCURS:

1. «**REAL**» Cungrea, Otești, Olt 576 puncte
2. «**OLIMPIA**», sat Buda, comuna Buda, Buzău 568 ,,
3. «**VIITORUL**», Seaca de Cîmp, Dolj 552 ,,
4. «**A.S. SILITORUL**», Bolintin Deal, Ilfov 536 ,,

5. «**VIITORUL**», Cungrea, Olt, 516 puncte; 6. «**LUCEAFĂRUL**», Spătaru, Olt, 507 puncte; 7. «**VULTURII**» Sicula, Arad, 500 puncte; 8. «**BRĂDUȚUL**», Dofteana, Bacău, 488 puncte; 9. «**VIITORUL**», Blidari, Bacău, 466 puncte; 10. «**F.C. RACHETA**», Școala generală Nr. 2, Bezdead, Dîmbovița, 463 puncte; 11. «**TEMERARII**», Săvîrșin, Arad, 450 puncte; 12. «**CUTEZĂTORII**», Ștefănești, Botoșani, 416 puncte; 13. «**VIITORUL**», Bujoru, Teleorman, 414 puncte; 14. «**VOINȚA**», Bezdead, Dîmbovița, 369 puncte; 15. «**PODGORIA**», Orlești, Vîlcea, 340 puncte; 16. «**VICTORIA**», Sicula Arad, 332 puncte; 17. «**VOINȚA**», Cocărăștii-Mislii, Prahova, 330 puncte; 18. «**VOINȚA**», Pîrșani-Pielești, Dolj, 324 puncte; 19. «**NUFĂRUL**», Stăncuța, Brăila, 235 puncte; 20. «**PANDURII**», Călina, Vîlcea, 216 puncte; 21. «**FĂCLIA Cl. a VII-a A**», Pecica Arad, 173 puncte; 22. «**VIITORUL**», Găijani-Pietrișul, Ilfov, 164 puncte; 23. «**MĂGURA CASIN**», Măgura, Bacău, 140 puncte; 24. «**VULTURII**», Dobra, Mehedinți, 136 puncte; 25. «**DINAMO**», Vădăstrița, Olt, 130 puncte; 26. «**AVÎNTUL PIONIERESC**», Pecica, Arad, 111 puncte; 27. «**SPORT CLUB-VOINȚA**», Urzicuța, Dolj, 100 puncte.

Urmează încă o sută patruzeci de echipe, cu mai puțin de 100 de puncte.

După cum știți, la concursul nostru au participat și cîteva echipe de fete, pasionate de fotbal. Iată și clasamentul definitiv al acestora, în ordinea punctelor acumulate:

1. «**VENUS**», Bogdănești, Bacău 536 puncte; 2. «**CRIȘUL**», Sicula, Arad, 467 puncte; 3. «**DORA**», Săvîrșin, Arad, 452 puncte, precum și alte 7 echipe cu mai puține puncte.

De menționat că echipa «**VENUS**», Bogdănești, Bacău, a fost lideră și anul trecut în clasamentul de fotbal al fetelor.

SECRETARUL JURIULUI
NICOLAE DOANĂ

«REAL», com. Cungrea, sat Otești, Olt.

«OLIMPIA», com. Buda, Buzău.

«VIITORUL», com. Seaca de Cîmp, Dolj.

Cutezătorii 37

ADRESA REDACȚIEI: PIAȚA SCÎNTEII NR. 1 BUCUREȘTI 33 — TELEFON 17 60 10.

Redactor-șef: MIHAI NEGULESCU
Redactor șef adjunct: OVIDIU ZOTTA
Secretar general de redacție: IOAN DONCA

Administrația: Editura Scînteia. Tiparul C.P.C.S. ABONAMENTELE PRIN OFICIILE ȘI AGENȚIILE P.T.T.R., PRIN FACTORII POȘTALI ȘI DIFUZORII DE PRESĂ. CITITORII DIN STRĂINĂTATE POT FACE ABONAMENTE ADRESÎNDU-SE ÎNTREPRINDERII «ROMPRESFILATELIA» SERVICIUL IMPORT-EXPORT, PRESA BUCUREȘTI-CALEA GRIVIȚEI NR. 64—66 P.O.B. — 2001

Redactor artistic: POMPILIU DUMITRESCU
Secretar de redacție: ROZALIA BARANY

LA BRADUL SINGURATIC

13

Scenariul:
LUDOVIC BOKOR și VAL DUMITRESCU

Desene:
VIORICA MIHĂESCU

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT: În urma acțiunilor întreprinse, cei doi străini și bijutierul sînt arestați. În mînerul undiței se descoperă «nasturi» deosebiți. Pe Dîmbul cu Brazi, odată cu scoaterea pilonului de la cart, apare o comoară.

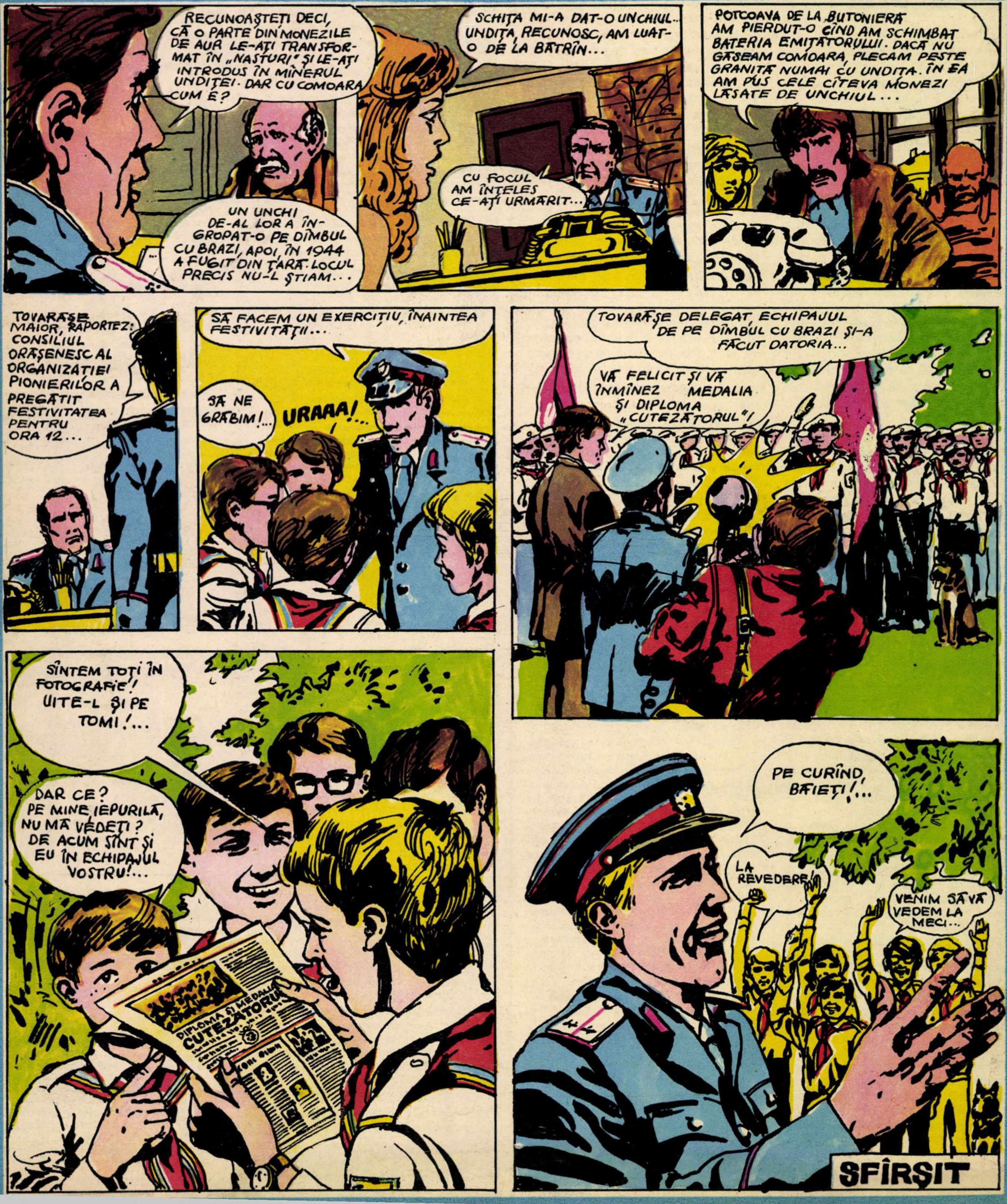
RECUNOAȘTEȚI DECI, CĂ O PARTE DIN MONEZILE DE AUR LE-AȚI TRANSFORMAT ÎN „NASTURI" ȘI LE-AȚI INTRODUS ÎN MÎNERUL UNDIȚEI. DAR CU COMOARA CUM E?
UN UNCHI DE-AL LOR A ÎNGROPAT-O PE DÎMBUL CU BRAZI, APOI, ÎN 1944 A FUGIT DIN ȚARĂ. LOCUL PRECIS NU-L ȘTIAM...
SCHIȚA MI-A DAT-O UNCHIUL... UNDIȚA, RECUNOSC, AM LUAT-O DE LA BĂTRÎN...
CU FOCUL AM ÎNȚELES CE-AȚI URMĂRIT...
POTCOAVA DE LA BUTONIERĂ AM PIERDUT-O CÎND AM SCHIMBAT BATERIA EMIȚĂTORULUI. DACĂ NU GĂSEAM COMOARA, PLECAM PESTE GRANIȚĂ NUMAI CU UNDIȚA. ÎN EA AM PUS CELE CÎTEVA MONEZI LĂSATE DE UNCHIUL...
TOVARĂȘE MAIOR, RAPORTEZ: CONSILIUL ORĂȘENESC AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR A PREGĂTIT FESTIVITATEA PENTRU ORA 12...
SĂ FACEM UN EXERCIȚIU, ÎNAINTEA FESTIVITĂȚII...
SĂ NE GRĂBIM!...
URAAA!...
TOVARĂȘE DELEGAT, ECHIPAJUL DE PE DÎMBUL CU BRAZI ȘI-A FĂCUT DATORIA...
VĂ FELICIT ȘI VĂ ÎNMÎNEZ MEDALIA ȘI DIPLOMA „CUTEZĂTORUL"!
SÎNTEM TOȚI ÎN FOTOGRAFIE! UITE-L ȘI PE TOMI!...
DAR CE? PE MINE, IEPURILĂ, NU MĂ VEDEȚI? DE ACUM SÎNT ȘI EU ÎN ECHIPAJUL VOSTRU!...
DIPLOMA ȘI MEDALIA CUTEZĂTORUL
PE CURÎND, BĂIEȚI!...
LA REVEDERE!
VENIM SĂ VĂ VEDEM LA MECI...
SFÎRȘIT

ÎNCEPÎND DIN ACEST NUMĂR, RUBRICA NOASTRĂ PERMANENTĂ, CONSTELAȚIA PIONIERIEI

Cutezătorii 38

JOI 20 SEPTEMBRIE 1973
ANUL VII (313)
16 PAGINI, 1 LEU

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

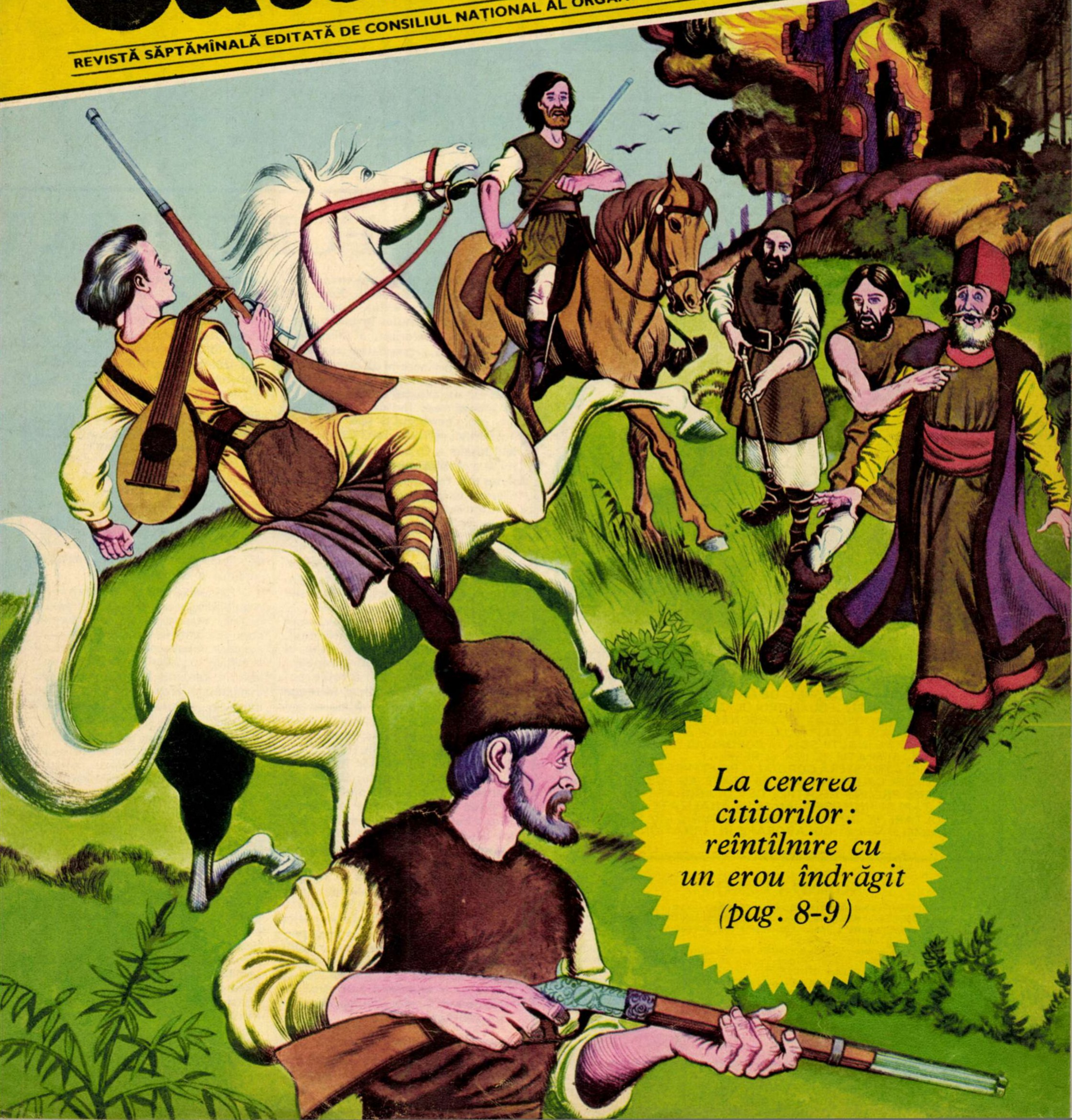

La cererea cititorilor: reîntîlnire cu un erou îndrăgit (pag. 8-9)

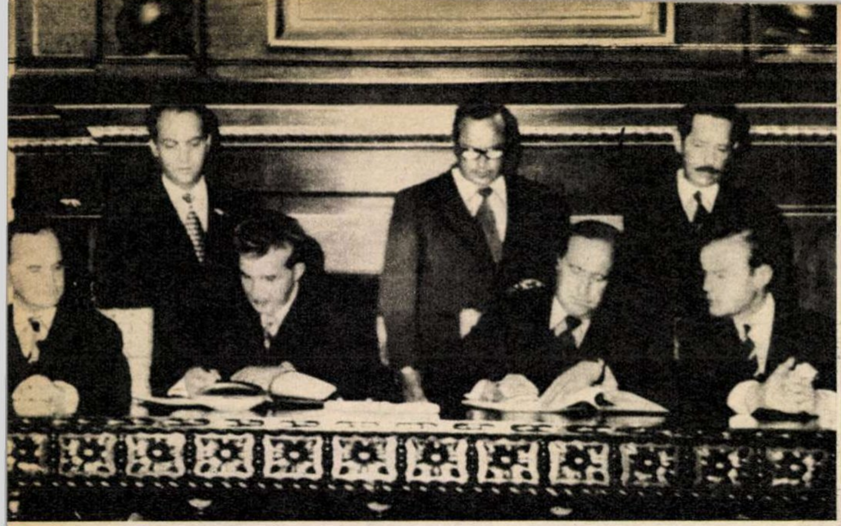

ÎNTRE 10—13 SEPTEMBRIE A.C., PREȘEDINTELE CONSILIULUI DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, NICOLAE CEAUȘESCU, ȘI TOVARAȘA ELENA CEAUȘESCU AU EFECTUAT O VIZITĂ OFICIALA ÎN COLUMBIA LA INVITAȚIA PREȘEDINTELUI MISAEL PASTRANA BORRERO. PRINTRE MOMENTELE DEOSEBITE ALE VIZITEI SE ÎNSCRIU CONVORBIRILE ȘI ÎNTÎLNIRILE DE LUCRU CU PREȘEDINTELE ȚĂRII GAZDĂ, CU PREȘEDINTELE CONGRESULUI NAȚIONAL COLUMBIAN, CU ALTE PERSONALITĂȚI OFICIALE, PRECUM ȘI SEMNAREA, LA PALATUL PREZIDENȚIAL «CASA BOLIVAR», A DOCUMENTELOR OFICIALE — DOCUMENTE CARE CONSFINȚESC REZULTATELE POZITIVE ALE VIZITEI, EXPRIMÎND VOINȚA CELOR DOUĂ POPOARE PENTRU DEZVOLTAREA ȘI APROFUNDAREA RELAȚIILOR BILATERALE, COOPERAREA ÎN SCOPUL ÎNTĂRIRII PĂCII ȘI SECURITĂȚII MONDIALE.

PREȘEDINTELE CONSILIULUI DE STAT AL ROMÂNIEI, NICOLAE CEAUȘESCU, ȘI TOVARĂȘA ELENA CEAUȘESCU AU ÎNCEPUT, JOI DIMINEAȚA, O NOUĂ ETAPĂ A CĂLĂTORIEI ÎN AMERICA LATINĂ, DEVENIND OASPEȚI DE ONOARE AI REPUBLICII ECUADOR. PREȘEDINTELE ECUADORULUI, GENERAL GUILLERMO RODRIGUEZ LARA, CELELALTE PERSONALITĂȚI OFICIALE, NUMEROȘI LOCUITORI AI CAPITALEI ECUADORIENE — QUITO — I-AU ÎNTÎMPINAT PE ÎNALȚII SOLI AI POPORULUI ROMÂN CU MULTĂ CĂLDURĂ, SIMPATIE, STIMĂ ȘI RESPECT.

ÎNTR-O ATMOSFERĂ CORDIALĂ, PRIETENEASCĂ, ÎN CADRUL DISCUȚIILOR CELOR DOI ȘEFI DE STATE AU FOST ABORDATE PROBLEME PRIVIND RELAȚIILE DE COLABORARE DINTRE CELE DOUĂ ȚĂRI ȘI, ÎNDEOSEBI, AU FOST ANALIZATE CĂILE LOR DE DEZVOLTARE ÎN INTERESUL CELOR DOUĂ ȚĂRI ȘI POPOARE, AL CAUZEI PĂCII ȘI COLABORĂRII INTERNAȚIONALE.

AGENDĂ C.N.O.P.

- În perioada 10—14 septembrie a.c. ne-a vizitat țara, la invitația Comitetului Național Român pentru **UNICEF**, o delegație a Comitetului pentru **UNICEF** din R.F. Germania. Din delegație au făcut parte contesa Etta Waldersee, președintele acestui Comitet, și Erika Schulenburg, secretar general.

Cu prilejul șederii în țara noastră, oaspetele au întreprins vizite în municipiul București și în județele Prahova, Brașov, Argeș, unde s-au întîlnit cu pionieri — membri ai cercurilor prieteniei și ai cluburilor **UNICEF** din școli și de la casele pionierilor; au vizitat sate de vacanță pentru pionieri și școlari, au asistat la programe artistice pionierești.

Programul vizitei a cuprins, de asemenea, întîlniri de lucru la sediul Comitetului Național Român pentru **UNICEF** — unde delegația a fost primită de tovarășul Virgiliu Radulian, președinte, și de alți membri ai Comitetului —, precum și o primire la președintele Societății de Cruce Roșie, general-colonel Mihai Burcă.

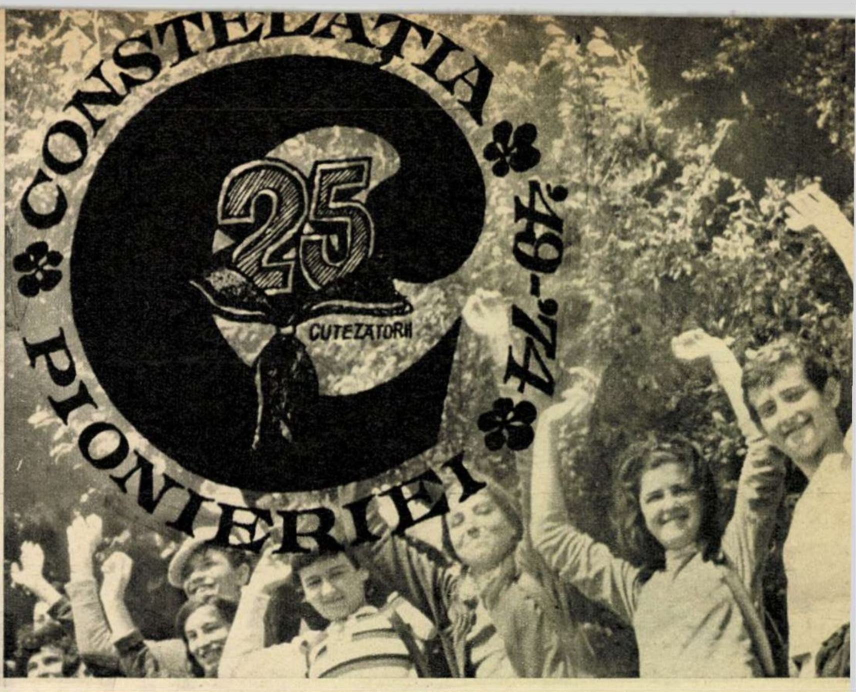

FORUMULUI

Constituit la îndemnul tovarășului Nicolae Ceaușescu, Forumul Național al Pionierilor, înaltă expresie a democrației în cadrul Organizației pionierilor, a încrederii partidului în capacitatea acestora de a îndeplini sarcini de răspundere în cadrul Organizației, a analizat și în cursul acestui an felul în care se îndeplinesc indicațiile partidului, ale secretarului său general, hotărîrile celei de a doua Conferințe Naționale a Organizației pionierilor și a stabilit măsuri pentru angajarea mai fermă a Organizației pionierilor la înfăptuirea țelurilor sale politico-educative.

Lucrările Forumului și atenția cu care acestea au fost urmărite de purtătorii cravatelor rosii cu tricolor de pe întreg cuprinsul patriei sînt o expresie vie a devotamentului pionierilor față de Partidul Comunist Român, a dragostei și recunoștinței față de tovarășul Nicolae Ceaușescu, prietenul, părintele și îndrumătorul drag al pionierilor, cel care întruchipează în cel mai înalt grad virtuțile poporului, care și-a dedicat întreaga sa viață luptei pentru ridicarea patriei pe culmile cele mai cutezătoare ale progresului și civilizației.

Examinînd sarcinile ce revin Organizației pionierilor în lumina indicațiilor Comitetului Central al Partidului Comunist Român, cel de al II-lea Forum Național al Pionierilor a hotărît ca documentul adoptat de primul Forum — Chemarea către toți pionierii țării — să devină program permanent de acțiune și educație moral-politică și cetățenească a purtătorilor cravatei roșii cu tricolor, de antrenare la o muncă temeinică și însuflețită de pregătire pentru viață, pentru formarea personalității comuniste, de mobilizare a tuturor forțelor organizației pentru sporirea contribuției sale la formarea și educarea patriotică revoluționară a celor mai tinere generații ale țării.

PIONIERI ȘI ȘCOLARI!

Forumul Național vă cheamă să dovediți mereu, zi de zi, prin fapte, că sînteți fii credincioși și demni ai partidului, participînd după puterile voastre la înfăptuirea politicii sale.

— Să dovedim sîrguință și hărnicie la învățătură, fiecare an școlar să fie pentru toți pionierii un an de cît mai mari izbînzi în munca de însușire a cunoștințelor și de îmbogățire a orizontului cultural-științific!

— Să sădim în conștiința fiecărui pionier și școlar atitudinea înaintată față de învățătură și muncă, principala noastră îndatorire patriotică!

— Fiecare pionier să fie silitor, să năzuiască, spre îmbunătățirea muncii sale proprii, să contribuie, totodată, activ, la reușita muncii întregului colectiv!

— Să aibă o atitudine și o comportare exemplară în toate împrejurările, să lupte conștient pentru întărirea continuă a disciplinei!

— Să cultivăm la toți membrii organizației dragostea și pasiunea pentru muncă, respectul față de făuritorii bunurilor materiale și spirituale, participînd la munca practică desfășurată în ateliere, pe loturile și în fermele școlare, în cercurile tehnico-productive, în microcooperativele agricole de producție, în păstrarea și sporirea avutului obștesc!

— Fiecare pionier să fie un patriot înflăcărat, să contribuie de pe acum, activ, împreună cu întregul popor, la întărirea și înflorirea patriei socialiste!

— Să facem din munca patriotică o sarcină de cinste pentru fiecare pionier, aducîndu-ne după puterile noastre contribuția la îngrijirea și înfrumusețarea școlilor, orașelor și satelor patriei, la ocrotirea naturii, la amenajarea terenurilor de sport și de joacă!

— Să sporim inițiativa tuturor pionierilor în organizarea și desfășurarea unor activități educative, atractive, bogate în conținut, care să contribuie la creșterea interesului și dragostei copiilor față de organizație, la dezvoltarea armonioasă a personalității, întărind frăția și prietenia tuturor pionierilor și școlarilor din țara noastră — români, maghiari, germani și de alte naționalități!

— Să facem din fiecare grupă, detașament, unitate, un colectiv puternic,

CHEMAREA
NAȚIONAL AL PIONIERILOR, 1973

care să promoveze continuu hărnicia, cinstea și demnitatea, dragostea nețărmurită față de Partidul Comunist Român, față de patrie și popor, față de organizația revoluționară din care facem parte!

— Fiecare pionier să dea dovadă de curaj și modestie, sinceritate, de spirit de dreptate, prietenie și respect reciproc, astfel încît în viața pionierească de fiecare zi să triumfe principiul «Toți pentru unul și unul pentru toți»!

— Fiecare pionier să devină un membru destoinic al organizației, participînd activ, cu inițiativă și responsabilitate la viața grupei sau detașamentului din care face parte!

— Drumeția, cîntecele patriotice și revoluționare să însoțească mereu activitatea pionierească, împletindu-se strîns cu sportul, exercițiile aplicative și activitățile de pregătire pentru viață, pentru apărarea patriei!

— Pionieri din clasele a VIII-a, duceți mai departe frumoasele tradiții ale Organizației pionierilor, pregătindu-vă pentru a deveni membri activi ai Uniunii Tineretului Comunist, cinstind astfel și sporind onoarea organizației care v-a pregătit și educat pentru a deveni tineri comuniști!

Ținînd seama de direcțiile dezvoltării viitoare a activității pionierești, Forumul consideră ca înalte îndatoriri ale comandamentelor comunale, orășenești și municipale:

— Să contribuie la îmbunătățirea muncii activului pionieresc, la organizarea schimbului de experiență și a colaborării între unitățile de pionieri în perfecționarea vieții de organizație, în creșterea contribuției acesteia la mobilizarea pionierilor și școlarilor la învățătură, în organizarea unor acțiuni educative de masă în rîndurile acestora!

— Să organizeze munca patriotică a pionierilor în orașe și comune, pe baza unor planuri anuale și a unor obiective precise!

— Să stimuleze colaborarea între unitățile pionierești de la sate și orașe, în scopul cunoașterii reciproce si al unei mai strînse prietenii între copii!

— Să inițieze acțiuni de participare a pionierilor la întreținerea și înfrumusețarea parcurilor, a spațiilor verzi, precum și la îngrijirea monumentelor eroilor patriei!

— Să se îngrijească să fie constituite formațiuni de cruce-roșie, în cadrul fiecărei unități de pionieri!

— Să ia măsuri pentru ca în fiecare școală, pionierii să contribuie activ și permanent la menținerea ordinei și disciplinei, la amenajarea spațiilor de învățămînt, la întreținerea și confecționarea materialului didactic, la înfăptuirea altor sarcini gospodărești!

DRAGI PIONIERI ȘI ȘCOLARI!

Forumul Național al Pionierilor vă dorește mari și depline succese, sănătate și voie bună, avînt nestăvilit în ridicarea pe trepte tot mai înalte a vieții și activității pionierești! Să aducem prin munca și comportarea noastră bucurii părinților, educatorilor și comandanților-instructori, oamenilor muncii, întregului popor, să dedicăm cu ardoare pionierească întreaga noastră activitate părintelui drag al copiilor — Partidul Comunist Român, secretarului său general — tovarășul Nicolae Ceaușescu!

PROGRAMUL *întîmpinării și sărbătoririi celei de a XXV-a aniversări a Organizației Pionierilor*

În anul celei de a XXX-a aniversări de la eliberarea patriei, sărbătorim și împlinirea unui pătrar de veac de la constituirea primelor detașamente de pionieri din România.

Creată în urmă cu două decenii și jumătate, Organizația pionierilor din patria noastră, îndrumată și condusă permanent cu dragoste și grijă părintească de către Partidul Comunist Român, și-a adus, de-a lungul anilor, contribuții de preț la educarea și formarea copiilor ca tineri entuziaști și cetățeni de nădejde ai țării, devotați trup și suflet idealurilor nobile, revoluționare ale partidului și poporului.

Este, pentru noi toți, o mîndrie că printre cei mai destoinici fii ai țării, care muncesc cu dăruire în toate domeniile de activitate, se numără și cei la piepturile cărora a fluturat odinioară cravata purpurie. Ei au învățat și au înțeles, de la comuniști, că poți rămîne pionier toată viața dacă te străduiești neîntrerupt să fii în rîndurile celor care merg înainte și năzuiești cu dîrzenie să scrutezi viitorul, să lupți necontenit pentru înflorirea și propășirea patriei.

Anul celei de a XXV-a aniversări a Organizației pionierilor constituie pentru noi, purtătorii cravatelor roșii cu tricolor, pentru toți copiii țării, un minunat prilej de educare a celui mai fierbinte patriotism, de ridicare pe trepte mai înalte a conținutului activității pionierești, de a ne manifesta — prin fapte — dragostea și recunoștința față de patrie și popor, față de părintele nostru iubit — Partidul Comunist Român și de secretarul său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, cel mai apropiat îndrumător și prieten al tinerei generații.

Pionieri și școlari!

Noi, delegații la lucrările celui de al II-lea Forum Național al pionierilor, care s-au desfășurat la Livada, în perioada 8—21 august 1973, vă îndemnăm și vă chemăm pe voi, cei două milioane de purtători ai cravatelor roșii cu tricolor, să participăm cu toată puterea și însuflețirea noastră la acțiunile detașamentelor și unităților de pionieri din întreaga țară, pentru a întîmpina și sărbători prin muncă și înfăptuiri pionierești cea de a XXV-a aniversare a organizației noastre!

Să intensificăm și să adîncim necontenit munca de educare în spirit revoluționar a pionierilor, pentru a deveni cetățeni demni ai patriei socialiste, fii de nădejde ai partidului comunist!

Să ne străduim din răsputeri, zi de zi, cu hărnicie, inițiativă și răspundere, spre a ne însuși temeinic comorile științei și culturii, a ne forma deprinderi practice de muncă, pentru a deveni constructori pricepuți ai evului comunist, pentru a prelua și ridica pe noi culmi făclia progresului material și spiritual al țării!

Să facem ca fiecare pionier și școlar, fiecare colectiv pionieresc să lupte unit și perseverent pentru rezultate din ce în ce mai bune la învățătură, făcînd să triumfe în muncă și în acțiune principiul conduitei pionierești «Toți pentru unul, unul pentru toți»!

Să facem din fiecare grupă un nucleu activ și combativ în lupta pentru îmbunătățirea neîntreruptă a calității și rezultatelor muncii noastre școlare!

Să participăm cu inițiativă și spirit gospodăresc la activitatea productivă din laboratoare, ateliere, loturi și ferme școlare, din microcooperativele agricole de producție, folosind toate mijloacele ce le avem la dispoziție pentru a ne îmbogăți necontenit cunoștințele, pentru a ne forma concepția științifică despre lume și viață, pentru dezvoltarea spiritului de observație, de inventivitate și creativitate, muncind cu interes și pasiune în obținerea de rezultate mereu mai

bune!

Să îmbogățim și să perfecționăm permanent, prin propriile noastre puteri, nivelul cunoștințelor și al deprinderilor practice de muncă, să valorificăm atent și deplin activitățile ce le desfășurăm în cercuri, prin cercetări și experiențe, lectură, vizite sau drumeții, dovedind receptivitate față de tot ceea ce este nou și înaintat!

Învățînd temeinic și susținut, din toate puterile, mereu mai bine, vom dovedi din nou, în fapte, cu prilejul aniversării organizației, cu cîtă însuflețire, dăruire și hotărîre înțelegem să ne dedicăm munca și năzuințele îndeplinirii exemplare a îndatoririlor noastre, înfloririi patriei socialiste!

Pionieri și școlari,

Cea de a XXV-a aniversare a organizației noastre este un minunat prilej pentru a ne exprima dragostea, recunoștința și devotamentul față de Partidul Comunist Român, față de clasa muncitoare și față de poporul ai cărui fii devotați sîntem!

Să pregătim și să desfășurăm acțiuni de cunoaștere aprofundată a trecutului și tradițiilor de luptă revoluționare ale poporului, ale clasei muncitoare, ale Partidului Comunist Român care, încă din primii ani ai existenței sale, a manifestat grijă și dragoste nețărmurită față de copii și tineret și a militat cu pasiune ca ideile, aspirațiile și visurile acestora să-și croiască drum pe făgașul marilor împliniri!

Să organizăm vizite, excursii și drumeții la muzee, expoziții, case memoriale, monumente și locuri legate de istoria mișcării muncitorești și revoluționare din patria noastră!

Să ne întîlnim și să ne sfătuim mereu cu comuniștii, cu activiștii de partid și de stat, cu muncitori și țărani fruntași, cu eroi ai muncii socialiste, cu oameni de artă, cultură și știință, cu uteciști și foști pionieri, pentru a ne îmbogăți cugetul și simțirea, pentru a ne forma în spiritul ideilor și patosului revoluționar!

Să acționăm cu tot elanul nostru pionieresc pentru cunoașterea și îndrăgirea frumuseților patriei socialiste, a mărețelor edificii economice, social-culturale, înfăptuite în anii luminoși ai socialismului de harnicul și talentatul nostru popor!

Să ne angajăm cu entuziasm și pasiune, după puterile noastre, alături de întregul popor, la munca clocotitoare care se desfășoară pretutindeni pentru înflorirea patriei noastre socialiste și sporirea avuției sale naționale, pentru ridicarea României pe cele mai înalte trepte ale culturii, civilizației și progresului!

Să învățăm cîntece și poezii inspirate din trecutul revoluționar de luptă al poporului și partidului nostru, din realitatea bogată a zilelor însorite pe care le trăim, din viața și preocupările noastre, care să adauge un plus de frumusețe și romantism acțiunilor desfășurate de noi!

Să răspundem mereu «Prezent!» la activitățile de gospodărire și înfrumusețare a comunelor și orașelor în care trăim, a școlilor în care învățăm, a spațiilor verzi, a parcurilor unde ne petrecem timpul liber!

Să depunem strădanii sporite, ca prieteni și ocrotitori ai naturii, pentru îmbogățirea patrimoniului pomicol și floricol al patriei; să sădim și să îngrijim în acest an cel puțin atîția pomi cîți pionieri are organizația noastră!

Să sprijinim, în timpul nostru liber, acțiunea de recoltare a fructelor, legumelor, cerealelor, să culegem cantități sporite de plante medicinale și fructe de pădure; să creștem și să îngrijim animalele mici și viermii de mătase; să contribuim la construirea, amenajarea și întreținerea unor localuri de creșe, grădinițe, edificii social-culturale, tabere și sate de vacanță!

Să transformăm microcooperativele agricole de producție în adevărate școli ale muncii și educației comuniste!

Să luăm în păstrare și îngrijire terenurile sportive și de joacă și să amenajăm noi piste aplicative necesare pregătirii pentru apărarea patriei!

Să ne ajutăm cu dragoste părinții în treburile zilnice gospodărești, să manifestăm o grijă deosebită față de cei mai mici ca noi și să venim cu căldură în sprijinul bătrînilor care au nevoie de ajutorul celor din jur!

Pionieri!

Vă adresăm îndemnul fierbinte de a desfășura, în cadrul grupelor, detașamentelor și unităților, o activitate bogată și susținută, stimulînd inițiativa, entuziasmul și spiritul creator al membrilor organizației, în vederea îndeplinirii exemplare a tuturor îndatoririlor pionierești!

Să-i ajutăm pe colegii noștri din clasele I și a II-a să se pregătească temeinic pentru a primi cravata roșie cu tricolor și a păși cu încredere în rîndurile organizației noastre, să fie demni de a constitui «Promoția celei de a XXV-a aniversări»!

Să luăm în patronaj grădinițele de copii din comune și orașe și să-i ajutăm pe viitorii școlari să îndrăgească munca, jocul, cîntecul, plimbările în aer liber, să-și formeze deprinderi frumoase și să dorească să devină pionieri!

Să desfășurăm, împreună cu uteciștii, acțiuni menite să ducă la apropierea și continuitatea muncii educativ-politice a celor două organizații revoluționare și la pregătirea noastră pentru a deveni membri de nădejde ai Uniunii Tineretului Comunist!

Fiecare pionier să devină un membru activ și entuziast al organizației, fiecare colectiv — un nucleu de formare și călire a celor mai nobile trăsături de caracter: cinstea, curajul, sinceritatea, hărnicia, modestia, devotamentul față de Partidul Comunist Român!

Pionieri-comandanți! Fiți inițiatorii acțiunilor dedicate celor două sărbători, exemplu de dăruire față de organizație, de muncă și disciplină în viața pionierească, antrenați pe toți pionierii la realizarea sarcinilor și îndatoririlor noastre!

Să facem ca acest an jubiliar să devină, pentru întreaga pionierie, un mijloc de cunoaștere, studiere și popularizare a istoriei mișcării pionierești; să valorificăm în mod creator tradițiile înaintate ale organizațiilor progresiste de copii și tineret din patria noastră!

Să colecționăm, prin intermediul acțiunii «Căutătorii de comori», al expedițiilor «Cutezătorii», documente, exponate și mărturii despre trecutul unităților noastre de pionieri și să întocmim monografii (albume) pentru îmbogățirea muzeelor și colțurilor muzeistice existente în școli pentru expoziția națională dedicată aniversării organizației!

Pionieri și școlari!

Dorim ca anul celei de a XXV-a aniversări să ducă la ridicarea și îmbunătățirea calitativă a întregii noastre activități, să fie anul adîncirii prieteniei și frăției dintre toți copiii țării, al întăririi unității de acțiune a organizației noastre, al creșterii și afirmării prestigiului acesteia și să înscrie în cartea de aur a pionieriei fapte demne de laudă și cinstire!

Cu dragoste, cutezanță și pasiune, să dovedim prin fapte că merităm încrederea și grija ce ni se poartă, că sîntem pregătiți oricînd să îndeplinim, pe mai departe, cu răspundere, noi sarcini ce ne vor fi încredințate, spre bucuria și mulțumirea poporului și a partidului, a iubitului nostru conducător și prieten, tovarășul Nicolae Ceaușescu!

**CEL DE AL II-LEA
FORUM NAȚIONAL AL
PIONIERILOR**

*Livada,
20 august 1973*

Rachetele

POVESTIRE DE ALEXANDRA **TIRZIU**

*

O adiere misterioasă foșnește în liliacul din curte. Două frunze în formă de inimioară se desprind și cad una lîngă alta. Ce coincidență, îmi spun, și chiar atunci greierul de sub bancă începe să fluiere dintr-un instrument necunoscut, probabil un clarinet. Oricum, este un cîntec extrem de subțire pe care eu unul n-aș putea să-l imit! Doar dacă aș avea o muzicuță. Cu o muzicuță poți să imiți la perfecție orice greier. Numai că nu de muzicuțe-mi arde mie acum. Peste două zile am concurs la tenis, cu ploieștenii. Deci, mai întîi o rachetă. Cînd să intru în magazinul sportiv, îl văd pe Tiberiu. Stătea rezemat de zid și-i venea realmente să plîngă.

— Iar nu ți-a reușit invenția? îl întreb eu direct.

— Iar.

— Și?

— Și, nimic...

— N-are rost să-ți pierzi capul, îl consolez eu, nici lui Arhimede nu i-a ieșit totul din prima zi.

— Stiu.

— N-ai de cît s-o iei de la capăt.

— O iau, dar cu ce?

— Cum, cu ce?

— Nu înțelegi că totul s-a făcut țăndări?

Pînă la urmă, Tiberiu s-a întristat de-a binelea. Are și de ce. Inventase pentru a treia oară o rachetă, care nu știu ce naiba avea că nu-și atingea niciodată scopul. Trebuia să urce cam cît e de la parter și pînă la etajul 11 al blocului nostru. Numai că pe la 9 dădea semne de oboseală, iar pe la al 10-lea se oprea și făcea cale întoarsă.

— N-ai încercat să-i mai aduci îmbunătățiri?

— I-am adăugat.

— Și de suprimat, n-ai suprimat nimic?

— Ba da.

— Ascultă, Tiberiule, n-ai vrea să termini odată cu rachetele astea?

— Sigur că aș vrea.

— Și ce te împiedică?

— Ar trebui să mai reziste încă două minute, atîta tot, ca să ajungă și la ultimul etaj. Dacă ar mai ajunge și la ăsta, eu unul n-aș mai avea nici o pretenție, aș fi primul pe oraș.

— Măi Tiberiule, spune-mi și mie de cît ai nevoie ca să-ți încropești altă rachetă?

— De douăzeci, nu, de cincisprezece lei.

— Aș putea să-ți dau din banii cu care trebuie să-mi cumpăr și eu o rachetă, înțelegi?

— Dacă îmi reușește experiența, ți-i dau înapoi.

— Și dacă nu?

— Atunci va trebui să fac alta. Dar o să-mi reușească, ai să vezi. Mîine dimineață te aștept în fața blocului. La ora 8. Dacă întîrzii, o lansez fără tine.

La 8 eram acolo. Tiberiu venise. Racheta părea destul de solidă. Cred că lucrase la ea toată noaptea, iar acum, aplecat asupra ei o tot moșmondea... Cine știe ce i-o mai fi sărit din loc și iar o să se întoarcă din drum cînd ți-e lumea mai dragă.

— Te uiți ca mîța-n calendar, îmi spune.

— Ce vrei să fac? îl întreb. Fără vreo explicație. Tiberiu îmi dă să-i țin racheta, iar el începe să cotrobăie într-o cutie plină cu șuruburi. De acord, numai că afurisita de rachetă a și început să zumzăie. Te pomenești că am făcut cine știe ce contact greșit, mă gîndesc cu inima cît un purice.

— N-aș putea s-o pun jos?

— De ce s-o pui jos?

— A cam început să... tremure.

— Zău?!

— Ce vrei să spui?

— Să fii atent, să n-o mai clatini atîta că nu-i jucărie.

— Ar trebui să te gîndești că sînt cam certat cu fizica.

— Știu, spune Tiberiu și zîmbește nepăsător.

E clar. Și-a pus în gînd să mă lanseze și pe mine pînă la etajul 11. O fi crezînd că o să stau cu pacostea asta în mînă pînă-mi iau zborul. Era mult mai bine să-mi fi cumpărat racheta mea de tenis, nu să trec prin emoțiile astea.

— Cînd o să auzi un păcănit, să-mi atragi atenția.

În clipa aceea am avut impresia că îmi fuge pămîntul de sub picioare. Am auzit cu urechile mele un păcănit ciudat. În viața mea n-am întîlnit un păcănit ca ăsta. Primul meu gînd a fost să arunc racheta cît colo și să fug. Tiberiu, n-avea de cît să se spele pe cap cu invenția lui cu tot. Tot n-aveam de gînd să mă fac fizician. Numai că tocmai atunci corpul acela atît de străin s-a aburit, începînd să tremure în palmele mele ca un pisicuț speriat. Dar Tiberiu, foarte calm, a pus cu grijă acest pisicuț pe pămînt, l-a mîngîiat de cîteva ori pe spate și-n secunda următoare și-a luat zborul. Abia am avut timp să mă dezmeticesc, cînd mai înainte de a ajunge la 10, a început să dea semne de oboseală.

— Ce mai, s-a dus și asta!

— Totuși, a fost grozavă, îi spun eu, dar el avea o față de cîine bătut.

— Hai, Tiberiule, încerc eu să-l încurajez. N-o să-mi spui mie că tu mîine n-o să te apuci de altă rachetă.

— Știi care-i nenorocirea? Mîine nu mai am nici o scăpare, trebuie să particip la concursul cu piteștenii. La Floreasca. Și toți contează pe mine. Mă cred as, iar eu nu mai am nici urmă de rachetă. Cum să mă duc așa, cu mîinile în sîn, zi și tu?

— Mie-mi spui?

Și uite așa, stăteam amîndoi pe scara blocului turn și ne uitam unul la altul. Ce mai puteam să facem?

— Dacă ne mai uităm mult unul la altul, pierd concursul cu piteștenii, ai să vezi, îmi zice Tiberiu. Dar eu nu am chef să-l pierd.

— N-are nici un rost să mai încerci, îi spun eu convins. Ai încercat destul...

— Și Arhimede a încercat, se repede el să mă convingă. Sau vrei să mă înec tocmai la mal. Nu-ți dai seama că piteștenii abia așteaptă să ne-o ia înainte?

Ce mai, era clar ca bună ziua că nu mai aveam nici o scăpare. Trebuie să dau si restul de bani, pentru că lui Tiberiu, tocmai îi venise o idee nouă, una mai grozavă decît toate celelalte, pe care o schița repede cu creta.

— Aici e hiba, pricepi? uită-te și tu, îți dau mură-n gură.

— Știi bine că nu mă pricep la fizică.

— Lasă că te meditez eu, îmi spune el bucuros.

Îl priveam pe furiș. Cînd ai cap de fizician nu mai poți să renunți, chiar dacă nu ți-ar reuși nici o invenție. Așa că am sacrificat și cealaltă jumătate de rachetă. Tot n-aș fi putut să joc tenis cu ea. Și nici să iau concursul. Dar mă gîndeam că mult mai bine ar fi fost dacă-mi luam o muzicuță și cîntam împreună cu greierul de sub bancă, chiar dacă el nu m-ar fi tratat ca pe un concurent. Pentru că nici Tiberiu nu se gîndise măcar o clipă că puteam și eu, la urma urmelor, să iau parte la un concurs.

ILUSTRAȚIE DE **ION Mihăiescu**

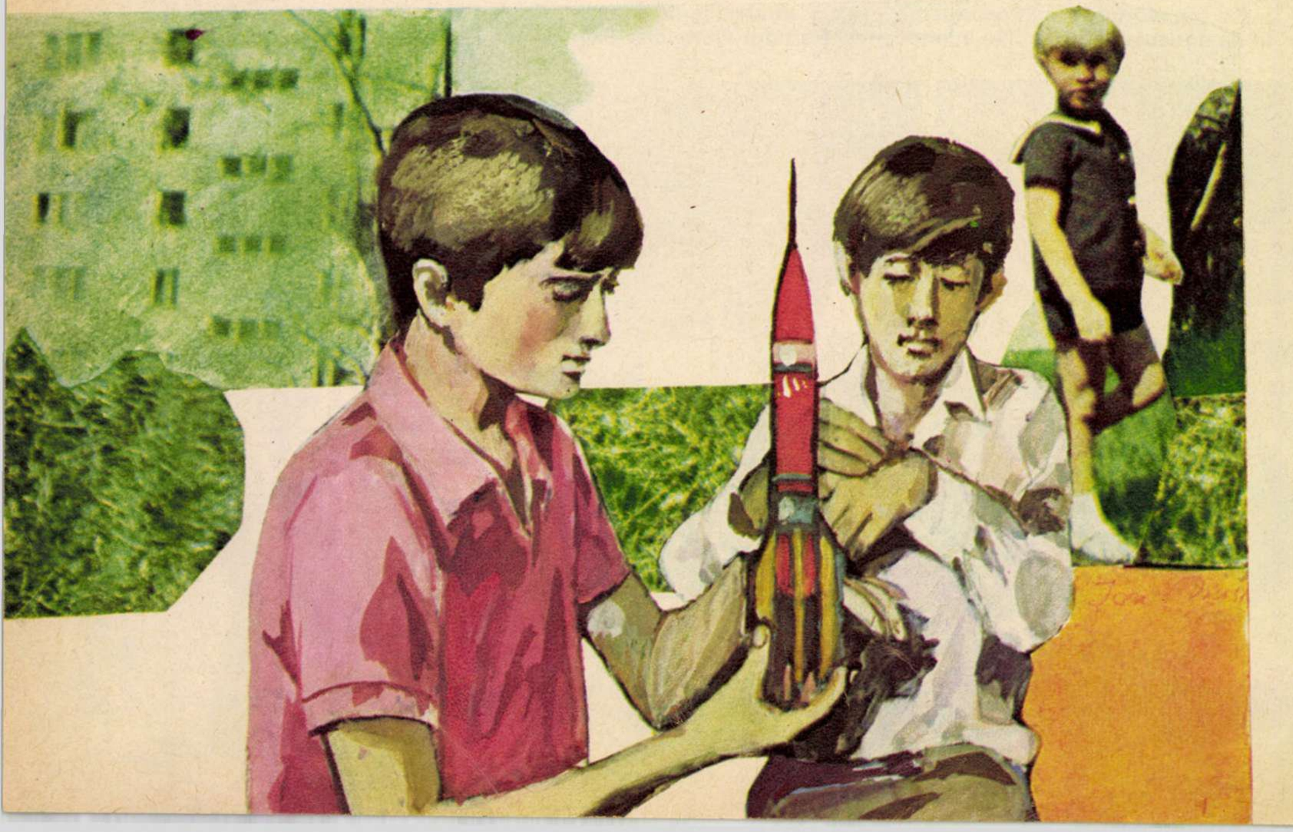

SCRIITORI DE AZI

AUREL BARANGA

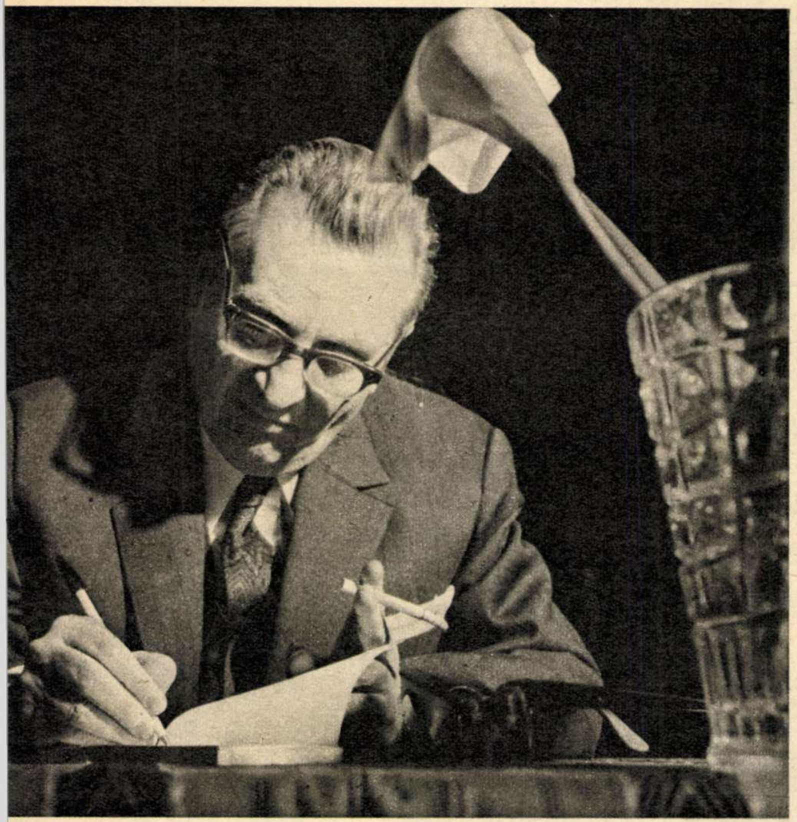

Poet, evoluînd de la suprarealism spre cel mai autentic clasicism în cultivarea fabulei, eseist plin de vervă și de strălucire, dramaturg care a părăsit demult drama pentru a scrie scînteietoare comedii, Aurel Baranga este, la vîrsta de 60 de ani, unul dintre cei mai cunoscuți scriitori ai literelor românești de astăzi. Născut în București, la 20 iulie 1913, Aurel Baranga debutează, ca atîți colegi de generație, în 1928, în cunoscuta revistă a lui Tudor Arghezi, *Bilete de papagal*. Va continua să scrie la revistele progresiste și democratice, precum: *Cuvîntul liber*, *Reporter*, *Stînga* sau la revistele de avangardă, conducînd el însuși una dintre ele, intitulată *Alge*.

Indiferent de specia și genul în care se exprimă, indiferent de gradul de realizare estetică, scrisul lui Aurel Baranga este întotdeauna expresia unei conștiințe critice lucide, semnul unei angajări de pe pozițiile umanismului pentru continua perfecționare morală a omului. Pentru Aurel Baranga teatrul a fost și a rămas o tribună de luptă pentru afirmarea noului, pentru eliminarea din societatea și viața noastră a tot ceea ce e învechit, anacronic, în contradicție cu mersul ei înainte spre progres și civilizație. În teatru, Aurel Baranga debutează, în 1946, cu piesa *Bal la Făgădău*, căreia îi urmează la răstimpuri o piesă din viața intelectualității în noile condiții sociale: *Iarbă rea* (1949), *Pentru fericirea poporului*, inspirată din lupta eroică dusă de comuniști în ilegalitate, scrisă împreună cu Nicolae Moraru și refăcută în 1958, sub titlul *Anii negri*, *Mielul turbat*, 1954, aspră satiră socială, *Arcul de triumf*, 1955, dedicată actului insurecției de la 23 August 1944. Piesele ce vor urma se plasează pe o linie de realizare artistică mereu ascendentă: *Adam și Eva* (1963), *Fii cuminte Cristofor* (1964), *Sfîntul Mitică Blajinu* (1966), *Opinia publică* (1967), iar în vremea din urmă *Travesti* și *Interesul general*, primite cu deosebit entuziasm de public și de critică. Cu prilejul împlinirii vîrstei de 60 de ani, editura Eminescu i-a publicat un volum de *Poezii* și altul de *Teatru*, ambele într-o excelentă prezentare grafică.

În aceste volume ca și în cel de publicistică: *Tipuri și tertipuri*, tipărit cu un an în urmă la Editura Politică, tinerii cititori se pot întîlni cu personalitatea atît de originală a lui Aurel Baranga, scriitor al moravurilor și năravurilor omenești, dar mai ales al omului real, în carne și oase, pe care-l dorește tot mai om, cu o conștiință socialistă tot mai bine conturată. Aurel Baranga ne face să rîdem de defectele omenești, pentru că rîzînd biciuim moravurile, dar cu un rîs uman, autentic, și nu cu rînjetul cinicului care se bucură de micimile incidentale sau mai statornice ale firii umane.

Scrisul lui Aurel Baranga e o prezență tonică, profund eficientă în procesul de educare a omului, de modelare a conștiinței acestuia.

ION DODU BĂLAN

FABULA VITEZEI

A ajuns simbol de lene
Bietul melc. Ce nedreptate!
El ce-și duce casa-n spate.
Să te văd pe dumneata
Obligat să porți în cîrcă
Holul și sufrageria,
Baia și bucătăria..
Cărțile din bibliotecă,
Plăcile din discotecă,
Și atîtea alte încă.
Să te văd: ai alerga?

În povestea cu melcul-mîlc

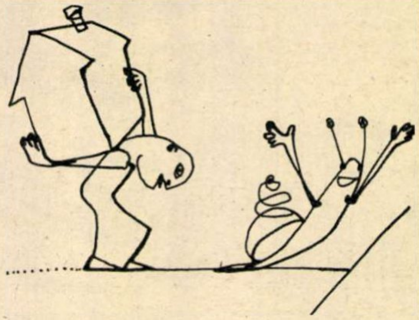

Descifrez un tîlc:
Înainte de a rîde de meteahna orișicui
Pune-te în locul lui,

Și-o MORALĂ, neapărat,
Pentru mințile mai ciunge:
Merge încet, e-adevărat,
Dar, în schimb, ajunge!

FABULĂ ISTORICĂ

O broască țestoasă,
În vîrstă de trei sute de ani,
Plimbîndu-se printre platani,
Zise către una rîioasă:
— «E bine să știi
Că eu m-am născut aici, la Tuilleries,
Admirată și lăudată
De însuși Regele-Soare.»

La care
Rîioasa i-a replicat
În același gen:
— «Bătrînă nebună, te-ai sclerozat?
Ai uitat
Că pe mine m-a cîntat
La Fontaine?»
Iar
MORALA
face
Că de-atunci încoace,
Umilită-n carapace,
Țestoasa tace,
Și se înțelege,
Fiindcă vă întreb și eu discret:
Ce reprezintă un rege
Pe lîngă un poet?

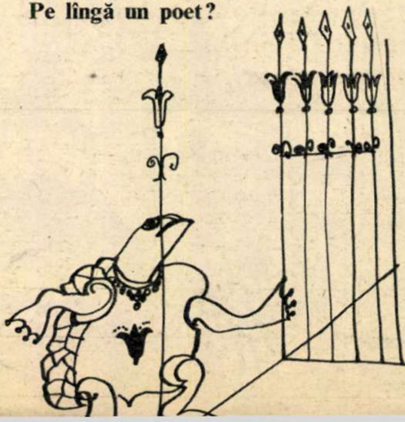

FABULA POLEMICEI

Zise acul către ață:
— «Nătăfleață!
Nu aveai pe lume rost,
Acul dacă n-ar fi fost!»

Spuse ața către ac:
— «Ești buimac de n-ai pereche
Și-ai ajuns într-o ureche.
Ce-ai fi devenit în viață,
Fără ață?»

Și ar fi continuat întocmai
Dialogul început,
Însă hohotea alături
O mașină de cusut.

Iar
MORALA
Se exprimă într-un singur mod:
Acul n-avea vîrf,
Ața n-avea nod.

FABULA MEMORIEI

Pe ogor,
Un tractor
S-a adresat
Unui cal pensionat:
— «Mi-e milă de tine, dragă,
Ești o mîrțoagă!
Eu numai în motor
Am cincisprezece zmei,
Semeni de ai tăi».
/Dacă preciziunea o cere:
Se referea la cai putere/
— «Nu vreau să fiu ironic,
Dar ești depășit și anacronic...
O boarfă, o buleandră, o ruină...»

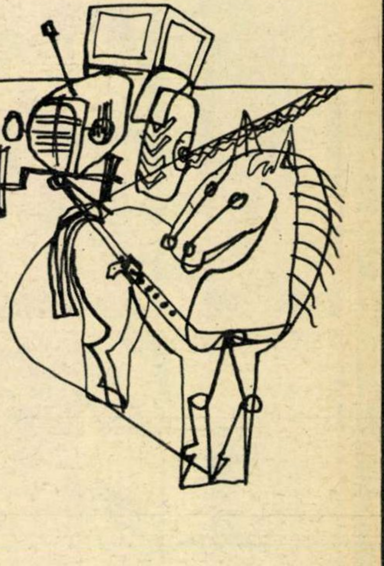

DESENE: IOAN DONCA

Și ar fi continuat la infinit,
Dar a amuțit trăznit
/Pană de motor sau de benzină./

Calul n-a ripostat,
Ci s-a înhămat
Și l-a remorcat
Pînă la S.M.T., în sat,
Unde a nechezat.
MORALA:
Oricît ai fi de voinic,
Nu-l disprețui pe bunic!

La cererea cititorilor publicăm, începînd cu acest număr noi aventuri cu

MIU-AL-

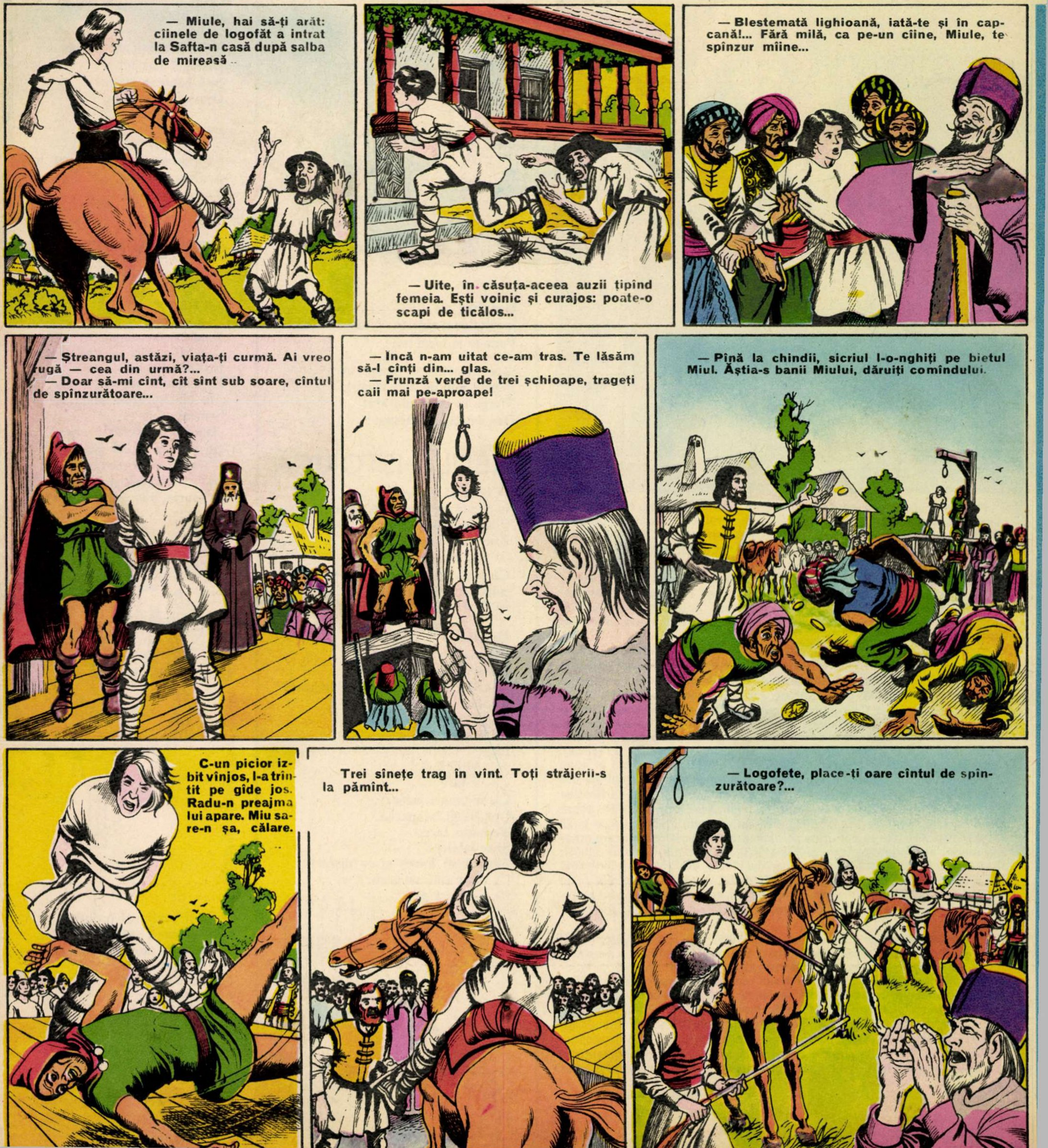
— Miule, hai să-ți arăt: ciinele de logofăt a intrat la Safta-n casă după salba de mireasă...
— Uite, în căsuța-aceea auzii țipînd femeia. Ești voinic și curajos: poate-o scapi de ticălos...
— Blestemată lighioană, iată-te și în capcană!... Fără milă, ca pe-un ciine, Miule, te spînzur mîine...
— Ștreangul, astăzi, viața-ți curmă. Ai vreo rugă — cea din urmă?...
— Doar să-mi cînt, cît sînt sub soare, cîntul de spînzurătoare...
— Încă n-am uitat ce-am tras. Te lăsăm să-l cînți din... glas.
— Frunză verde de trei șchioape, trageți caii mai pe-aproape!
— Pînă la chindii, sicriul l-o-nghiți pe bietul Miul. Ăștia-s banii Miului, dăruiți comîndului.
C-un picior izbit vînjos, l-a trîntit pe gîde jos. Radu-n preajma lui apare. Miu sare-n șa, călare.
Trei sînețe trag în vînt. Toți străjerii-s la pămînt...
— Logofete, place-ți oare cîntul de spînzurătoare?...

FLORILOR

Scenariu de
ALEXANDRU MITRU
și
AUREL TITA

Desene:
ALBIN STĂNESCU

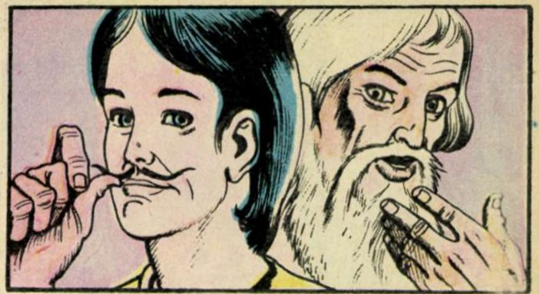

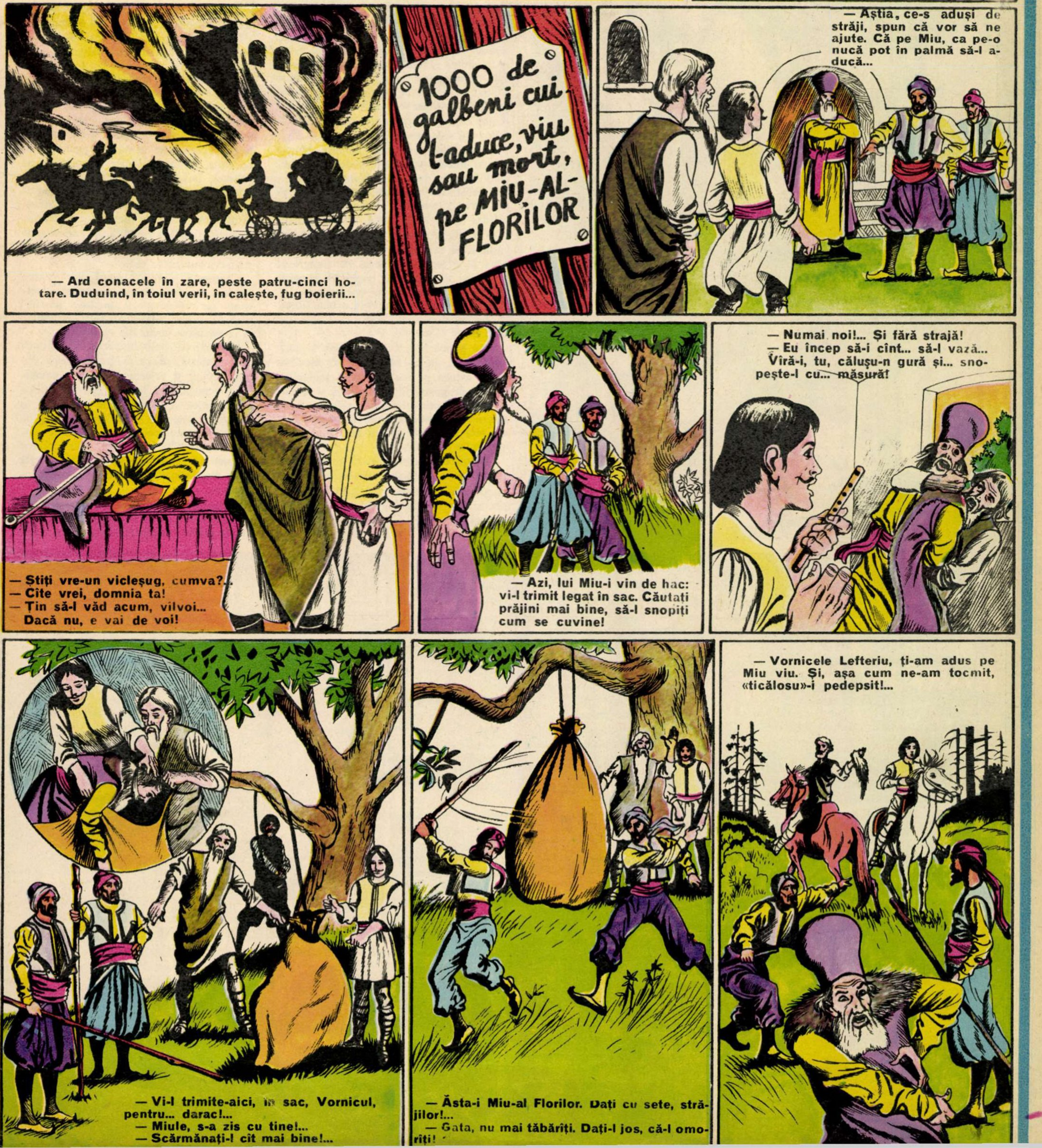
— Ard conacele în zare, peste patru-cinci hotare. Duduind, în toiul verii, în calește, fug boierii...
1000 de galbeni cui l-aduce, viu sau mort, pe MIU-AL-FLORILOR
— Aștia, ce-s aduși de străji, spun că vor să ne ajute. Că pe Miu, ca pe-o nucă pot în palmă să-l aducă...
— Știți vre-un vicleșug, cumva?...
— Cîte vrei, domnia ta!
— Țin să-l văd acum, vîlvoi...
Dacă nu, e vai de voi!
— Azi, lui Miu-i vin de hac: vi-l trimit legat în sac. Căutați prăjini mai bine, să-l snopiți cum se cuvine!
— Numai noi!... Și fără strajă!
— Eu încep să-i cînt... să-l vază...
Vîră-i, tu, călușu-n gură și... snopește-l cu... măsură!
— Vi-l trimite-aici, în sac, Vornicul, pentru... darac!...
— Miule, s-a zis cu tine!...
— Scărmănați-l cît mai bine!...
— Ăsta-i Miu-al Florilor. Dați cu sete, străjilor!...
— Gata, nu mai tăbărîți. Dați-l jos, că-l omorîți!
— Vornicele Lefteriu, ți-am adus pe Miu viu. Și, așa cum ne-am tocmit, «ticălosu»-i pedepsit!...

PRETUTINDENI TRĂIESC COPII

SEPTEMBRIŞTII

Frămîntata istorie a statului bulgar a început acum 13 secole. Dragostea de libertate a poporului de la sud de Dunăre a determinat în toată această perioadă lupte eroice împotriva asupririi străine. Aceste lupte au culminat în anii celui de al doilea război mondial, cînd poporul, sub conducerea Partidului Comunist Bulgar, a trecut la organizarea rezistenţei şi la desfăşurarea unor lupte de partizani care au dus la insurecţia eliberatoare din septembrie 1944.

După refacerea ţării, poporul bulgar a pus bazele societăţii socialiste, ridicînd masele din analfabetismul secular, construind un număr mare de întreprinderi economice, transformînd agricultura rămasă în urmă într-o agricultură modernă cooperatistă, ridicînd învăţămîntul şi cultura pe noi culmi. Pe baza programului elaborat de Congresul al X-lea al partidului comunist, poporul bulgar obţine an de an noi succese.

În toiul luptelor din 1944 a luat fiinţă, la îndemnul marelui patriot şi luptător antifascist Gheorghi Dimitrov — organizaţia pionierilor, care cuprinde şcolarii între vîrsta de 9—14 ani şi are menirea de a-i educa pe cei mai mici şcolari în spiritul dragostei faţă de patrie şi popor, în spiritul patriotismului socialist şi al internaţionalismului proletar, pentru marile idei ale luptei pentru pace şi colaborare între popoare.

Organizaţia revoluţionară dimitrovistă a pionierilor, «Septemvriice», constituie o şcoală de formare a celor un milion de membri în spiritul celor mai nobile idealuri comuniste.

Elevii claselor I şi II, pînă la vîrsta de 9 ani, fac parte din «cetele de ceavdari» — denumirea provine de la eroul popular Ceavdar Voevoda, luptător pentru eliberarea Bulgariei de sub jugul otoman.

Printre obiectivele cele mai de seamă ale organizaţiei pionierilor bulgari se află cel privind pregătirea copiilor pentru apărarea patriei lor socialiste, majoritatea activităţilor desfăşurîndu-se în ultima perioadă, sub denumirea de operaţiunea «Slavă Bulgariei». Această acţiune, care cuprinde majoritatea detaşamentelor şi asociaţiilor de pionieri (unităţi) urmăreşte cunoaşterea de către fiecare pionier a participării armatei populare bulgare în războiul de apărare, a eroismului voluntarilor comsomolişti, a jurămîntului militar, a tehnicii de luptă şi a altor elemente de apărare a patriei; au loc întîlniri cu participanţi în războiul de apărare, vizionări de filme, vizitarea muzeelor etc.

Concursul «Munca pionierilor pentru patrie» cuprinde într-o complexă activitate pe toţi pionierii, pe linia participării lor active, alături de întregul popor, în construirea societăţii socialiste.

Paralel cu politehnizarea învăţămîntului general, mişcarea pionierească din ţara vecină şi prietenă aduce o contribuţie remarcabilă la activizarea copiilor pe parcelele experimentale agricole, în atelierele mecanice şi tehnice, în variatele cercuri tehnico-productive etc., unde pionierii se familiarizează cu munca fizică şi unde se realizează o legătură strînsă între cunoştinţele teoretice şi activitatea practică.

Aflîndu-ne la sfîrşitul vacanţei de vară nu putem să omitem nici faptul că zeci de mii de pionieri bulgari şi-au petrecut zilele

1

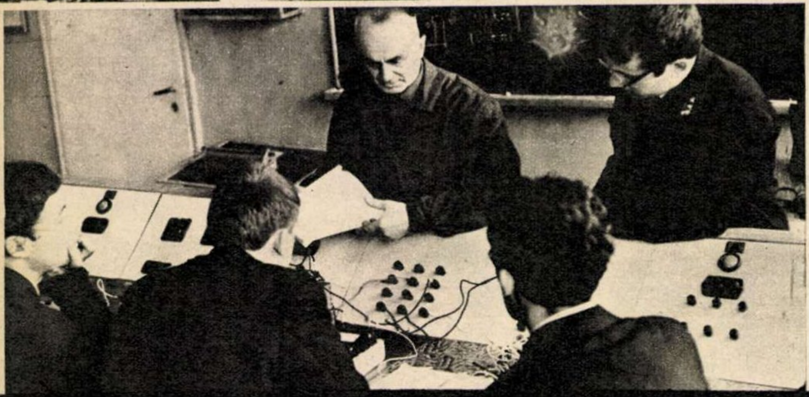
2

MICROENCICLOPEDIE

SIGILIUL DE LA KARANOVO

În 1968, specialişti în limbi şi scrieri vechi au fost extrem de miraţi de o «mică descoperire» făcută într-un tumulus, un mormînt preistoric de la Karanovo, în departamentul Stara Zagora din Bulgaria. Tumulusul s-a dovedit deosebit de «fertil» fiindcă aici se descoperiseră înainte cu 12 ani ustensile şi obiecte de uz casnic, confecţionate din piatră, silex, os şi corn de cerb, ca şi idoli, chipuri de oameni şi mai ales, ceea ce a făcut senzaţie, prima seceră descoperită în Europa, tăiată din cornul superb al unui cerb. Totul avea o vechime de cel puţin 5 000 de ani. Şi în mijlocul acestor mărturii remarcabile ale trecutului îndepărtat, un mic sigiliu, care scăpase atenţiei timp de 12 ani.

Depus în arhivele din Nova Zagora, acest modest sigiliu, la început ignorat, a devenit «vedeta» descoperirilor. Se părea că s-a descoperit un indiciu asupra primelor semne ale scrierii de pe continentul european şi în tot cazul el era «alfa» lingvisticii.

Bineînţeles, descoperirea a suscitat păreri şi discuţii contradictorii. Unele susţineau teza de mai sus, iar altele ridicau obiecţii.

Arheologul bulgar Vladimir Georgiev declara, cu prudenţă: pentru a efectua încercări combinatorii menite să ducă la descifrarea semnelor de pe sigiliu, este absolut necesar să se dispună de alte texte asemănătoare.

Dar, iată că în martie 1970, se anunţă că în aşezămîntul neolitic de lîngă satul Gradechnitsa s-a descoperit o tabletă de argilă, mai veche cu jumătate de mileniu decît sigiliul de la Karanovo. În cazul tabletei îndoielile erau mai puţin admisibile: divizat de linii orizontale «textul» prezenta toate semnele unei vechi scrieri originale.

S-a trecut la confruntarea celor patru linii de pe tabletă cu alte caractere ale scrierilor antice. Nu s-a găsit nimic comun între simboluri şi nici între stilurile grafice. S-a trecut la reexaminarea sigiliului de la Karanovo. Se părea că sigiliul şi tableta indică unele începuturi ale unei scrieri ce avea deja caractere abstracte.

Inscripţiile de pe sigiliul din Karanovo evoca scrierea pictografică minotică din Creta şi scrierea hitită. Cu diferenţa că scrierea apare în Creta abia la sfîrşitul mileniului trei. Dar multe semne de pe sigiliu evocă totuşi scrierea minotică.

Datarea cu ajutorul carbonului 14 radioactiv anunţă vîrsta între 4 000 şi 5 000 de ani. Sigiliul din Karanovo ar corespunde stratului 3 şi vîrsta sa este evaluată între 5 800 şi 5 600 de ani înaintea erei noastre. Dar aici apare o nepotrivire interesantă. Gradechnitsa este evaluată la 5 500 de ani, dar se ştie că tableta este mai veche cu 500 de ani decît sigiliul; deci sigiliul datează cu 5 000 de ani înaintea erei noastre. În consecinţă, stratul 3 de la Sitagroi este mai vechi decît Karanovo şi Gradechnitsa. Or, cele mai vechi scrieri sumeriene au aproximativ 5 000 de ani. Adică sînt contemporane sigiliului şi mai noi decît tableta din Gradechnitsa. Deci civilizaţia necunoscută ale cărei urme s-au descoperit este mai veche decît cea sumeriană. Teorie îndrăzneaţă, dar aparent solid fundată. Istoria nu a început în Sumer, ea a început în Balcani. Rămîne să descifrăm scrierile şi... să regăsim o civilizaţie.

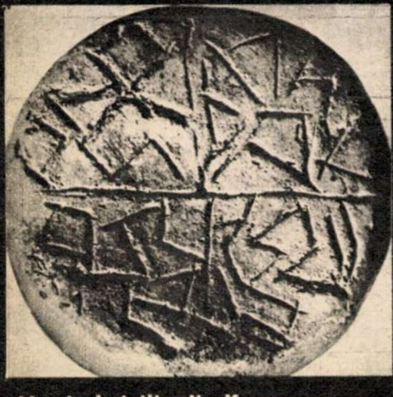
Vestitul sigiliu din Karanovo este poate primul «scris» al omului.

Cele două feţe ale tabletei găsită la Gradechniţsa.

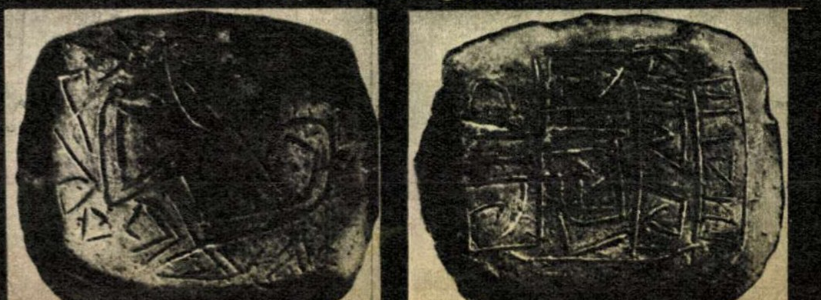

3

de. odihnă în tabere la munte sau la mare, alături de ei aflîndu-se şi pionieri din ţara noastră,

În capitala ţării, Sofia, începînd din 1951, funcţionează un frumos palat al pionierilor, unde fiecare copil poate să-şi aleagă după preferinţe şi interes, unul dintre cele 74 de cercuri de diferite specialităţi. Vin zilnic aproximativ 4 000 de pionieri, care îşi desfăşoară o muncă instructivă şi utilă în cele 250 de grupe ale palatului, distins nu demult cu Ordinul «Chiril şi Metodin» şi căruia i s-a conferit numele celui mai mare fiu al poporului bulgar «Gheorghi Dimitrov».

Revista pionierilor bulgari poartă titlul «Septemvriice». Ea a lansat nu de mult o chemare pentru cea mai bună corespondenţă, dotată cu premii constînd în excursii în străinătate, aparate de radio şi de fotografiat, ceasuri etc., pe o temă foarte largă: «Scrieţi-ne despre tot ce doriţi».

Poporul nostru are vechi şi trainice legături de prietenie cu poporul frate bulgar. Organizaţia pionierilor din Republica Socialistă România contribuie din plin, prin multe căi şi mijloace la îmbogăţirea acestor relaţii tradiţionale de prietenie şi conlucrare; pionierii români sînt dornici să cunoască activitatea şi succesele pionierilor bulgari, corespondează cu ei, organizează excursii, participă la tabere în comun, la diferite manifestări bilaterale sau internaţionale.

Pionierii României socialiste sînt convinşi că aceste legături frăţeşti se vor dezvolta în viitor şi mai mult şi transmit un fierbinte salut pionieresc tuturor pionierilor bulgari.

1. Grup folcloric.

●

2. La pupitrul specialiştilor de la Şcoala electrotehnică «Georgi Rakovski» din oraşul Stara Zagora.

●

3. În lumea cifrelor.

●

4. Sărbătoarea toamnei în viziunea unui mic desenator.

●

5. Pregătiri pentru carnaval la Palatul pionierilor din Sofia.

●

6. Cîntecul şi dansul prieteniei.

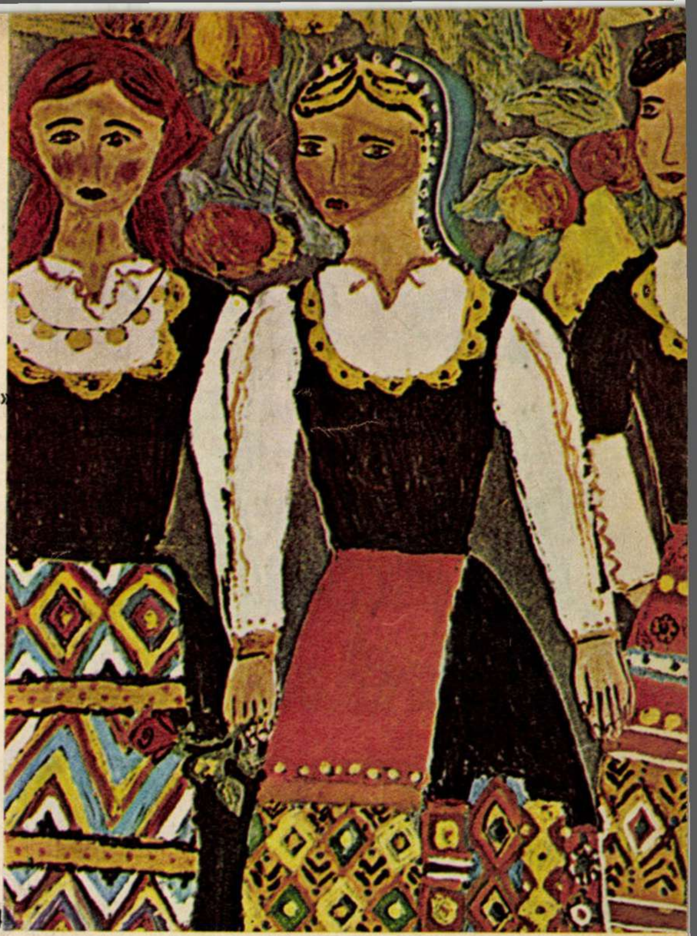

4

5

6

ROMAN FOILETON DE
VASILE BĂRAN

MISTERUL DIN INSULA ALBĂ

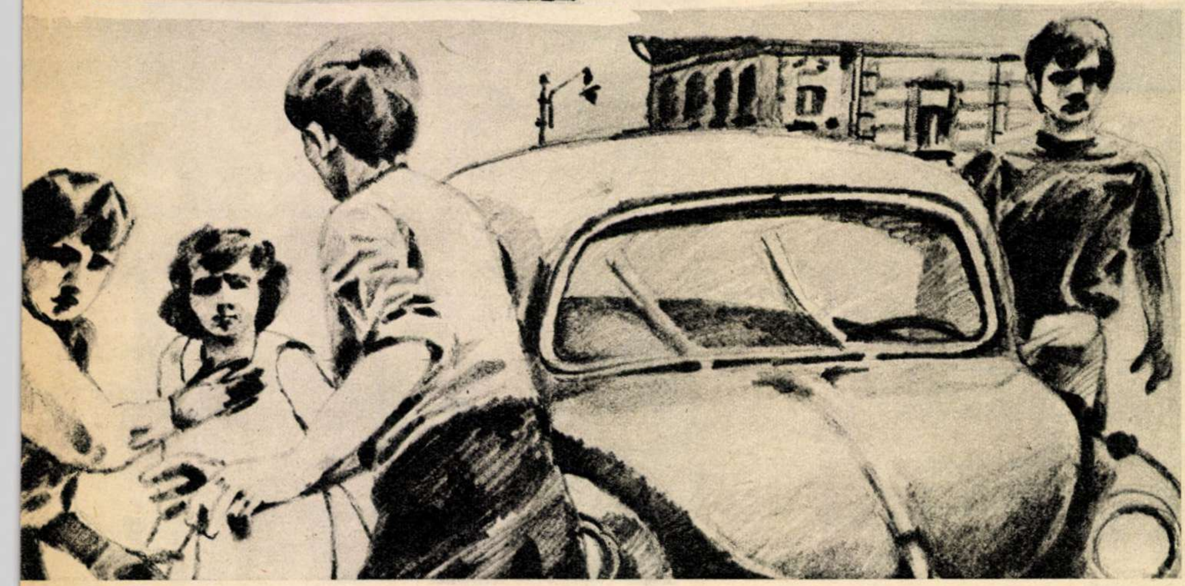

Desen: VINTILĂ MIHĂESCU

CAPITOLUL II

Va trebui să vedem cine-a fost colegul nostru care se ţinea de şotii. Nu-mi plac asemenea glume. Astea sînt pur şi simplu abateri de la regulile de comportare care nu intră niciodată în vacanţă. Cum de şi-a permis? Să-l găsim şi să-i administrăm şi noi o injecţie prin «Semafor», care să-i aducă febră. Cînd o să înceapă şcoala o să avem cel mai teribil reportaj. Ba nu: un fotoreportaj. Ciutule, tu ai să faci poze. Pregătim o reconstituire. Iar tu, Corina, vorbeşti cu unchiul tău pentru un interviu. De acord? E bine cum gîndesc?

Fata, stînjenită, mi-a dat dreptate; în schimb, Ciutu a sărit ca ars:

— Eşti atît de greu la minte?

Înţelegeam: Ciutu nu voia să piardă descoperirea. S-a proţăpit în faţă-mi:

— Cum să fi fost un coleg de-al nostru?

Descoperirea era a lui: un manechin de plastic se apără de oameni! Şi-a arătat, pe şleau, convingerea:

— Sînt sigur că a vrut să scape de injecţie! Nu înţelegi că faptul e extraordinar? Unde ţi-e flerul? Ce se petrece cu tine?

Se plimba de la un capăt la altul al încăperii îmbufnat, jignit, părînd mereu să caute ceva, ba carneţelul de notiţe, ba aparatul de fotografiat, deşi ele erau la locurile lor, acolo unde le pusese la venire, pe o canapea alăturată. Şi atunci, dornic să restabilesc cît mai repede relaţiile normale, n-am găsit altceva mai bun de făcut decît să-i dau dreptate:

— Ei, bine, mi-am pierdut flerul!

Ca şi cînd l-ar fi străfulgerat un gînd învingător, Ciutu s-a oprit, întorcîndu-se brusc de lîngă uşă, unde ajunsese cu paşii lui mari de picioare lungi, şi aproape că a ţipat la Corina:

— Şi spune, Corina, spune mai departe, ce s-a petrecut după-amiază? Manechinul era în magazin, dar cum ţi-a apărut?

— După-amiază manechinul tremura, a povestit fata. Am crezut şi eu că ar fi fost un băiat... Dar nu era. Cu toate astea avea un tremur... Îi tremurau buzele şi genele... Şi parcă îşi întindea şi mîinile, dar nu şi le întindea; observam numai cum i se mişcau muşchii din plastic. Ai văzut vreodată un lucru neînsufleţit care încearcă să se mişte? — m-a întrebat ea privindu-mă într-un fel ciudat.

N-am înţeles. Cum adică să fi văzut un lucru care să se mişte? A, da, mi-am amintit eu, văzusem, cum să nu fi văzut? În clasa a II-a, pe cînd mă aflam în vacanţă la ţară, la bunici. Pe vremea cînd soarele părea să fi fost o şină de căruţă scoasă de fierar de sub cărbuni şi aruncată în văzduh, să-l încălzească. Pe acea vreme, cînd turmele de oi ridicau cu picioarele lor multe praful în frunzele din vişini şi din duzi, cînd din ştiubeie şi fîntîini se înălţau, dimineaţa aburi, iar broaştele mîrîiau ca şi cîinii pe care-i îndrăgisem, socotindu-i un fel de păzitori ai mei. Atunci am văzut, într-adevăr, ceva asemănător cu ce povestise Corina. Găsisem împreună cu verişorul meu, Petru, un soldăţel din celuloid. Îl găsisem pe calea ferată, căzut din vreun tren şi, să nu ne certăm, convenisem să-l ţinem fiecare cîte o zi. Soldatul din celuloid bătea dintr-o tobă, dar mie mi se părea că ştia să cînte şi din muzicuţă, şi din flaut, iar uneori ţinea locul unei întregi orchestre. Cînd trebuia să i-l dau verişorului meu, mă despărţeam cu greu de el, fiindcă îl iubeam şi îl purtam cu mine pretutindeni. Dar, într-o zi, cînd să-i arăt fîntîna (era o fîntînă cu cumpănă, cu tuburi din lemn şi foarte adîncă) soldăţelul a căzut şi s-a înecat. Şi mi s-a părut că mă striga, fără să-i fi putut veni în ajutor. Atunci am crezut eu că soldăţelul nu era din celuloid. Cînd verişorul meu mi l-a cerut, după învoială, i-am spus că, într-adevăr, soldăţelul nu era din celuloid şi că vorbea şi că ştia să cînte la o mie de instrumente şi că m-a rugat să-l las să plece şi eu l-am lăsat.

Dar asta era o poveste, era mai mult o fantezie care-mi trecuse mie prin cap acolo, la ţară, printre copaci cu ochi şi pîrîuri cu coadă, cînd fulgerele verii desenau pe cer castele. De data asta însă, cînd împlinisem 13 ani, lucrurile trebuiau privite într-un mod cu totul serios. Dar şi Corina avea aceeaşi vîrstă şi, probabil, pentru că era fată, am privit-o cu înţelegere. Totuşi n-am putut să nu-i pun o întrebare, împrumutînd glasului o intonaţie tăioasă:

— Cum s-ar putea ca un băiat din plastic să fie chiar băiat?

Întrebarea a avut un ecou atît de puternic încît Corina, pe faţa căreia se lăsase tot părul, întunecîndu-i-o, mi-a răspuns la fel de aprig dînd, de fapt, înapoi de la toate convingerile de pînă azi:

— N-am spus că e băiat! Am spus numai că s-a comportat întocmai ca un om viu!

Ciutu s-a grăbit s-o ajute:

— Nu înţelegi?

Discuţia mă irita. Eram sigur că fiecare îşi urmărea propriile gînduri, că fiecare credea altceva, dar pe Ciutu îl intuisem exact: nu era decît un amic dornic de senzaţie. Voia cu orice preţ să devină celebru!

— Şi ce vrei tu, Ciutule?

— Să mergem la magazin.

— La magazin? Cînd? — m-am mirat eu de hotărîrea lui.

A răspuns prompt:

— Acum.

Am pufnit în rîs:

— Acum, noaptea?

— Nu-i noapte. E abia opt.

— Şi magazinul se închide la opt, i-am spus.

— Se închide la nouă.

— Se închide la nouă, a spus şi Corina.

I-am mai pus o întrebare:

— Şi ce să facem noi la magazin?

Ciutu n-a mai aşteptat să mă las convins. În definitiv ce pierdeam.? I-a făcut semn Corinei să-l cheme pe Eduard.

Eduard era fratele ei mai mare, student la silvicultură şi pictor amator. Ne făcuse şi nouă pentru «Semafor» cîteva desene, care au trezit admiraţia tuturor. Avea maşină şi Corina voia să ajungem cît mai repede să prindem magazinul deschis. N-a aşteptat să fie rugat prea mult să pună motorul în mişcare. I-o cerea sora lui şi n-o putea refuza.

Ne-am urcat, aş spune că mai mult ne-am aruncat, ca şi cum am fi plănuit o fugă. În faţa noastră atîrna amuleta, o pasăre din lut făcută de Eduard — cum ne-a explicat — în timpul unei expediţii, încă de pe cînd era elev, şi, privind-o nici n-am văzut cînd am pornit, cînd am ajuns.

Magazinul se afla pe o stradă închisă, un fel de alee, învăluită atunci de o lumină palidă. Am intrat ca oricare dintre clienţi, serioşi, puşi pe cumpărături (mai ales că-l avem şi pe Eduard cu noi) măsurînd cu privirile tot felul de haine aşezate pe cuiere şi pe manechine; apoi ne-am strecurat pe holul acela unde se afla băiatul din plastic. L-am observat de departe cu mîinile întinse ca pentru o invitaţie şi ochii acoperiţi de gene lungi au început să ne privească deîndată ce ne-am apropiat. Părea ceva din altă lume, ceva care nu s-a născut, dar care trăieşte. Şi nu ştiu de ce mi s-a părut atunci că semăna cu Lucian, unul dintre colegii noştri tăcuţi şi meditativi! O clipă am avut senzaţia că era chiar Lucian. Ce căuta, cum de-a ajuns el aici, colegul nostru cel mai liniştit, de la care nu te-ai fi aşteptat niciodată la vreo zburdălnicie? Lucian, poetul, elevul cel mai bun la gramatică şi limba română! Nu, nu putea fi Lucian şi nici nu era. Avea ceva misterios, nu-mi dădeam seama ce mă făcea să mă simt ca în faţa unei mari enigme, poate comportarea lui Ciutu, care odată ajuns lîngă manechin s-a lipit de perete atît de tulburat, încît mi s-a părut că mîinile băiatului din plastic şi-au schimbat dintr-o dată direcţia spre el, cerîndu-i parcă ajutor şi înţelegere. Eram acolo numai noi, eu, Ciutu şi Corina (Eduard rămăsese în magazin) şi totul era tăcut, scăldat în lumina de neon fără umbre şi în această tăcere nemăsurată Ciutu a vorbit ca şi cum ar fi dat un ordin:

— Corina, repetă experienţa!

Fata a tresărit:

— Nu pot.

— Cum nu poţi? s-a mirat Ciutu.

Pe faţa Corinei flutura un zîmbet crispat. Părea înfricoşată şi nu era exclus, deoarece băiatul din plastic şi-a deschis ochii mari, înspăimîntători, fixînd-o şi ţintuind-o de perete, alături de Ciutu.

— Ţi-e teamă? a încercat el s-o liniştească. De ce ţi-e teamă?

— Experienţa e a unchiului... Eu nu sînt medic...

— Dar unchiul tău e bolnav. Tu singură ai spus că nu se simte bine după şocul de azi-dimineaţă.

Corina nu-i răspunse. Abia tîrziu, şopti.

— Să-l chemăm pe Eduard.

— Cît ştie Eduard, ştii şi tu! o încurajă Ciutu. Dă-i drumul. Uite trusa. Nu te sfii. Sîntem aici...

Răbdarea mea luase sfîrşit.

— Ciutule, am spus eu, hai să mergem. Doctorul e bolnav, noi nu ne pricepem, Corina e fricoasă... Hai să mergem!

— Nu sînt fricoasă — m-a privit fata cu un fel de mustrare — şi în aceeaşi clipă a deschis trusa, a scos seringa şi a înfipt acul în coapsa băiatului-manechin.

(va urma)

ION TUDOR

Datină

Pe sub stejarul falnic de cîmpie
Bătut de ploaie deasă și de vînt
Arcușuri de vioară naltă cînt
Udate parcă-ar fi cu apă vie.

Cojoc și ie joacă laolaltă,
Bătrîni albiți privesc sub greu frunziș.
Cu ageri ochi, de bucurie ninși,
Cum tinerețea-n ritmuri vechi tresaltă.

Că dacă-i horă din bătrîni, să fie!
Nu are cobza nici un fel de vină —
Că e făcută dintr-un lemn să țină
Cîntarea ei — o veșnicie!

Mireasa apelor

Bătut ne e drumul cu soare,
Pe valuri corabia saltă,
Nimeni în cale nu-i șade
S-ajungă la culmea înaltă.

Pînzele sus! Ne-ntrecem cu vîntul,
Iar cîrma-i făcută să țină.
Matrozii îmi par,pe lumină de zare
Cavaleri de lumină.

În porturi trompete răsună.
Și clopote bat, la sosire,
Căci toți vor ca să vadă ei înșiși
Mireasa aleasă de mire.

SORIN COMĂNIȚĂ

În țara albelor izvoare

În țara albelor izvoare
În țara mîndrilor Carpați
Mi-i dragă fiecare floare
Și codrii-n freamăt cufundați

Și pămînteanul iscusit
Ce-i dăltuie pe-al vremii cer
Cu brațele, nebiruit,
Înfăptuiri care nu pier

Și visurile-nălțătoare
Și cîntul miilor de frați!...
...În țara albelor izvoare,
În țara mîndrilor Carpați!

Păstrăvul

...Spintecă oglinda apei
O săgeată argintie...
...Ba-i departe, ba aproape-i
Și la proaspăt foc te-mbie!
Fermecat de strălucire
Stai și uiți că ești pescar...
...Sus pe mal, în vînt subțire
Rîde-n barbă un stejar...

COMORILE PATRIEI

ÎNTRE Ceahlău și Retezat

Uneori mă prinde dorul de ducă. Îmi amintesc atunci de profesorul Ștefan Airinei, un geofizician cu care am pătruns în multe colțuri necunoscute ale țării.

Într-o toamnă, el m-a luat cu elicopterul de la Tulcea și m-a dus prin Delta Dunării, să văd cum se întocmește, printre cîrduri de pelicani și mori de vînt, harta subterană a lacurilor. Altădată am văzut împreună fermecătoarea peșteră de la Cloșani, unde se află instalat un laborator pentru cercetarea «mareelor terestre». Ștefan Airinei mi-a arătat păduri de sonde și turle de rafinării și m-a făcut să înțeleg că acestea au apărut după ce echipele de geofizicieni au descoperit munți de sare și bazine de țiței.

De curînd, l-am revăzut pe acest bărbat cărunt, dar cu chipul senin, și am vorbit cu el despre comori și despre frumusețe. Nu mă surprinde poetica lui exprimare, așa cum nu mă pune în încurcătură explicația lui savantă. Ne redeșteptăm în minte episoade pe care le-am trăit amîndoi în lungile excursii prin Deltă și prin Carpați. Pus să aprecieze farmecul munților, el șovăie între Ceahlău și Retezat. Pe piscul semeț al celui din urmă întîlnise odată ciobănași conduși de un baci, care cîntau cîntece de îmbărbătare: «Lupii mîncă baci și oi,/ Nu mîncă copii ca noi!» Atent la viața din preajmă, savantul își regăsește propria sa copilărie, petrecută într-un sat din Moldova, acolo unde apele îngînă rapsodiile lui Enescu și unde fiecare plop poartă sunetele unui vers eminescian. În mijlocul naturii, el se simte la el acasă, în cîmpul lui de lucru, în cel mai misterios și mai complex laborator. Consideră munții nu numai izvoare de frumusețe, ci și o școală a sentimentelor nobile și o lecție profundă despre viață. În munții Bucovinei, el simte odihna și armonia desăvîrșită. Cu un sfert de secol în urmă, pe cînd făcea primele cercetări în zonă, la Sucevița se mai vindea laptele cu ocaua lui Cuza. Țăranii se păcăleau, ocaua era mai mare ca litrul, ei însă țineau la vechile obișnuințe și tradiții. Multe s-au schimbat în peisaj, în conștiințe! Pe atunci țăranii navigau cu plutele, acum ei navighează cu vapoarele pe lacul de sub Ceahlău.

Profesorul Airinei se gîndește la cei ce pornesc în excursii pe aceste plaiuri și spune că frumusețea nu poate fi descoperită fără dificultăți. Copiii trebuie să fie însoțiți de cineva care iubește muntele și știe să-i explice geneza și atracțiile. Mulți trec nepăsători fără să înțeleagă deosebirea dintre colții Rarăului și cetățile de piatră ale Caraimanului. Desigur, cei ce ajung pe Valea Bistriței și înaintează spre Pasul Prislop, pot remarca armoniile desăvîrșite ale peisajului, dar pot trece fără să observe stîncile care au gîtuit valea la Cîrlibaba, unde există o inscripție și unde oricine își va aminti istoria descălecatului.

Airinei face necontenite relații între estetică și istorie, între geologie și matematică. Ca geofizician, el se gîndește la zbuciumul rocilor. Rocile prezintă permanente modificări. Aspectele de suprafață — șes, ocean, munte — sînt rezultate ale mișcărilor produse de materia subcrustală. Scoarța este produsul mecanic al eforturilor mai prelucrate din mantaua superioară.

Trăind în plină actualitate, Ștefan Airinei deschide cadranul unui ceasornic care măsoară dimensiunile planetare ale timpului și ne arată că inteligența omului poate să cerceteze direct și să recompună în imaginație fenomene petrecute cu sute de milioane de ani în urmă, cînd pe teritoriul calm al țării noastre clocoteau vulcanii și, ca într-un peisaj biblic, se nășteau primii arbori și primele animale.

TRAIAN FILIP

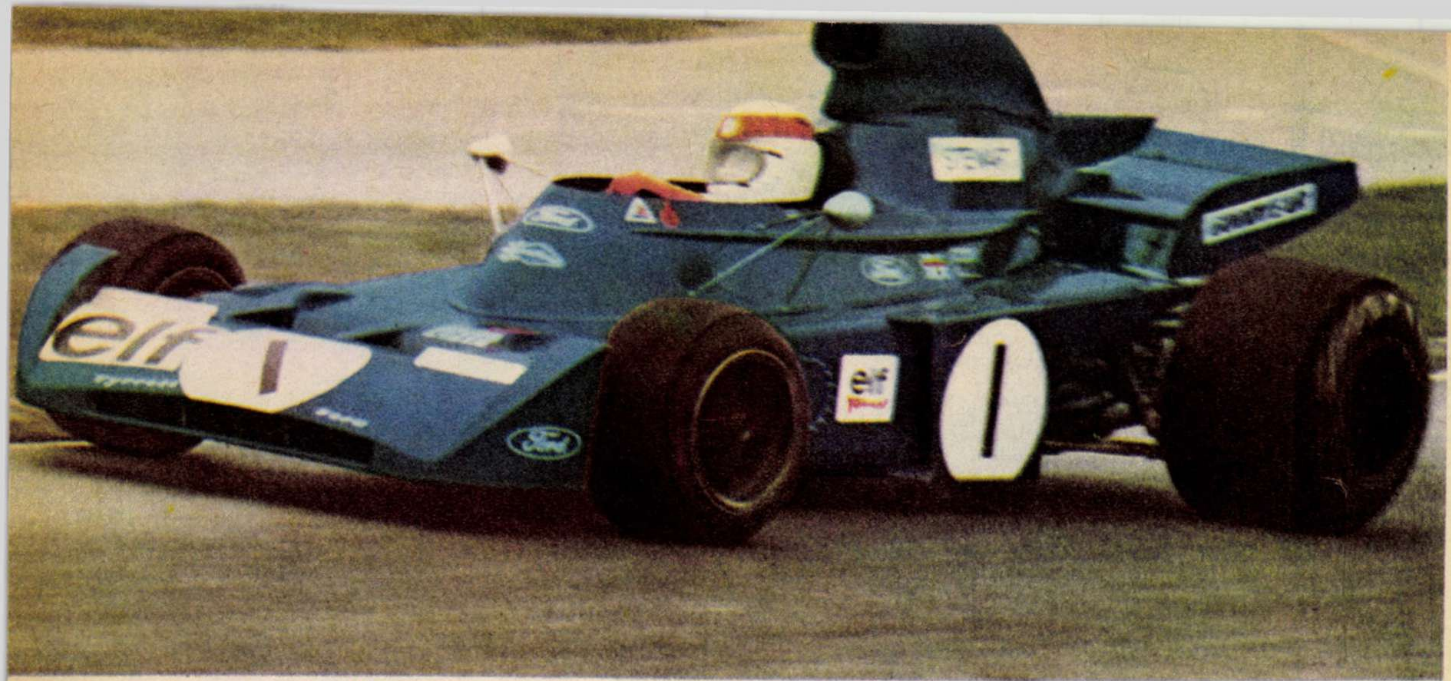

Pentru albumele voastre, vă oferim astăzi fotografia mașinii actualului lider al campionatului mondial de formula 1, Jackie Stewart. Este, după cum se știe, un Tyrrel, echipat cu un motor Cósworth, care întrunește la ora actuală aprecierea majorității constructorilor: 8 cilindri în V, 450 de cai putere, 10 500 rotații pe minut. E în egală măsură suplu și puternic, ajungînd cu ușurință la o viteză de cca 330 km pe oră. Cui dorește să guste, pe unul din circuitele speciale, această plăcere, i se cer multe calități și, adesea, acel lucru greu de planificat, care se numește șansă sau noroc.

SALONUL AUTO-MOBILISTIC „Cutezătorii” PREZINTĂ PROFESORUL PARBRIZ

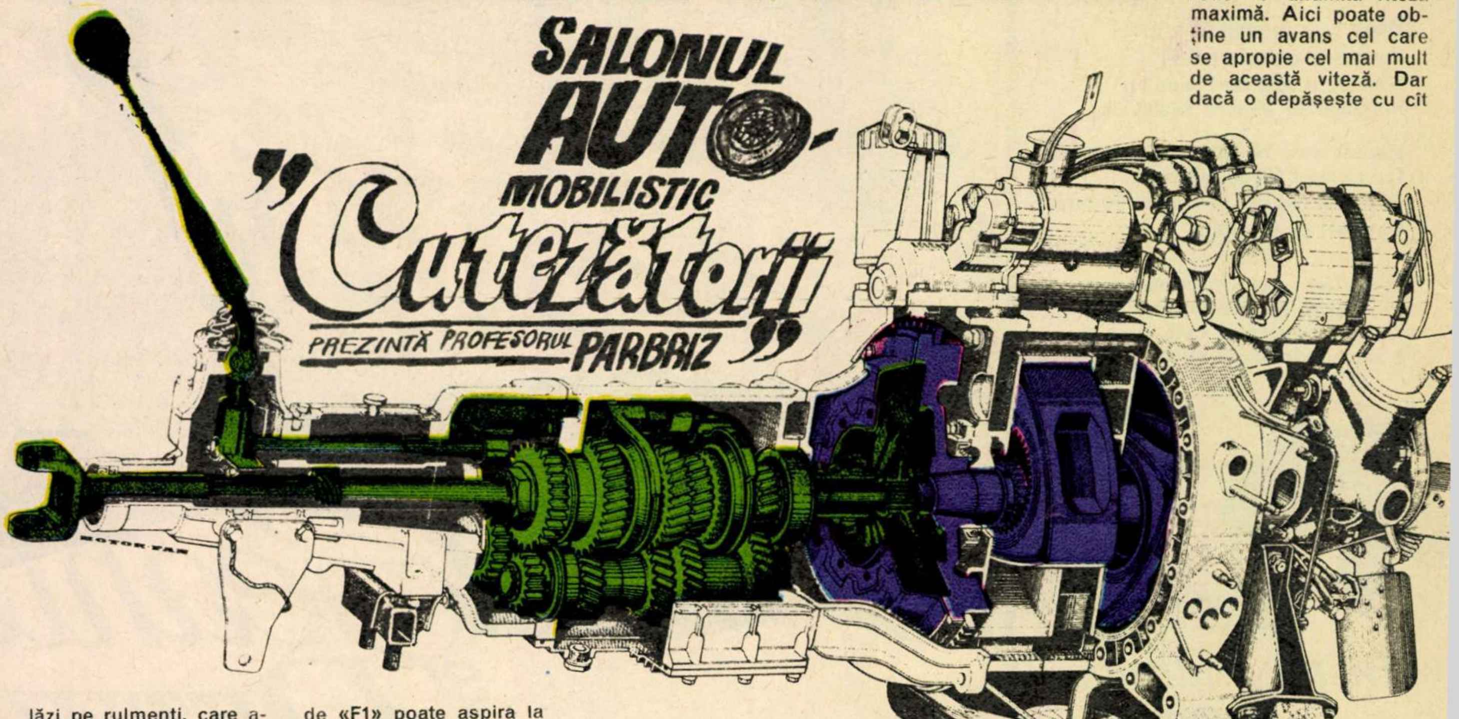

CUM AJUNGE UN PILOT LA FORMULA 1?

Un pilot de formula 1 — presupunînd că îndeplinește condițiile de a fi un excelent pilot, că are reflexe perfecte, o sănătate de fier și nervi de oțel, și că pe deasupra e un bun mecanic — pornește de obicei într-un mare pluton de alergători în competiții modeste. Campionul mondial de anul trecut, Emerson Fittipaldi, a debutat, în copilărie, la «cursele» de... lăzi pe rulmenți, care aalunecau într-o pantă dulce. Pe urmă a trecut la carturi, apoi la raliuri populare. În fine, remarcîndu-se în diferite întreceri, cu grade de dificultate sporite, viitorul pilot de «F1» poate aspira la un contract pentru curse de mașini de sport, prototip etc. Cercul se îngustează, astfel încît, după un eventual stagiu la formula 2, doar cîteva zeci de piloți ajung să ia loc la volanul unei mașini de F1, al cărei preț de altfel este amețitor. Este o adevărată bijuterie tehnică, îndelung proiectată și migălos realizată, utilizîndu-se cele mai bune materiale și formule tehnice.

Habitaclul și comenzile sînt construite pe măsura pilotului. El însuși, în clipa cînd se apropie de mașină, pare mai degrabă destinat unei călătorii astrale. Poartă un complicat costum ignifug și faimoasa cască «integrală», foarte dură, care îți protejează capul de șocuri din orice direcție dar în care, în caz de incendiu, se produce o temperatură de aproape 70 de grade. După ce iei loc în mașină, îți pui centura de siguranță, te uiți bine să vezi dacă extinctorul e la locul lui și aștepți startul. Se merge — dacă acest verb mai e indicat în astfel de cazuri — cu 200, 270, cu 300 kilometri pe oră.

VIRAJUL TRAGIC

Piloții cunosc perfect fiecare metru al circuitului, fiecare denivelare, fiecare curbă. Unui anumit viraj îi corespunde teoretic o anumită viteză maximă. Aici poate obține un avans cel care se apropie cel mai mult de această viteză. Dar dacă o depășește cu cît de puțin, atunci doar providența îl poate salva. O victimă recentă a formulei 1 a fost pilotul Roger Williamson, pe circuitul de la Zandwort, Olanda. După un stagiu cu excepționale rezultate în formula 2, era unul dintre noii veniți în familia piloților de formula 1. Pe circuitul olandez, el s-a apropiat de una din curbe cu cca 280 km pe oră. Sub ochii colegului său David Purley, care venea în urma lui, Roger s-a răsturnat și mașina a luat foc, devenind în cîteva clipe o torță imensă. Îngrijorat. Purley, care povestește tragicul episod în revista franceză «Paris Match» a frînat la o oarecare distanță — ieșind deci din cursă — și a sărit din mașină alergînd în ajutorul colegului său. Nici un alt pilot nu i-a urmat exemplul, una din explicații fiind, poate, că văzîndu-l în norii de fum pe Purley în picioare, și-au

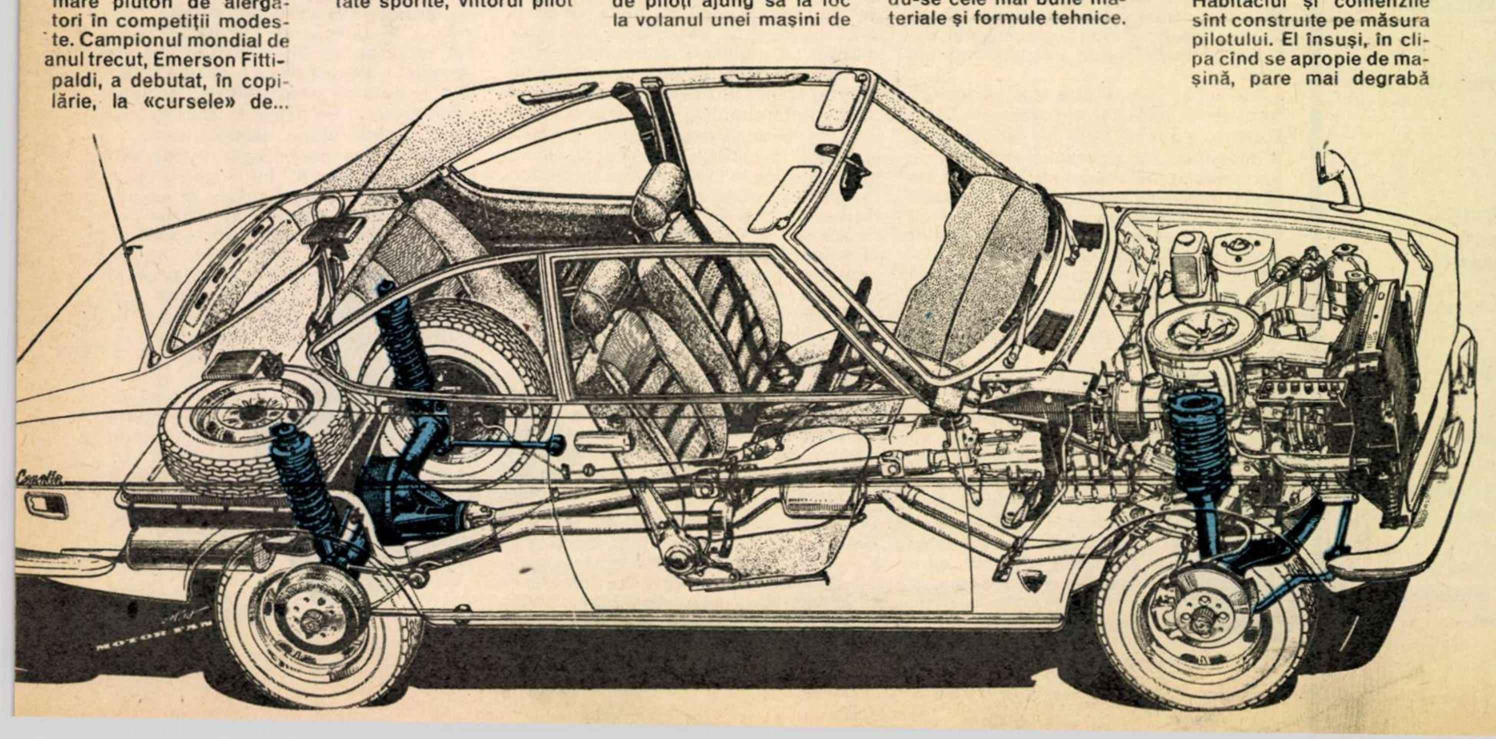

închipuit că el e pilotul maşinii incendiate, care reuşise să se salveze. Din răsputeri s-a luptat Purley să ridice cît de cît maşina în flăcări pentru a-l scoate pe Williamson de acolo. O tragică năuceală a celor de pe marginea pistei a accentuat condiţiile catastrofei. Noul venit să culeagă laurii formulei 1 a ars, Celălalt nou venit, unicul coleg care luptase să-l salveze, s-a reîntors îngrozit la stand. În acest timp, cursa continuă. Oficialii, în clipele de uluială, nu ordonaseră încetarea ei. A cîştigat Stewart, omul care, la fel cu toţi ceilalţi piloţi de formula 1, duce, potrivit chiar afirmaţiei lui Purley, cea mai viguroasă luptă pentru îmbunătăţirea condiţiilor de securitate pe circuite. Din revista noastră «Autoturism» aflăm vestea unei victorii în acest sens: se pare că 1973 va fi ultimul an cînd se va mai alerga pe periculosul circuit de la Monza (Italia).

Mulţi oameni sînt de părere că alergările de formula 1, ca de altfel şi cele de maşini prototip (sau viteză) sînt o nebunie care trebuie să înceteze. Evident, aici se află un mare adevăr. Dar nici maşinile şi nici piloţii nu sînt de vină. În limitele unei securităţi depline, acest sport este splendid. Cauza principală a răului trebuie căutată, desigur, în goana după profituri a companiilor industriale şi publicitare care finanţează acest fenomen spectaculos şi adesea tragic: alergările de formula 1.

MODERNITATE ŞI TRADIŢIE

Printre noutăţile tehnice nu prea... noi dar care pătrund cu destulă întîrziere în producţia curentă, se află şi vestitul motor Wankel, cu piston rotativ. Iată turismul japonez «Mazda R X 2» echipat cu un Wankel birotor, întrunind o cilindree de 1146 cmc. În schiţa de jos vă prezentăm «radiografia» întregii maşini. În cea de la mijloc, datorită culorii, puteţi distinge perfect motorul, cutia de viteze şi diferite detalii (reproduceri din revista italiană« Quattroruote»). Cai putere: 130 (SAE). Transmisia e clasică, motor faţă, tracţiune spate, patru viteze sincronizate. Pe scurt, un motor foarte modern şi o mecanică — în ce priveşte transmisia, frînele, suspensia etc. — foarte tradiţională. Dar adevărata modernitate în ceea ce priveşte construcţia motoarelor se pare că trebuie căutată în altă parte şi anume în direcţia diminuării la maximum a emisiei de gaze nocive. Probabil că, în curînd, toţi constructorii de automobile din lume, cu sau fără voia lor, vor fi obligaţi să-şi obţină performanţele mai puţin pe tărîmul vitezei şi mai mult pe cel al «aerului curat».

CUPON 1 „CUTEZĂTORII”
CONCURSUL „ENIGMA”

REGULAMENTUL CONCURSULUI „ENIGMA”

ÎNCEPÎND CU ACEST NUMĂR, REVISTA „CUTEZĂTORII” ÎN COLABORARE CU MINISTERUL DE INTERNE, ORGANIZEAZĂ UN NOU CONCURS DE ENIGMISTICĂ, LA CARE POT PARTICIPA TOŢI PIONIERII ŞI ŞCOLARII PÎNĂ ÎN CLASA a VIII-a INCLUSIV.

CONCURSUL CONSTĂ ÎN DEZLEGAREA UNUI NUMĂR DE ŞASE ENIGME ALE CĂROR RĂSPUNSURI CONCISE VOR FI TRIMISE TOATE O DATĂ, ÎMPREUNĂ CU CELE ŞASE TALOANE DE PARTICIPARE PE ADRESA: *Revista „Cutezătorii”* PIAŢA SCÎNTEII NR. 1

PENTRU CONCURSUL „ENIGMA”

CÎŞTIGĂTORILOR LI SE VOR ATRIBUI URMĂTOARELE PREMII:

- UN PREMIU 1 – O BICICLETĂ
- DOUĂ PREMII 2 – CÎTE UN APARAT DE FOTOGRAFIAT
- TREI PREMII 3 – CÎTE UN APARAT RADIO (TRANZISTOR)
- DOUĂZECI MENŢIUNI – SETURI DE CĂRŢI POLIŢISTE PURTÎND AUTOGRAFELE AUTORILOR.

ANCHETELE CĂPITANULUI NICULESCU

CE ? CINE ? CUM ? CÎND ? UNDE ?

Pionierii clasei a VI-a «C» îl ascultau cu interes pe căpitanul Niculescu, care dăduse curs cu plăcere invitaţiei de a le povesti cîte ceva din experienţa ce o avea în munca organelor Ministerului de Interne, experienţă acumulată timp de peste un deceniu. La cei 32 de ani ai săi, căpitanul impresiona printr-o statură atletică, prin dinamismul şi energia pe care le degajau chipul, cuvintele şi gesturile lui. Bun povestitor, captase atenţia copiilor nu numai datorită cazurilor captivante ce le relata, ci şi prin cursivitatea naraţiunii şi accentele de umor cu care deseori o puncta.

Cum era şi firesc, interesul auditoriului a sporit atunci cînd căpitanul Niculescu a arătat, folosindu-se de cazuri reale, cît de util i-a fost sprijinul copiilor în rezolvarea unora dintre misiunile sale. Iar faptul că, la sfîrşitul orei, căpitanul le-a dat copiilor numărul lui de telefon pentru a-i comunica eventualele aspecte observate care ar interesa munca organelor Ministerului de Interne le-a stimulat imaginaţia şi dorinţa de a putea fi de ajutor.

La cîteva zile după aceea, Dan a fost primul care a telefonat, «în interes de serviciu», căpitanului Niculescu.

— Tovarăşe căpitan, vă deranjez întrucît împreună cu colegul şi prietenul meu Niculiţă am ajuns la concluzia că în apartamentul soţilor Vasilescu — care sînt plecaţi de trei zile în concediu — se află un hoţ.

— Cum aţi ajuns la concluzia asta?

— Acum vreo 10 minute, fiind în faţa blocului, am zărit un necunoscut care a intrat la scara noastră şi a urcat cu liftul, dar nu i-am dat atenţie. După vreo două minute, vecinul meu, Dragoş, care stă la etajul 7, m-a strigat ca să-mi spună că vine şi el jos. Uitîndu-mă spre balconul unde se afla Dragoş, am văzut din întîmplare mişcîndu-se puţin perdeaua de la fereastra apartamentului de dedesubt, în care locuieşte familia Vasilescu, şi o batistă sau o hîrtie albă ce a fost fluturată de două ori în sus şi în jos, după care a dispărut, iar perdeaua a revenit la loc. La aproape un minut după aceea, în spatele blocului a oprit o «Dacia 1100» roşie, iar şoferul, care este singur, a rămas în maşină, parcă aşteaptă pe cineva. Ni s-au părut curioase toate aceste întîmplări, aşa că am urcat împreună cu Niculiţă la etajul 6 şi ne-am apropiat de uşa apartamentului în cauză. Auzind în interior un zgomot uşor de paşi, am sunat, zgomotul a încetat, dar nu a deschis nimeni. Atunci eu am intrat la mine în apartament (de unde vă telefonez), iar pe Niculiţă l-am trimis jos, să vadă ce mai face şoferul.

— Ştiu eu? Poate că aveţi dreptate şi că este vorba de nişte hoţi, răspunse căpitanul Niculescu. Vom veni imediat, dar pînă atunci voi ne puteţi fi de mare ajutor. Individul din apartamentul familiei Vasilescu trebuie împiedicat să iasă de acolo (dacă încă nu a ieşit), dar în aşa fel încît să nu bănuiască faptul că a fost descoperit, căci altfel ar putea să recurgă la cine ştie ce violenţe pentru a scăpa. Pe de altă parte, văzînd că hoţul nu mai apare, complicele lui (dacă cel cu maşina îi este complice) ar putea să dispară pînă venim noi, astfel că ne vor fi necesare date suplimentare pentru identificarea lui. Uite cum să procedaţi.

Şi căpitanul Niculescu îi indică lui Dan cîteva moduri de acţiune prin care să contribuie la realizarea obiectivelor propuse.

Individul din apartament era într-adevăr un hoţ; el a fost găsit în interior, iar din declaraţiile sale ulterioare a rezultat că nu a bănuit pînă la venirea miliţiei că prezenţa lui în apartament a fost descoperită. Cel cu maşina fugise, dar a fost identificat, deşi hoţul a negat că ar fi avut un complice.

DRAGI PARTICIPANŢI,

Indicaţi cîte unul din modurile de acţiune, posibile pentru:

1) împiedicarea hoţului de a ieşi din apartament (dar fără a i se trezi bănuielile că a fost descoperit);

2) obţinerea, într-un timp scurt, a unor date suplimentare în vederea identificării complicelui.

Cutezătorii 38

ADRESA REDACŢIEI: PIAŢA SCÎNTEII NR 1 — BUCUREŞTI 33 — TELEFON 17 60 10.

Redactor-şef: MIHAI NEGULESCU
Redactor şef adjunct: OVIDIU ZOTTA
Secretar general de redacţie: IOAN DONCA

Administraţia: **Editura Scînteia. Tiparul C.P.C.S.** ABONAMENTELE PRIN OFICIILE ŞI AGENŢIILE P.T.T.R., PRIN FACTORII POŞTALI ŞI DIFUZORII DE PRESĂ. CITITORII DIN STRĂINĂTATE POT FACE ABONAMENTE ADRESÎNDU-SE INTREPRINDERII «ROMPRESFILATELIA» SERVICIUL IMPORT-EXPORT, PRESĂ BUCUREŞTI — CALEA GRIVIŢEI NR. 64—66 P.O.B. — 2001
Redactor artistic: POMPILIU DUMITRESCU
Secretar de redacţie: LUCIA SICOMAS

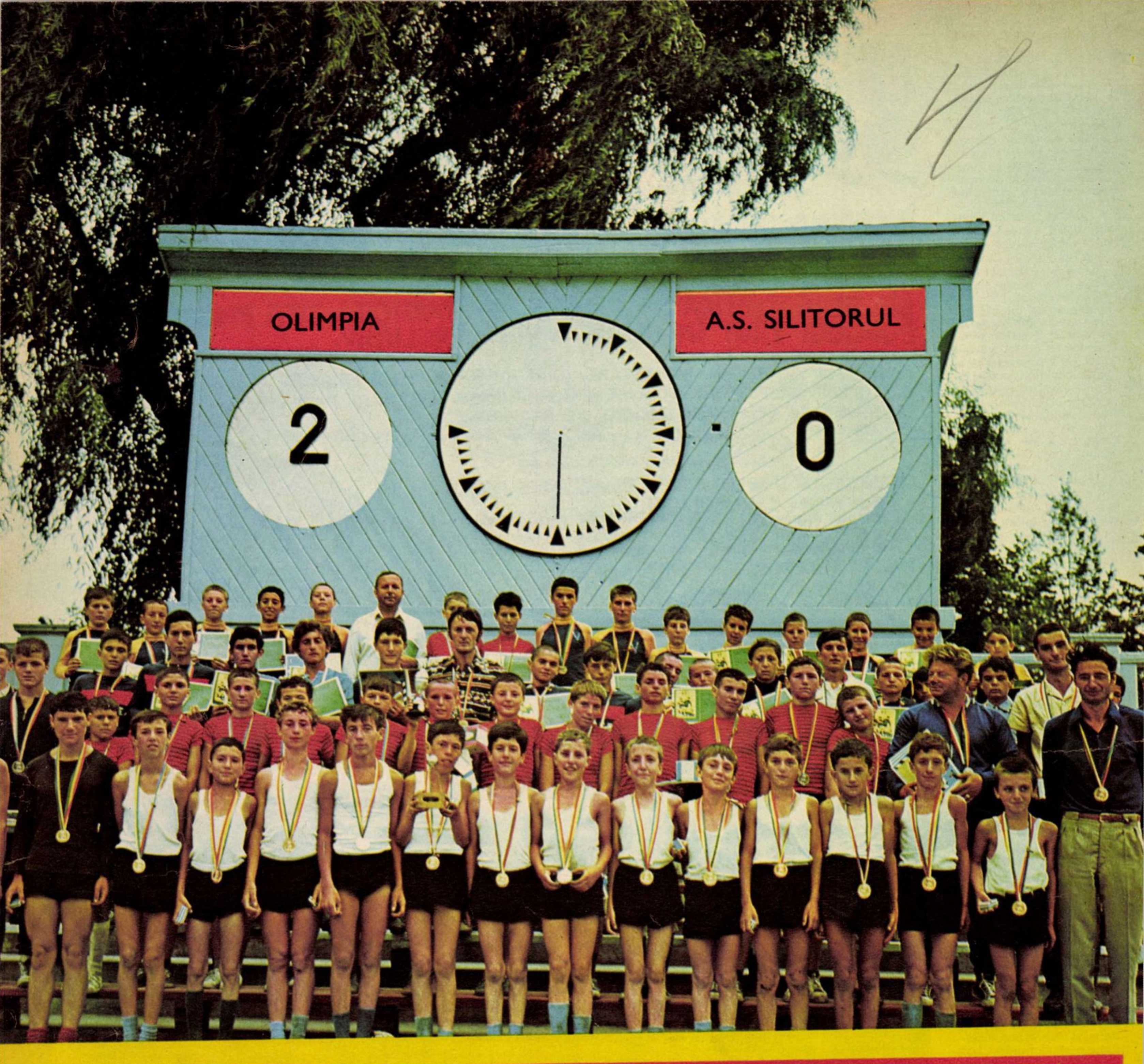

Timp de trei zile, săptămîna trecută, s-a disputat, pe stadionul «Dinamo» din București, turneul final al Cupei revistei «Cutezătorii» la fotbal pentru copiii de la sate. În fotografie, echipele participante potrivit regulamentului întrecerii:

- "Deal" – CUNGREA/OLT ●
- "Olimpia" – BUDA/BUZĂU ●
- "Viitorul" – SEACA DE CIMP/DOLJ ●
- "A.S. Silitorul" – BOLINTIN DEAL/ILFOV ●

Cîștigătorii Cupei, buzoienii din Buda!

În curînd vom publica reportajul acestei mari finale.

39

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

JOI, 27 SEPTEMBRIE
1973, ANUL VII (314)
16 pagini, 1 leu

Foto: GRIGORE PREPELIȚĂ

ÎN ACEST NUMĂR:

„Voinicelul" SE PREZINTĂ

Club 2000

EMINESCU în țara Șakuntalei

SOARE și... ICEBERGURI

22 septembrie a.c. Pe aeroportul Otopeni, sărbătorește împodobit, zeci de mii de cetățeni ai Capitalei au spus «bun venit» tovarășului Nicolae Ceaușescu și tovarășei Elena Ceaușescu, la întoarcerea pe pămîntul patriei. Timp de 24 de zile, întregul nostru popor a urmărit, cu sentimente de profundă mîndrie patriotică, de totală aprobare și înaltă apreciere desfășurarea vizitei oficiale a șefului statului român pe continentul latino-american. În fiecare din țările vizitate, primirea plină de căldură, făcută atît de persoanele oficiale, cît și de populație înalților oaspeți români a fost o dovadă concludentă a sentimentelor de stimă și prețuire reciprocă dintre poporul român și popoarele latino-americane, mărturii ale simpatiei și prestigiului de care se bucură România socialistă pe toate meridianele globului, ale respectului și înaltei considerații față de personalitatea tovarășului Nicolae Ceaușescu. Răspunzînd vibrantei manifestări a oamenilor muncii din Capitală, la sosirea sa în țară, tovarășul Nicolae Ceaușescu a ținut o cuvîntare. Ascultată cu mult interes de cei prezenți, cuvîntarea a fost subliniată, în repetate rînduri, de aplauze, ovații și urale.

«Apreciem că rezultatele vizitei sînt deosebit de pozitive din toate punctele de vedere, a spus tovarășul Nicolae Ceaușescu. În urma acestei vizite în țările Americii Latine am pus bazele unei conlucrări trainice, îndelungate, am ajuns la concluzia comună de a adăuga la vechile tradiții ale relațiilor care leagă popoarele noastre, noile realități, la necesitatea întăririi solidarității în lupta comună pentru dezvoltarea economico-socială, pentru consolidarea independenței și suveranității, pentru o lume mai dreaptă, pentru prietenie și pace între toate popoarele lumii.»

•

La invitația președintelui Republicii Peru, general de divizie Juan Velasco Alvarado, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Nicolae Ceaușescu, a efectuat, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu o vizită oficială în Republica Peru, între 15 și 20 septembrie 1973.

În timpul șederii în Republica Peru, cea de-a șasea țară de pe continentul Americii Latine vizitată, înalților soli ai poporului român li s-a făcut o primire călduroasă, expresie a relațiilor de prietenie existente între România și Peru, a sentimentelor de prețuire reciprocă de care sînt animate cele două popoare, legate prin afinități de limbă și cultură. Au avut loc fructuoase convorbiri oficiale, în încheierea vizitei au fost semnate importante documente.

•

În drum spre țară, după vizita întreprinsă pe continentul latino-american, tovarășul Nicolae Ceaușescu, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, a făcut o vizită neoficială de prietenie, în Maroc, ca oaspeți ai Majestății Sale, regele Hassan al II-lea.

CONSTELAȚIA PIONIERIEI '49-'74
25
CUTEZĂTORII

CE AȘTEPTAȚI DE LA PIONIERI ÎN ANUL ANIVERSĂRII ?

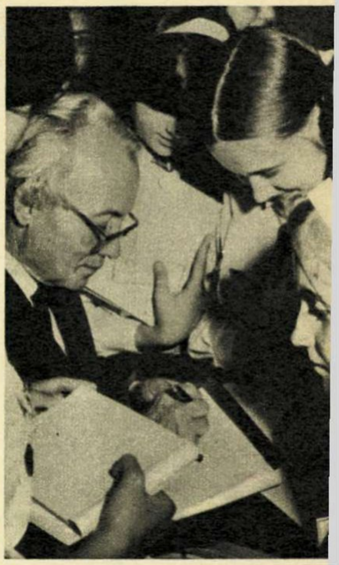

Ne fascinează întotdeauna prezența printre noi a unui creator de artă, mai ales atunci cînd cunoaștem ceva din opera sa. Îl privim și avem pentru el o mie de întrebări. Oare cum a găsit cuvîntul cel mai potrivit pentru a exprima o idee? Cum s-a născut sunetul sau culoarea care să-ți strecoare în suflet o înfiorare necunoscută pînă atunci? Cum a știut el să vadă acel ceva pe lîngă care tu, trecînd în fiecare zi, n-ai știut să-l vezi?

E firesc, așadar, să dorești a descoperi ceea ce se ascunde în spatele miracolului numit artă. Iată, de ce ne întîlnim cu plăcere cu poeți, cu pictori sau cu muzicieni, cu oameni de artă. Și, poate tocmai de aceea, în programul de lucru al locțiitorilor președintelui C.N.O.P., despre care relatăm în paginile următoare, s-a aflat și întîlnirea cu prestigiosul poet Mihai Beniuc, din scrierile căruia cei tineri cunosc foarte mult. Ca întotdeauna, în mijlocul tinerilor, poetul s-a simțit în largul său, dialogul a fost vioi și foarte interesant.

— *Cum ați publicat primele versuri?*

— Eram tînăr, iubeam și am scris o poezie foarte lungă, ca să pot exprima tot ceea ce îmi răscolea inima. Aveam caiete pline de poezie, dar numai pe aceasta am ales-o și am trimis-o maestrului Tudor Arghezi, la «Bilete de papagal». Autorul «cuvintelor potrivite» a citit versurile o dată, de două ori, apoi a început să taie din ele și numai după aceea le-a dat spre publicare. Cînd am văzut poezia publicată, avea numai patru strofe. Am rămas uluit. Apoi am început să citesc. Erau strofele mele, versuri care îmi aparțineau, le rupsesem din inimă, dar acum, publicate, sunau parcă într-un fel deosebit. Rămăsese esențialul. Atunci, am înțeles pentru prima dată ce înseamnă a esențializa imaginea poetică.

— *Din multe poezii pe care le-ați dedicat partidului, patriei...*

— ...cuvîntul poate fi o armă de luptă foarte puternică. Cu această armă am dorit și am încercat să-mi slujesc partidul și țara întreagă mea viață.

Autorul «Chiverii roșii» răspunzînd întrebărilor puse de copii a mai reînnoit multe momente din viața și creația sa. Timpul este însă întotdeauna limitat, așa că poetul a fost nevoit să se despartă, nu fără regret, de interlocutorii săi.

De la voi dragi copii, pionieri de azi, poetul Mihai Beniuc, ca de altfel toți acei care vă îndrăgesc, așteaptă să fiți un schimb rodnic, să creșteți frumoși și puternici, să purtați mereu în suflet gingășie și forță, să slujiți întotdeauna cauzei partidului cu toate puterile voastre, cu toate izvoarele de omenie întîmpinînd astfel cum se cuvine a 30-a aniversare a eliberării patriei și împlinirea unui sfert de veac de la crearea primelor detașamente de pionieri.

Despărțindu-se de tinerii săi prieteni, poetul Mihai Beniuc și-a exprimat speranța că întîlnirea care a avut loc îi va face să se apropie cu și mai mult drag și interes de paginile manualului de limbă română.

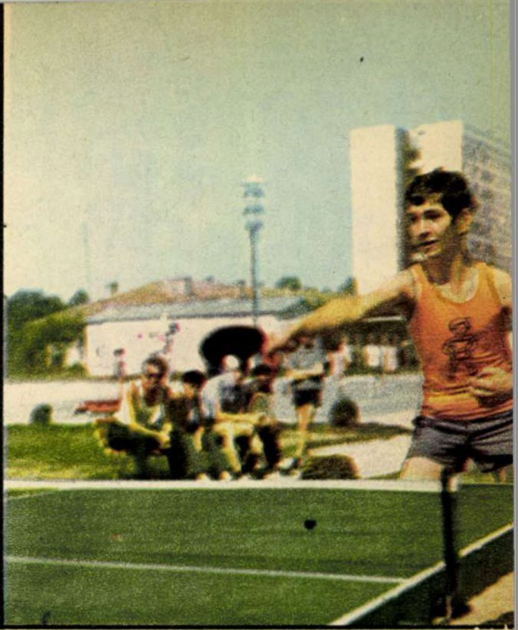

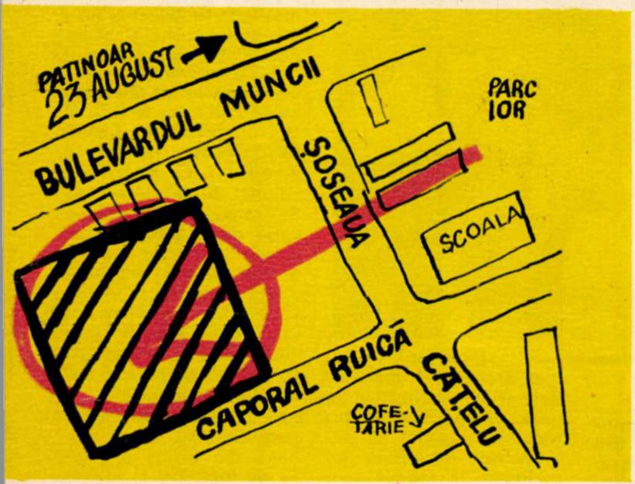

UN „VOINICEL” ȘI PERFORMANȚELE SALE

A apărut dintr-o dată în cartierul Balta Albă din București.

Și cum n-ar alerga, cum n-ar da buzna copiii spre el cînd «Voinicelul» acesta — atît de bogat și de darnic le pune la dispoziție tuturor, de la cei mai mici pînă la cei de 16 ani, 40 000 de metri pătrați de iarbă și flori, dar mai ales de amenajări sportive: șase terenuri de tenis de cîmp, unul de baschet, altul de handbal (toate acestea fiind bituminizate), unul de volei, șase mese de tenis din beton, sală de tenis și sală de șah, două popicării duble, o pistă de 80 metri pentru alergări, alta de 385 de metri pentru carting (în circuit închis și cu cele mai năstrușnice dar și regulamentare denivelări), un parc de joacă și de distracții dotat cu 20 de aparate pe cît de simple, pe-atît de sigure și de antrenante.

Copiii aleargă, dau buzna spre el. Atît de mulți și atît de nerăbdători să devină prietenii lui încît «Voinicelul» nu mai pridideşte cu înscrierea lor în catastif. Nu mai pridideşte și pentru că — am uitat să vă spun — cu fiecare în parte discută cîte două — trei minute. O discuție originală și interesantă, de la caz la caz. Pe cei mai mici, de pildă, pe cei care încă nu-s școlari, îi întreabă și-i roagă să-i spună dacă aseară au mîncat și s-au culcat la timp, dacă azi, ieri și alaltăieri au fost cuminți, ascultători și ordonați. Și dacă la toate întrebările acestea primește răspunsuri afirmative, atunci, le dă voie să intre în «împărăția» lui, dacă nu, tot așa de frumos și fără supărare le refuză bucuria aceasta, invitîndu-i pentru a doua zi. Dacă... Dacă vor fi cuminți, ordonați și tot așa mai departe. Iar pe cei mai mari... Pe cei care se luptă fie cu literele alfabetului, fie cu necunoscutele X, Y, îi privește mai întîi cu atenție, să vadă dacă sînt tunși, dacă n-au cumva «doliu» pe la unghii, dacă ținuta le este în perfectă ordine. Apoi, la fel de politicos, le cere carnetul de elev, pe care-l răsfoiește atent.

CONSTANTIN DIACONU

(Continuare în pag. 4)

Pionierii LOCŢIITORI AI PREŞEDINTELUI C.N.O.P. la lucru

Şcoala a început de puţine zile. Soarele verii îşi trimite încă razele sale prin ferestrele deschise ale claselor. Un cîntec, un joc, o întîmplare oarecare din vacanţă mai stăruie încă în memorie. Pionierii au început activitatea. În curînd în grupe, detaşamente, unităţi vor avea loc alegerile pionieresti. Tot ce ne-a învăţat Forumul de la Livada va prinde viaţă. Pionierii aleşi ca locţiitori ai preşedintelui C.N.O.P. au preluat cu toată dragostea şi responsabilitatea sarcinile ce le revin. Încă înainte de începerea şcolii ei au avut prima şedinţă de lucru cu preşedintele C.N.O.P., tovarăşul **Virgiliu Radulian.** O şedinţă cu totul deosebită şi o să vedeţi îndată de ce.

Vizitarea Muzeului de Istorie a Partidului Comunist a Mişcării Revoluţionare şi Democratice din România a constituit unul din punctele programului de lucru al pionierilor-locţiitori ai preşedintelui C.N.O.P.

Grupul de pionieri s-a bucurat de explicaţiile bogate şi competente ale directorului muzeului, tovarăşul N. Cioroiu, care a participat şi la o interesantă discuţie cu pionierii. Referindu-se la faptul că organizaţia pionierilor va aniversa 25 de ani de la înfiinţare, directorul muzeului, la propunerea pionierilor, a fost de acord cu organizarea, în incinta prestigioasei instituţii de educaţie comunistă, a unei expoziţii dedicate jubileului Organizaţiei pionierilor.

A fost, de fapt, un întreg program — caracterizat printr-un conţinut bogat şi variat. Jocul şi cîntecul au alternat cu pasionante dezbateri, cu dialoguri la «înaltă tensiune», cu vizite şi discuţii instructive. Programul acestor zile a avut drept scop să-i înveţe pe noii locţiitori cum să se ocupe mai bine de treburile pionieriei, cum să-i atragă pe toţi colegii lor să participe la fremătătoarea viaţă din cadrul organizaţiei.

Dăm, pe scurt, cronica acestor zile care a început...

JOI,
6 SEPTEMBRIE

E dimineaţă. În larga sală de consiliu a C.N.O.P., în jurul mesei, se află împreună cu preşedintele C.N.O.P., tovarăşul **Virgiliu Radulian,** pionierii din prima promoţie de locţiitori ai preşedintelui C.N.O.P. şi pionierii nou-aleşi ca locţiitori. Ca invitaţi de onoare se află tovarăşa **Cristina Luca,** secretar al C.C. al U.T.C., tovarăşa **Lucia Mihăilescu,** membră a Biroului C.C. al U.T.C., adjunct de şef de secţie. Se reiau în discuţie o serie de probleme dezbătute la Forum pentru o mai strînsă legătură, o mai profundă prietenie şi rodnică colaborare între organizaţia de pionieri şi U.T.C. În aceeaşi zi, sînt cooptaţi ca membri ai Consiliului elevilor din cadrul C.C. al U.T.C., zece utecişti, foşti pionieri, din prima promoţie de locţiitori ai preşedintelui C.N.O.P., **Melita Reichel** (Timişoara) fiind cooptată în biroul Consiliului. Mai sînt, de asemenea, aleşi ca membri ai Consiliului elevilor din cadrul C.C. al U.T.C. trei pionieri de frunte, care s-au distins în frumoase acţiuni organizate în colaborare cu U.T.C. Participanţii şi-au manifestat încrederea că experienţa noilor utecişti

---

UN „VOINICEL" ŞI PERFORMANŢELE SALE

(Urmare din pag. 3)

Copiii vin, dau buzna. Şi cei mici, şi cei mari. Şi «aşi» ai sportului, şi cei care abia acum încep să-i descifreze alfabetul. Şi unii ca *Laurenţiu Movilă*, *Dan Cimpoeru* şi *Ioan Sevastian*, campionii primei competiţii de tenis de cîmp organizată de «Voinicelul», dar şi alţii ca *Horia Atanasie*, *Irina Stoian* şi *Silvia Iordache* care abia acum şi aici învaţă, de la colegii lor mai mari şi mai pricepuţi sau de la «slujitorii» «Voinicelului» (printre care, pe lîngă *George Ionescu*, administratorul complexului, si *Dan Ionescu*, secretarul Consiliului pentru educaţie fizică şi sport al sectorului 4 se numără şi patru profesori de educaţie fizică şi numeroşi studenţi la I.E.F.S.) cum se ţine în mînă paleta sau racheta şi cum, în ce fel anume trebuie lovită mingea ca să treacă de fileu, dar să cadă totuşi pe masă sau în teren...

Copiii se grăbesc, aleargă spre «Voinicelul» acesta. Din ce în ce mai mulţi. Peste 1 200 au fost înscrişi pînă acum în catastiful lui şi numărul lor creşte vertiginos. Atît de vertiginos, încît «Voinicelul», cît e el de voinic şi de bogat, a început să-şi facă probleme, să-şi pună întrebări şi să caute răspunsuri la ele. Răspunsuri precise, concrete, dar mai ales îmbucurătoare pentru toţi prietenii lui: îşi va spori «averea» cu alte amenajări printre care un teren de fotbal şi două bazine de înot, iar la iarnă (ca nu cumva prietenia lui cu sutele de copii din cartier să... îngheţe), fiecare teren bituminizat va fi transformat în patinoar natural. Şi tot aşa mai departe, mai departe, pînă la capăt. Pînă la epuizarea tuturor posibilităţilor lui, adică.

Pînă atunci însă multe se vor schimba. A aflat şi se bucură că, urmîndu-i exemplul, alţi voinicei ca el sau chiar şi mai şi, vor apare în alte cartiere, ba chiar şi-n alte locuri din ţară. Că doar au venit atîţia profesori de educaţie fizică, atîţia specialişti care, după ce l-au admirat, şi-au scos de prin buzunare şi serviete ruletele, blocurile de desen, creioanele şi-au început să-i măsoare şi să-i schiţeze terenurile, pistele, aparatele de joacă şi distracţii...

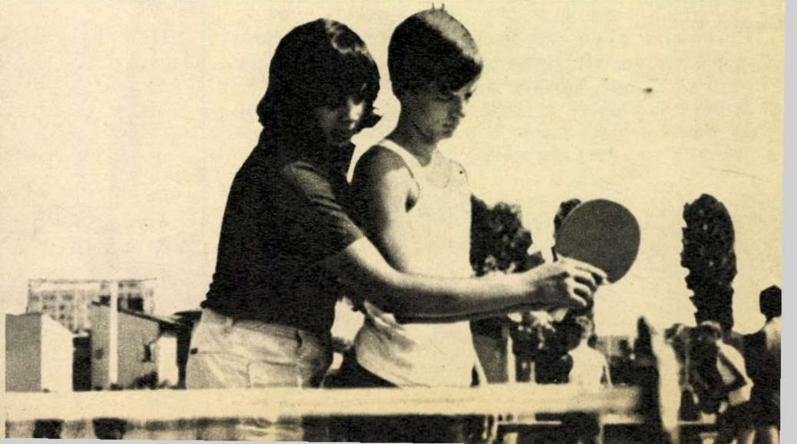

o: DAN CANJA

va fi pusă în slujba întăririi prieteniei între cele două organizații, unite prin același spirit revoluționar.

În aceeași zi se face o vizită la Televiziune.

Președintele Radioteleviziunii române, **Gheorghe Năstase,** și-a făcut timp liber să stea de vorbă cu copiii oaspeți. Prilejul este folosit din plin pentru ca pionierii să-și spună părerile despre emisiunile care le sînt adresate, să facă propuneri în legătură cu viitoarele programe.

VINERI, 7 SEPTEMBRIE

Un autobuz răsunînd de rîs și voie bună se îndreaptă spre Brăila.

Ceasurile încep să zboare, odată cu autobuzul care se apropie de comuna Bărăganu — poarta de intrare a Brăilei. După vechea tradiție, pionierii din Bărăganu își întîmpină colegii cu pîine și sare, dar și cu pepeni dulci, cu sîmburi negri, vestiții pepeni de Brăila. Flori, schimburi de adrese, de daruri, marchează începutul unei prietenii.

Părăsind Bărăganu, pionierii se îndreaptă spre satul de vacanță Viișoara, așezat într-o frumoasă pădure de stejari. De data aceasta gazde, sînt pionierii din comuna Însurăței. Un moment deosebit al zilei, întîlnirea cu prim-secretarul Comitetului județean Brăila al P.C.R., tovarășul **Dumitru Bălan.**

Seara se încheie pionierește, în jurul unui strașnic foc de tabără.

SÎMBĂTĂ, 8 SEPTEMBRIE

Plecarea spre Galați, cu vasul «Zizin».

Încet, ambarcațiunea pornește în larg. Orașul Brăila rămîne tot mai în urmă. Nu peste mult timp ajungem la Galați. De departe, îi zărim pe pionierii gălățeni care ne fac semne de bun sosit. Sîntem întîmpinați cu multă prietenie, gazdele se preocupă de fiecare oaspete, îl înconjoară cu dragoste și atenție.

Vizităm Casa pionierilor, întîmpinați de vestitele formații de muzică ușoară și de fanfară, ambele laureate ale mai multor concursuri pionierești.

Un moment deosebit al zilei îl constituie vizita la Combinatul siderurgic. Directorul general al Combinatului, inginer **Gheorghe Potoceanu,** Erou al Muncii Socialiste, expune, pe scurt, biografia acestei mari cetăți a oțelului, iar ceea ce urmează mai apoi nu poate fi uitat niciodată. Pionierii pătrund în însăși cetatea de foc și minute în șir urmăresc munca celor care dau patriei oțel.

Este amiază. Popas în frumoasa tabără de la Gîrboave, de fapt un orășel ca de poveste, deși căsuțele nu sînt de zahăr și nici locuite de pitici. Stăpînii și totodată cei care îngrijesc acest orășel, așezat într-o frumoasă pădure, sînt pionierii gălățeni.

După-amiază, vestea plecării din port spre Insula Mare a Brăilei ne entuziasmează pe toți. Ne aflăm din nou pe vas. Pionierii locțiitori ai președintelui C.N.O.P. s-au strîns, în ambianța plăcută a ambarcațiunii, la sfat. Se spun impresii culese din rodnica dimineață, se fac planuri pentru începerea activităților, odată cu începerea anului școlar. Împreună cu ei, se află un grup de pionieri brăileni. Are loc un interesant schimb de păreri. Seara, la Clubul tineretului din Brăila, pionierii se întîlnesc cu uteciștii. Cu multă ușurință se înfiripă discuții.

Dansul, jocul și gluma au încheiat această zi de neuitat.

DUMINICĂ, 9 SEPTEMBRIE

O ultimă discuție de lucru cu președintele C.N.O.P., Virgiliu Radulian. Pionierii locțiitori își notează în carnete primele sarcini: popularizarea lucrărilor celui de-al doilea Forum; alegerile pionierești. Începînd cu grupa și continuînd cu detașamentul și unitatea, alegerile vor trebui să dezbată, să analizeze activitățile, să se oprească asupra celor mai bune propuneri și inițiative. Președintele C.N.O.P., Virgiliu Radulian, recomandă noilor săi locțiitori să țină legătura strînsă cu pionierii din prima promoție de locțiitori pentru a se sfătui, a le cere părerea, a-și împărtăși experiența, amintind încă o dată că învățătura trebuie să stea în centrul tuturor preocupărilor.

*

Prima acțiune a pionierilor locțiitori ai președintelui C.N.O.P. a fost o acțiune de pregătire multilaterală a acestor pionieri, contribuind la lărgirea orizontului lor de cunoaștere, menită să le dea încredere în capacitatea lor de a îndeplini sarcinile multiple în noul an școlar care începe.

B. CARAGIALE

PENTRU TOȚI PRIETENII TEHNICII ȘI CREATIVITĂȚII
„MINITEHNICUS '74" a început.
EDIȚIA A VII-A
IN Nr. 10 AL REVISTEI „RACHETA CUTEZĂTORILOR"
BREVETUL „MINITEHNICUS"

Se zice — și pe bună dreptate — că începutul e mai greu. Ei bine, el, «Voinicelul», a făcut acest început. Acum n-au decît să-i urmeze și alții exemplul. Să apară, adică, și alți voinicei ca el care să le stea la dispoziția copiilor. Și atunci se va întîmpla ceea ce s-a întîmplat în cartierul acesta: copiii nu mai bat mingea pe străzi, nu mai joacă șotronul pe asfaltul carosabil și nici țintarul pe scările blocurilor, nu mai fac gălăgie pe sub geamurile oamenilor tocmai cînd aceștia, întorși de la muncă, se odihnesc.

*

Spuneam, la început, că «Voinicelul» a apărut în cartierul Balta Albă, așa, dintr-o dată. E adevărat, dar numai pe jumătate. E adevărat dacă ne gîndim că amenajarea «împărăției» lui de basm a început pe 17 iulie și s-a terminat pe 21 august. Într-un timp record adică. Și s-a putut obține acest record pentru că și-au dat mîna în construcția și organizarea lui o mulțime de instituții, de întreprinderi și de oameni: Uzinele «Timpuri noi», Consiliul Național pentru Educație Fizică și Sport, Consiliul popular al sectorului 4 și altele, fiecare contribuind cu ceva precis la concretizarea ideii și inițiativei Comitetului de partid al acestui sector.

«Voinicelul» a apărut aproape dintr-o dată, aproape peste noapte, ca o operă extraordinară a celor mari făcută în dar celor mici, sutelor, miilor de copii din acest cartier al Capitalei, care au acum incomparabil mai multe posibilități de a-și petrece timpul liber practicînd organizat și sub îndrumare calificată, diverse sporturi, după preferințele fiecăruia. Și nu mai e nevoie să vă spunem cît de mult înseamnă lucrul acesta pentru ei, pentru vigoarea și sănătatea, pentru disciplina și comportarea lor. Sîntem siguri că prin munca entuziastă a pionierilor, cu sprijinul celor vîrstnici, asemenea «Voinicei» vor apărea în tot mai multe orașe și comune ale patriei.

Foto: **GRIGORE PREPELIȚĂ**

EMINESCU

ÎN ȚARA ȘAKUNTALEI

Eminescu nu este străin nici unui cititor indian, deși India cunoaște poezia sa de curînd. Nici India n-a fost o țară străină pentru Eminescu. De cîte ori nu s-a plimbat prin intermediul lecturilor și al imaginatiei Eminescu, prin pădurile exotice ale Indiei, pe malul marelui Gange și pe vîrfurile înzăpezite ale muntilor Himalaia.

Spune Rabindranath Tagore într-o poezie că viața adevărată a unui poet se găsește în poezie și nu în biografie. Citind poeziile lui Eminescu, nu putem noi oare să-i urmărim pașii pe meleagurile indiene? Cel puțin, așa cred cititorii indieni, pentru ei Eminescu fiind un poet mai mult indian decît european.

Iată o amintire ciudată pentru mine, dar și plăcută. Odată am citit o poezie a lui Eminescu într-un cerc al scriitorilor din Calcutta, fără să spun numele poetului. Ascultătorii s-au mirat, întrebîndu-se cine este acest mare poet indian și cum operele sale au rămas necunoscute pentru ei. Toți au fost atît de bucuroși de descoperirea acestui poet «indian», încît mi-a fost greu să-i dezamăgesc, spunîndu-le că este un poet european. Nu am reușit să-i conving pînă cînd nu le-am arătat că această traducere a fost publicată ca atare în paginile revistei PRABASI: atunci unul dintre ei a exclamat uimit: «Cum poate un poet european să scrie aceste versuri?

Pe cînd cu zgomot cad
Izvoarele-ntr-una,
Alunece luna
Prin vîrfuri lungi de brad.
Pătrunză talanga
Al serii rece vînt,
Deasupră-mi teiul sfînt
Să-si scuture creanga.

Sînt convins că traducătoarea și-a permis prea multă libertate, introducînd cîteva motive indiene în această poezie»

Cititorii români îmi sînt martori că nu sînt eu cea care a îndrăznit să sune talanga în versurile lui Eminescu.

Totuși, protestul colegului meu nu era în întregime lipsit de o bază logică. Contactul strîns între om și natură constituie o caracteristică pentru literatura indiană. Eminescu este una dintre rarele excepții printre poeții occidentali — așa cum observă și Tudor Vianu — căruia natura nu-i este străină, dimpotrivă, chiar prietenă. Într-adevăr, dorul de natură, durerea despărțirii de ea, teme predilecte pentru Eminescu, nu-și găsesc paralelă, pare-se, în literatura universală, decît cu operele unor mari poeți indieni, precum Kalidasa sau Tagore. Geamătul de durere al lui Eminescu în... «O, rămîi» își găsește rezonanța în Șakuntala, opera celebră a lui Kalidasa; de aceea, pare atît de firesc ecoul pe care poezia lui Eminescu l-a stîrnit în sufletele cititorilor din țara Șakuntalei.

Iată de ce m-am simțit și eu atît de apropiată de gîndirea lui Eminescu, de ce versurile sale m-au frămîntat ani întregi, negăsindu-mi liniștea pînă cînd nu le-am tradus în limba mea, oferind astfel compatrioților mei posibilitatea de a-l cunoaște. Deși Eminescu era cunoscut în India ca un mare poet și un admirator pasionat al filozofiilor upanișadice și budiste, opera sa, fiind mai puțin tradusă în limba engleză, nu era ușor accesibilă cititorilor indieni.

Încercarea mea de a traduce o parte din opera lui Eminescu are drept rezultat apariția unui volum cuprinzînd traducerea a 36 de poezii cunoscute. volum publicat de o renumită editură din Calcutta, în ziua de 23 august 1969, cu ocazia împlinirii a 25 de ani de la eliberarea României de sub jugul fascist. Așadar, limba BENGALI, vorbită de 45 de milioane de oameni în India și 75 de milioane de oameni în Republica Bangladesh, o limbă cu o bogată tradiție literară de peste 500 de ani, avînd scriitori de seamă ca Rabindranath Tagore, a avut cinstea de a fi prima limbă indiană și, după informațiile noastre, a doua limbă asiatică, în care s-au tradus poeziile lui Eminescu.

Firește că acest volum de traduceri și-a găsit imediat un puternic răsunet în presa indiană. Revista NANDAN a salutat călduros poeziile lui Eminescu, îndeosebi pentru ideile lor revoluționare.

Poetul Krishna Dhar, unul dintre fruntașii intelectualilor progresiști din India, scria în paginile revistei AMRITA: «Traducătoarea acestui volum a ales o limbă aproape necunoscută cititorilor indieni, și spre uimirea noastră am descoperit un poet care, deși a trăit acum 100 de ani, a suferit frămîntările sufletești ale omului din secolul nostru».

Criticul Nikhil Sen a felicitat apariția acestui volum în rubrica de recenzii a ziarului AMRITA BAZAR PATRIKA, ziar în limba engleză de cea mai mare circulație în India și avînd un mare număr de cititori atît în Marea Britanie cît și în Statele Unite. Îmi permit să citez cîteva rînduri din această recenzie: «Epigonii admiratori ai lui Eminescu au descoperit în el un mare poet romantic al Europei. În poeziile sale ei au găsit «focul și revolta», conflictele între împărat și proletar și, totodată, folclorul străvechi al țării poetului, cîntecele văilor și dealurilor Moldovei. Totuși, Eminescu n-a fost pur romantic în înțelesul obișnuit al termenului; el a pătruns în suferințele omului de jos, dînd astfel glas durerilor celor supusi si umiliti... Versurile lui Eminescu prezintă o contopire armonioasă a gîndirii occidentale și indiene. Influența umanismului budist e remarcabilă în poezia sa. Operele lui sînt traduse în multe limbi europene și asiatice; felicităm traducătoarea care le-a tradus și în bengali. Deși știm că marea poezie nu se poate traduce niciodată, afirmăm cu certitudine că acest volum constituie un distins adaos la poezia bengaleză».

Cităm dintr-o altă recenzie din paginile ziarului TUGANTAR, semnată de veteranul prozator Parimal Goswami. «Acest volum de traducere stabilește o nouă legătură între cultura românească și cea indiană, fapt pentru care oamenii de litere și cultură din India îi vor fi totdeauna recunoscători traducătoarei».

Sochi Raut-Roy, poet de renume mondial și traducător al unor poeți universali a tradus din limba bengali în limba oriya cîteva dintre poeziile lui Eminescu, publicîndu-le în revista DIGANTA.

Acest mare poet a și avut chiar amabilitatea de a-mi scrie, felicitîndu-mă pentru această traducere și, totodată, pentru a-si exprima părerea de rău că nu are și el posibilitatea să-l citească pe Eminescu în original.

Sperăm că în timp ce relațiile culturale între țările noastre vor deveni din ce în ce mai strînse, vom avea prilejul să-l citim pe Eminescu în cele paisprezece limbi majore indiene; astfel versurile acestui mare iubitor al Indiei vor răsuna pe toate meleagurile indiene, de la poalele munților Himalaia pînă la țărmurile Oceanului Indian.

AMITA BHOSE
scriitoare indiană

Florile Harghitei

Interviu cu tovarăşul LUDOVIC FAZEKAŞ, prim-secretar al comitetului judeţean Harghita al Partidului Comunist Român

În aceste zile, cînd pionierii se află la început de drum într-un nou an şcolar, cînd amintirile vacanţei se împletesc pretutindeni cu planurile de întîmpinare cît mai frumoasă a celei de a 25-a aniversări a Organizaţiei pionierilor, am fost oaspeţi, pentru cîteva zile ai copiilor dintr-un judeţ situat în inima ţării, la izvorul rîurilor cu nume de legendă — Mureşul şi Oltul.

Ca o expresie a dragostei cu care pionierii sînt priviţi pretutindeni de comunişti, de organele şi organizaţiile de partid, am fost primit cu solicitudine, la Miercurea-Ciuc, de primul secretar al Comitetului judeţean de partid care, vorbindu-mi în cuvinte călduroase despre cei care cresc azi pe meleagurile Ciucului, ale întregului judeţ, a avut amabilitatea, să acorde revistei «Cutezătorii» şi revistei surori, în limba maghiară «Jóbarát», interviul de mai jos.

MIHAI NEGULESCU: Aflîndu-mă în judeţul dv., stimate tovarăşe prim-secretar, am trăit cu intensitate un moment care, pentru mine însumi, are o rezonanţă aparte. M-am aflat pe meleagurile acestui judeţ în urmă cu 7—8 ani, îndată după cel de al IX-lea Congres al P.C.R., participînd ca ziarist la vizita de lucru pe care o întreprindea în regiunea Mureş de pe atunci conducătorul partidului şi statului nostru, tovarăşul Nicolae Ceauşescu. Pentru mine, de altfel ca pentru oricare om care vă vizitează judeţul, constituie un profund temei de satisfacţie a vedea cum indicaţiile secretarului general al partidului, îndemnurile sale formulate atunci au prins viaţă atît de vibrant în tot ceea ce ne înconjoară în tînărul şi puternicul judeţ Harghita.

De la acest oraş Miercurea-Ciuc, care înfloreşte văzînd cu ochii, la noile industrii create, la creşterea nivelului de trai şi de cultură al populaţiei, realizările judeţului dv. sînt bine cunoscute şi apreciate azi în întreaga ţară. Am dori să ştim de la dv. care este locul copiilor, al purtătorilor cravatei roşii cu tricolor în acest flux înnoitor pe care îl cunosc meleagurile Harghitei.

LUDOVIC FAZEKAŞ: Socot că pentru copii, oricît de ocupaţi am fi cu treburi, noi, cei vîrstnici, vom găsi întotdeauna vreme, că ei merită din plin atenţia, grija, ajutorul nostru. Crescînd şi învăţînd împreună în trainică frăţie, copiii români şi secui, florile înfrăţite ale judeţului nostru, cum le spunem noi pionierilor, sînt aceia care nu numai că vor duce mai departe munca noastră, dar vedem cu multă bucurie cum se încadrează cerinţelor şcolii, cum depun străduinţe exemplare la învăţătură, cum se cunosc şi se stimează unii pe alţii ca fii ai aceleiaşi ţări, ai aceluiaşi pămînt. I-am văzut pe aceşti copii muncind exemplar toamna, alături de părinţi, la recoltatul cartofilor, i-am văzut pe aceşti copii vara, în tabere şi drumeţii, i-am văzut iarna, pasionaţi de mişcarea în aer liber, de schi, de hochei, de exerciţiile în vederea pregătirii pentru apărarea patriei. Privindu-i nu pot să nu mă gîndesc cum cu ani în urmă, îndată după încheierea războiului antifascist, la Oradea, noi înşine, pe atunci tineri utecişti, căutam să atragem lîngă noi cel mai tînăr schimb al comuniştilor, primele nuclee ale organizaţiei ce se chema pe atunci Pionierii României. Ştiu din propria viaţă, din propria experienţă, că atît copiii români cît şi cei maghiari, germani sau de alte naţionalităţi învăţînd, crescînd şi jucîndu-se împreună au nutrit, ca şi părinţii lor, aceleaşi sentimente de solidaritate, de frăţie. Ceea ce ne unea pe noi, tinerii comunişti, ca şi pe tinerii pionieri din cartier era solidaritatea de clasă, faptul că toţi eram copii de muncitori, de oameni nevoiaşi, că ardeam de aceeasi dorinţă de dezvoltare socialistă a ţării, de făurire a unei lumi noi, sub soarele căruia ei, pionierii de astăzi, trăiesc asemenea frumoase zile.

M. N: Care consideraţi că este principala îndatorire a pionierilor harghiteni faţă de părinţi, faţă de judeţul lor, faţă de patrie şi partid?

LUDOVIC FAZECAŞ: Tot ce aşteptăm noi de la aceşti tineri este, cum am spus-o deja, să înveţe cît mai bine, să crească destoinici, cinstiţi şi cutezători, devotaţi cu trup şi suflet cauzei partidului, patriei noastre comune, România socialistă.

Astăzi, în condiţiile de care se bucură atît copiii români cît deopotrivă copiii secui, învăţătura este o datorie de onoare şi o necesitate. Ca judeţ tînar, judetul Harghita are nevoie de specialişti cu înaltă calificare pentru industria foarte avansată ce s-a creat, ca urmare a indicaţiilor tovarăşului secretar general Nicolae Ceauşescu, pe aceste frumoase meleaguri.

De altfel, le şi spun copiilor că îi admir ca buni agricultori, că ştiu să obţină rezultate frumoase în microcooperativele de producţie în fermele şcolare, dar nu încetez a-i îndemna să plece bine privirea pe cărţi, să fie atenţi la munca de laborator şi de atelier şcolar, pentru că noi, aici, avem o industrie în care se întruchipează ultimul cuvînt al tehnicii şi pentru această industrie, ca şi pentru agricultura judeţului, ca şi pentru viaţa socială şi culturală, avem nevoie de oameni temeinic pregătiti.

În viaţa judeţului nostru cuvîntul de ordine este astăzi de a ne strădui să realizăm planul cincinal actual în patru ani şi 5 luni. Considerăm că aceasta este posibil, dar să nu uităm că mulţi dintre copiii de azi vor fi muncitori în cincinalul următor, se vor încadra deja la locurile de muncă pe care le cere producţia şi că depinde şi de ei ca dezvoltarea judeţului Harghita să cunoască şi în anii viitori o tot mai puternică înflorire.

M.N: Care consideraţi că ar fi mijlocul cel mai potrivit prin care copiii ar reuşi să pătrundă mai temeinic în lumea ştiinţei şi tehnicii contemporane?

LUDOVIC FAZEKAŞ: Mijloacele sînt multe, dar aş sublinia pasiunea, înflăcărarea patriotică a copilului de a fi cît mai folositor viitorului acestor meleaguri, ţării sale. Sînt atîtea cercuri ştiinţifice şi tehnice, sînt atîtea concursuri, dintre care Minitehnicus este foarte popular în rîndul copiilor. Consider că şi în judeţul Harghita sînt posibilităţi, poate nu îndeajuns de fructificate, dar posibilităţi reale ca în cadrul acestei mişcări, activitatea copiilor, puterea lor de creativitate, interesul pentru noutăţile tehnice să-şi spună pe deplin cuvîntul. Şi bineînţeles, orice meserie ţi-ai alege, trebuie să străbaţi cu pasiune puntea aceasta de neînlocuit, a pregătirii şcolare.

De pildă, copiilor din Subcetate şi Remetea, care m-au impresionat prin munca lor, care netemători de ploi ori de frig au făcut minuni la scosul cartofilor, în toamna trecută, le-am şi spus că îi aştept să îi văd la fel de pasionaţi de tehnică, la fel de ageri în mînuirea dispozitivelor şi a maşinilor, poate multe dintre aceste maşini create de ei înşişi în cercurile tehnico-ştiinţifice, la concursul Minitehnicus.

M. N: În munca de educaţie comunistă Organizaţia pionierilor are în faţă, în această perioadă, hotărîrile celui de al II-lea Forum Naţional de la Livada. Ce ati dori să transmiteţi atît pionierilor din judeţul dv. cît şi celorlalţi cititori ai revistelor noastre?

LUDOVIC FAZEKAŞ: Consider că planurile ce vi le-aţi trasat voi înşivă, dragi pionieri, în telegrama adresată tovarăşului Nicolae Ceauşescu, în Chemarea Forumului Naţional, în Programul întîmpinării celei de a 25-a aniversări a Organizaţiei pionierilor exprimă dorinţa voastră fierbinte, a tuturor pionierilor români, maghiari, germani şi de alte naţionalităţi, învăţînd si crescînd în trainică frăţie, de a vă dovedi urmaşi de nădejde ai clasei muncitoare, ai comuniştilor. Autoconducerea pionierească, deprinderea în organizaţie a democraţiei, a eticii şi echităţii comuniste sînt domenii de activitate în care, păstrîndu-vă întreaga copilărie, dar şi cu o maturitate care stă atît de bine vîrstei voastre, puteţi realiza fapte de seamă care să se înscrie cu cinste în cronica celor 25 de ani de pionierie românească. Punînd în centrul activităţii voastre învăţătura, pregătirea pentru muncă şi viaţă, trebuie să vă dovediţi exigenţi cu voi înşivă, plini de iniţiative, disciplinaţi, harnici încît să aduceţi multă bucurie părinţilor şi educatorilor voştri, întregului nostru popor.

În activităţi comune, organizate cu pasiune şi temeinicie de voi înşivă, puteţi să vă cimentaţi şi mai mult frăţia de neclintit care vă caracterizează, frăţia ce exprimă încă de la vîrsta voastră, a cutezătorilor, minunata unitate moral-politică a naţiunii noastre socialiste, strînsa unitate în jurul partidului, al conducerii sale, al celui mai iubit prieten şi îndrumător al tinerei generaţii, tovarăşul Nicolae Ceauşescu.

Cred că florile judeţului Harghita, aşa cum s-au angajat pionierii la forumul lor judeţean din această vară, vor înflori bogat şi fremătător, şi că în cununa judeţului nostru tînăr, cravatele roşii cu tricolor vor străluci tot mai bogat la împlinirea unui sfert de veac de pionierie românească şi la măreaţa sărbătoare a celor trei decenii de la victoria insurecţiei naţionale antifasciste armate din 1944.

M. NEGULESCU

SOARELE

Divinizat de Incași, care ridicau în cinstea lui temple ale căror trepte voiau parcă să ajungă la cer, Soarele nu a încetat nici pînă în zilele noastre să aibă adoratori. Astăzi ei sînt nu mari preoți din trecut, ci fizicieni, astronomi, chimiști și alți oameni de știință.

De fapt credința străveche în existența a patru principii fundamentale — apa, aerul, pămîntul și focul nu era chiar atît de greșită, deoarece focul nu este altceva decît Soarele — marea, atotputernică sursă de energie. Fără lumină solară nu ar exista organisme vii, Soarele înseamnă energia care menține viața pe planeta noastră.

E prea puțin spus că Soarele este o minge în flăcări. Deși această stea — căci Soarele este o stea — nu e încă pe deplin cunoscută, știința a reușit să stabilească faptul că ea este un astru foarte complex, a cărui atmosferă se întinde pînă la noi și a cărui evoluție, chiar prin cele mai mici manifestări ale sale ne înrîurește profund viața de toate zilele. Tocmai aceste manifestări, tresăriri, cum sînt numite de unii, sînt încă neîndestulător cunoscute.

Văzută la telescop, suprafața Soarelui este departe de a fi uniformă. Din adîncuri se ridică fără încetare mingi de foc clocotitoare, în timp ce pe întinderile astrului pîlpîie flăcări care parcă plutesc pe această mare de foc.

Așadar, Soarele nu este altceva decît o stea, așa cum există miliarde și miliarde în univers. Firește nu toate stelele sînt la fel. Unele, ca Antares de pildă, au un diametru care atinge 400 milioane de km, iar altele cum este Proxima Centauri, nu au mai mult decît 100 de mii de kilometri. Soarele se situează mai degrabă în rîndul stelelor pitice. Acum s-ar fi cuvenit să arătăm care este diametrul Soarelui. Ei bine, acest lucru nu poate fi exprimat cu prea mare precizie, deoarece el este o masă gazoasă care nu are dimensiuni foarte bine delimitate. În fapt ceea ce vedem ca o masă luminoasă rotundă, proiectată pe cer, nu e decît partea strălucitoare a masei gazoase amintite De aceea oamenii de știință folosesc diametrul mediu al Soarelui care este de 1 392 000 km.

Este interesant de remarcat că din cauza distanței mari care separă centrul Soarelui de Pămînt (150 milioane de km) niciodată nu putem vedea Soarele așa cum este el în clipa în care-l privim, ci îl vedem așa cum era cu 8 minute în urmă.

Pentru a completa portretul astrului vieții, vom spune că masa lui este de 330 000 de ori mai mare decît aceea a Pămîntului, ceea ce înseamnă că un om avînd greutatea de 75 kg, dacă ar putea sta pe suprafața Soarelui ar cîntări cam 2 000 de kg, cu alte cuvinte — cît o camionetă.

Cu cît înaintează spre adîncime, straturile din care este format Soarele suferă o presiune din ce în ce mai mare, astfel încît în zona centrală se produce fenomenul cunoscut astăzi sub denumirea de fuziunea nucleară. Într-adevăr, centrul Soarelui este un uriaș reactor în care nucleele atomice fuzionează eliberînd o cantitate uriașă de energie și în același timp radiații electromagnetice și emisii de particule care călătoresc prin spațiu cu viteze fantastice.

«Reactorul nuclear» al Soarelui nu este cine știe ce mare — bineînțeles în raport cu astrul însuși — fiind de 64 de ori mai mic. Dar în acest volum este concentrată jumătate din masa totală a stelei, iar acest mic nucleu asigură el singur 99% din energia radiată de Soare și poate să o facă de vreme ce în centrul său temperatura atinge 15 milioane grade Celsius, iar presiunea 250 miliarde de kg pe centimetru pătrat. Așa se face că și metalele — căci în centrul Soarelui există atomii de metal — se află acolo în stare gazoasă.

Oamenii de știință au reușit să stabilească felul în care funcționează acest imens cuptor care este Soarele. Nucleele de hidrogen, în condițiile amintite mai sus se contopesc, dînd naștere la nuclee de heliu. Din această contopire, o parte din masă se transformă în energie, astfel încît din fiecare gram de hidrogen care intră în reacție 7 miligrame devin energie. În fiecare secundă «cuptorul» consumă cinci milioane de tone de hidrogen. Altfel spus, radiind energie Soarele pierde în fiecare secundă cinci milioane de tone din propria-i sa greutate. Se pare însă că Soarele... are de unde, căci 90% din masa lui este formată din hidrogen. În rest, 9% îl reprezintă heliul, iar 1% elemente care se găsesc și pe pămînt: carbon, oxigen, azot, siliciu, calciu, fier, nichel și altele.

Să ne amintim că Arhimede voia să incendieze corăbiile dușmane reflectînd asupra lor lumina concentrată a Soarelui. O idee asemănătoare i-a venit unui om de știință american, profesorul Peter Glaser de la Universitatea Cambridge din statul Massachusetts care a propus lansarea pe orbita terestră a unei uriașe oglinzi colectoare cu suprafața de 65 km pătrați, care de la înălțimea de 40 mii de km deasupra pămîntului să furnizeze planetei noastre energie electrică pe care ar obține-o pe loc prin transformarea directă a energiei solare. Alți oameni de știință au propus — de altfel asemenea idei sînt pe cale de a se transforma în proiecte — plasarea pe sol a unor instalații de captare a radiației solare care ar fi tot atît de folositoare ca și actualele centrale hidro sau termo-electrice.

Oricum omenirea și-a îndreptat din nou privirile către Soare, deoarece la orizont se conturează o anumită criză de energie a cărui soluționare trebuie neapărat elaborată de pe acum. Or, ce sursă poate fi mai bogată decît Soarele, care reprezintă o putere de 5000 de ori mai mare decît toate celelalte surse de energie pe care le folosim astăzi luate la un loc?

Ce posibilități mari oferă Soarele se vede din modestele proiecte realizate pînă acum în diverse puncte pe glob. Astfel, în localitatea Chinguetti din Mauritania există de cîteva luni o instalație destul de puțin obișnuită. O pompă solară pentru scoaterea apei din pămînt. Este în fond o instalație simplă care folosește componența calorică a radiației solare. Ea are un debit de 8—10 metri cubi timp de 5—6 ore pe zi și, bineînțeles, își întrerupe activitatea pe timpul nopții ori, în cazuri excepționale, așa cum s-a întîmplat la 30 iunie, cînd s-a produs o adevărată «pană» de lumină din cauza... eclipsei solare.

Stația de pompare de la Chinguetti nu este singura. Mai există altele în Volta Superioară, Senegal, Niger care totalizează mii de ore de funcționare. Toate sînt rezultatul cooperării de peste 10 ani, pe planul cercetării, între industrie și învățămînt.

Utilizarea energiei solare în scopuri practice este însă mai largă. În ultimii ani căldura pe care ne-o trimite astrul zilei a fost... pusă la diferite treburi în multe țări. Astfel, în Franța există o puternică centrală electro solară, în Insula Nisyros din Grecia există o instalație solară pentru desalinizarea apei de mare. În Turcia este în curs punerea în funcțiune a unei instalații de deshidratare pentru scopuri agricole, în Australia, Japonia și Israel unități agricole și așezări urbane își procură apa cu ajutorul Soarelui, iar în diverse laboratoare ale lumii se studiază posibilitatea de a realiza irigații cu ajutorul energiei solare și de a alimenta cu această energie aparatele de televiziune.

În Japonia se studiază posibilitatea realizării bateriilor care pot fi folosite pentru consumul individual al gospodăriilor, iar bateriile tampon vor înlocui «pauzele» Soarelui.

Toate aceste utilizări arată limpede posibilitățile tehnice pe care le oferă exploatarea rațională, din ce în ce mai rațională a energiei solare. Ea deschide în fața omenirii o perspectivă fantastică cu atît mai mult cu cît în momentul de față Pămîntul care primește o parte infimă din energia radiată de Soare utilizează doar prea puțin din această energie. Dar ce va fi în ziua cînd omenirea va putea pune în valoare uriașa forță ce ne-o dăruiește atît de generos Soarele care în fiecare secundă expediază în spațiu de 50 milioane de ori mai multă energie decît au folosit S.U.A. în tot cursul anului 1970?

H. LEREA

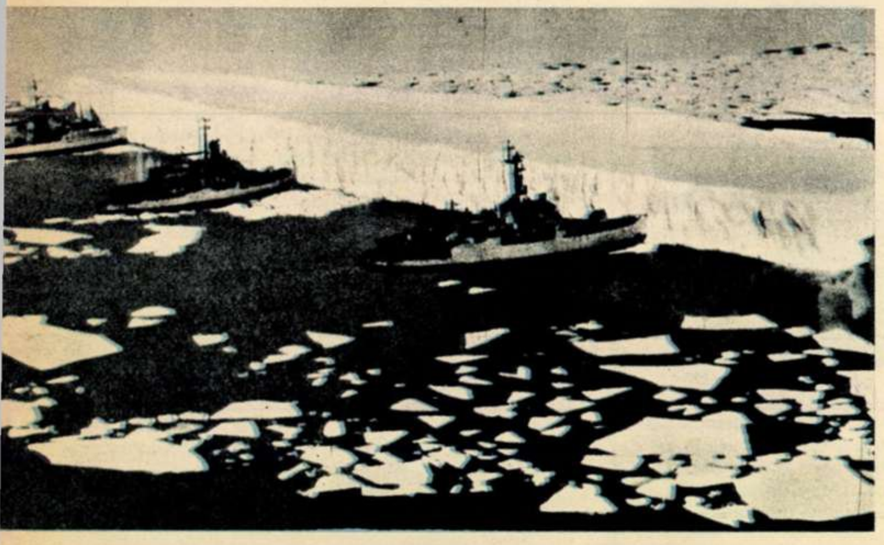

ICEBERGURI ÎN... DEȘERT?

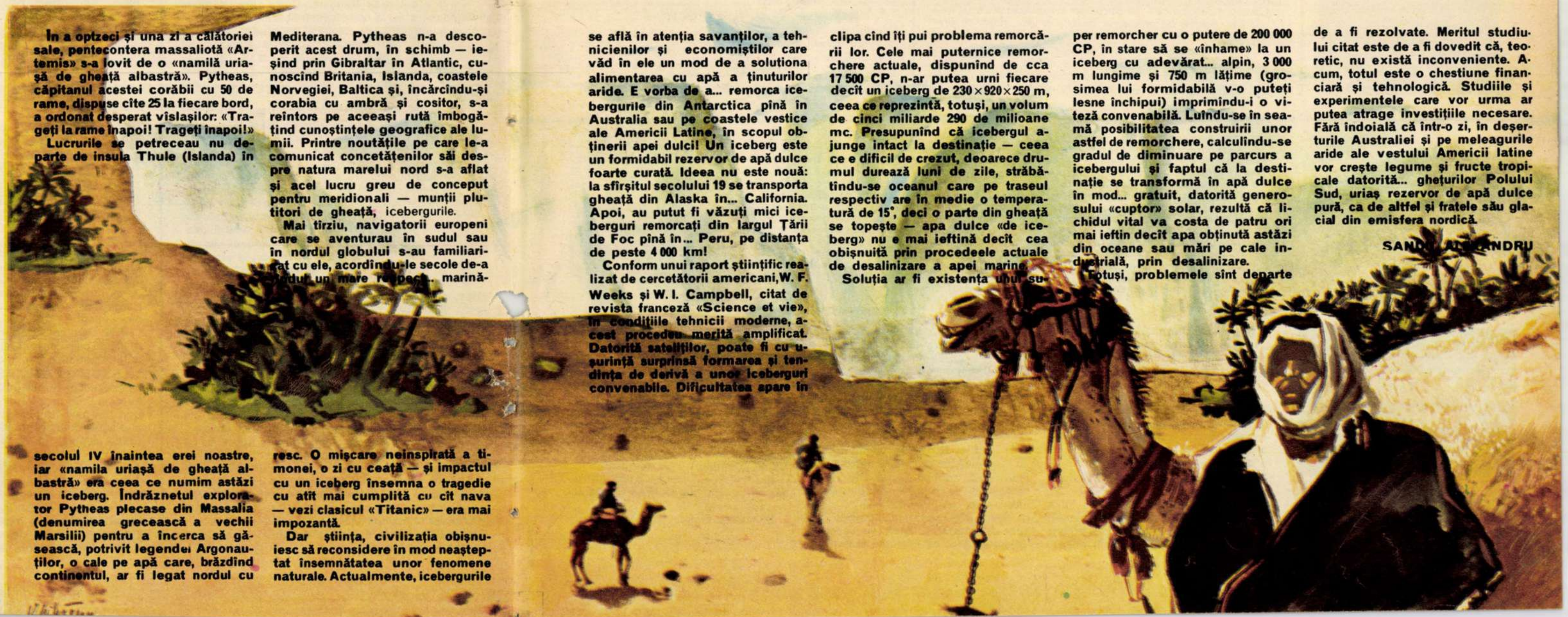

În a optzeci și una zi a călătoriei sale, pentecontera massaliotă «Artemis» s-a lovit de o «namilă uriașă de gheață albastră». Pytheas, căpitanul acestei corăbii cu 50 de rame, dispuse cîte 25 la fiecare bord, a ordonat desperat vîslașilor: «Trageți la rame înapoi! Trageți înapoi!»

Lucrurile se petreceau nu departe de insula Thule (Islanda) în secolul IV înaintea erei noastre, iar «namila uriașă de gheață albastră» era ceea ce numim astăzi un iceberg. Îndrăznetul explorator Pytheas plecase din Massalia (denumirea grecească a vechii Marsilii) pentru a încerca să găsească, potrivit legendei Argonauților, o cale pe apă care, brăzdînd continentul, ar fi legat nordul cu Mediterana. Pytheas n-a descoperit acest drum, în schimb — ieșind prin Gibraltar în Atlantic, cunoscînd Britania, Islanda, coastele Norvegiei, Baltica și, încărcîndu-și corabia cu ambră și cositor, s-a reîntors pe aceeași rută îmbogățind cunoștințele geografice ale lumii. Printre noutățile pe care le-a comunicat concetățenilor săi despre natura marelui nord s-a aflat și acel lucru greu de conceput pentru meridionali — munții plutitori de gheață, icebergurile.

Mai tîrziu, navigatorii europeni care se aventurau în sudul sau în nordul globului s-au familiarizat cu ele, acordîndu-le secole de-a rîndul un mare respect... marinăresc. O mișcare neinspirată a timonei, o zi cu ceață — și impactul cu un iceberg însemna o tragedie cu atît mai cumplită cu cît nava — vezi clasicul «Titanic» — era mai impozantă.

Dar știința, civilizația obișnuiesc să reconsidere în mod neașteptat însemnătatea unor fenomene naturale. Actualmente, icebergurile se află în atenția savanților, a tehnicienilor și economiștilor care văd în ele un mod de a soluționa alimentarea cu apă a ținuturilor aride. E vorba de a... remorca icebergurile din Antarctica pînă în Australia sau pe coastele vestice ale Americii Latine, în scopul obținerii apei dulci! Un iceberg este un formidabil rezervor de apă dulce foarte curată. Ideea nu este nouă: la sfîrșitul secolului 19 se transporta gheață din Alaska în... California. Apoi, au putut fi văzuți mici iceberguri remorcați din largul Țării de Foc pînă în... Peru, pe distanța de peste 4 000 km!

Conform unui raport științific realizat de cercetătorii americani, W. F. Weeks și W. I. Campbell, citat de revista franceză «Science et vie», în condițiile tehnicii moderne, acest procedeu merită amplificat. Datorită sateliților, poate fi cu ușurință surprinsă formarea și tendința de derivă a unor iceberguri convenabile. Dificultatea apare în clipa cînd îți pui problema remorcării lor. Cele mai puternice remorchere actuale, dispunînd de cca 17 500 CP, n-ar putea urni fiecare decît un iceberg de 230 × 920 × 250 m, ceea ce reprezintă, totuși, un volum de cinci miliarde 290 de milioane mc. Presupunînd că icebergul ajunge intact la destinație — ceea ce e dificil de crezut, deoarece drumul durează luni de zile, străbătîndu-se oceanul care pe traseul respectiv are în medie o temperatură de 15°, deci o parte din gheață se topește — apa dulce «de iceberg» nu e mai ieftină decît cea obișnuită prin procedeele actuale de desalinizare a apei marine.

Soluția ar fi existența unui super remorcher cu o putere de 200 000 CP, în stare să se «înhame» la un iceberg cu adevărat... alpin, 3 000 m lungime și 750 m lățime (grosimea lui formidabilă v-o puteți lesne închipui) imprimîndu-i o viteză convenabilă. Luîndu-se în seamă posibilitatea construirii unor astfel de remorchere, calculîndu-se gradul de diminuare pe parcurs a icebergului și faptul că la destinație se transformă în apă dulce în mod... gratuit, datorită generosului «cuptor» solar, rezultă că lichidul vital va costa de patru ori mai ieftin decît apa obținută astăzi din oceane sau mări pe cale industrială, prin desalinizare.

Totuși, problemele sînt departe de a fi rezolvate. Meritul studiului citat este de a fi dovedit că, teoretic, nu există inconveniente. Acum, totul este o chestiune financiară și tehnologică. Studiile și experimentele care vor urma ar putea atrage investițiile necesare. Fără îndoială că într-o zi, în deșerturile Australiei și pe meleagurile aride ale vestului Americii latine vor crește legume și fructe tropicale datorită... ghețurilor Polului Sud, uriaș rezervor de apă dulce pură, ca de altfel și fratele său glacial din emisfera nordică.

SANDU ALEXANDRU

OASPEȚI LA „CUTEZĂTORII“

Poeta iugoslavă

Născută la 2 februarie 1924, la Novisad. Poetă și romancieră. În rezistența antifascistă, locotenent (1941). După război lucrează la Comitetul Central al Tineretului și în același timp ca redactor-șef al revistei «Pionier». Conduce apoi revista «Tinerețe» și este directoare a Editurii «Mlado Pocalenje». Acum este directoarea revistei pentru copii «Zmaj» («Zîmbet»)

Premii literare: Premiul I al revistei Tinerețe (1945); Premiul republicii Serbia (1950); Premiul cărții pentru copii (1953); Premiul cititorilor (1957); Premiul internațional de poezie al Italiei și Medalia de aur (1965, Florența); Premiul I pentru literatură pe teme revoluționare (1972). Mai multe decorații iugoslave: Decorația pentru cutezanță în război, Meritul pentru popor, Ordinul Fraternitate și Unitate ș.a., Legiunea de onoare a Republicii franceze.

Autoare a numeroase cărți. Poezie lirică: «Trei primăveri», «Limpeziri», «Există un pic de dragoste», «Această ultimă noapte», «Poeme» etc.

Este autoarea mai multor romane pentru copii și adulți precum și a numeroase cărți de poezie pentru copii.

Ne-a vizitat redacția în luna iulie a acestui an. La reîntoarcerea în țară ne-a trimis, pentru cititorii revistei «Cutezătorii», poemele alăturate precum și o scrisoare din care spicuim:

«Dragi prieteni, iată-mă întoarsă de puțin timp la Belgrad. Sufletul mi-e plin de cele mai frumoase impresii de la voi, din țara voastră, din redacția voastră. Păstrez în memorie dinamismul și romantismul Organizației pionierilor români, am puternice impresii de la întîlnirile cu pionierii de la Brașov și Năvodari. Îmi trec pe dinaintea ochilor minunate imagini din Carpați, din Dobrogea, din București, cîmpiile vaste cu floarea-soarelui, holdele de grîu auriu, livezile și viile, sutele de prieteni întîlniți pretutindeni.

Totul rămîne pentru mine un ales tezaur sufletesc, expresia unei puternice prietenii. Reamintirea vizitei îmi va fi mereu prilej de bucurie și încîntare. Urez cititorilor revistei Cutezătorii deplină voioșie și mult succes în noul an școlar!»

Baladă belgrădeană

(1941)

Un puşti trimis de mama în stradă, la fîntînă...
Un mic pantof în urmă-i stingher o să rămînă.

In cale, o patrulă... Un rîset. Un cartuş.
Zbor alb pe albe turle — zăpezile de pluş.

Pogoară seara sură, de iarnă friguroasă.
Pe unde-o fi copilul că-ntîrzie acasă?

O floare pe zăpadă a sîngerat? O, mamă,
Lîngă fîntînă, micul pantof parcă blesteamă.

Povestea micului rățoi

La marginea apei lin călătoare,
în ţara de stuf, în ţara de soare,
trăia şi-şi plimba măcăitul vioi
familia bătrînului răţoi:
trei boboci ca de aur şi ei, cei bătrîni...
Dar într-o zi, între dinţii hapsîni
ai vulpii şirete raţa-măicuţă sfîrşi.
Ştiţi desigur povestea, copii.
Micul boboc, un răţoi gălbior, pentru a-şi
răzbuna mama — îşi dori sprinteneală în paşi,

DEBUT „CUTEZĂTORII“

Cornelia Ichim

«Azi am lipsit de la ora de vioară, am mîncat — în timp ce învățam — o radieră mare și colorată, am spart o ceașcă de cafea și am uitat să închid robinetul... Îmi place să știu că încă mai am vreme de mîncat radiera, de spart cești (fie și cu dungă aurie!) sau că mai știu să rîd...» Acestea erau primele cuvinte din scrisoarea unei școlărițe care ne trimitea un maldăr de compuneri, semnat tot școlărește: Ichim Cornelia, clasa...

Aproape săptămînal au urmat alte scrisori, alte compuneri pe care le-am urmărit, mărturisim, cu încîntare, dar și îngrijorare. Compunerile anunțau un talent excepțional, însă școlărița care își truca portretul cu dezinvoltură, mai dădea iama din cînd în cînd prin livezile altora. Poate fără să știe, pentru că livezile unor scriitori (Ionel Teodoreanu, de exemplu) sînt vaste și ademenitoare.

Ultimele scrisori ne-au convins că școlărița din Tîrgu Neamț și-a sădit singură cîțiva pomi (meri, vișini, cireși) că pe lîngă spontaneitate, imaginație, plasticitate, a dobîndit un timbru personal. Este numai un început. Îl salutăm cu bucurie.

COSTACHE ANTON

AVEA ÎNTOTDEAUNA OCHII ALBAȘTRI...

Se ivea de după gardurile ce împrejmuiau casa bunicilor. Scotea capul de acolo, și ne striga:

— Sînt aici!...

Ne prindea de mînă și ne rotea prin curte, ne fugărea prin grădină, apoi ne liniștea, dăruindu-ne mere. Ne ajuta să ne credem toreadori printre viețuitoarele din curtea bunicilor, sau își răsfira degetele, cuprinzîndu-ne ochii: atunci noi îi închideam și visam la țările din lumea basmelor, prin care «călătoream» ore în șir, ținînd în mîini zmee din hîrtie colorată.

Apoi ne deschidea ușor ochii:

— Gata pentru azi! Ați călătorit destul!...

Ne urma pretutindeni. Uneori intra pe fereastra larg deschisă a clasei, nevăzută, și ne îndemna să privim cum zboară păsările în înalt; alteori ne desemna amirali pe vasul lui Magellan sau Columb... Si în timp ce tabla se umplea amenințător cu cifre și necunoscute, ea ne ajuta să cunoaștem insule, oceane și mări — a căror nesfîrșire o priveam prin ocheanul improvizat al palmelor rotunjite. Iarna venea și ne lua de mînă.

— Haideți!...

O urmam. Ne desfăcea palmele și ni le umplea cu zăpadă, construia alături de noi oameni de nea, ceacîri sau prea înalți, și pe urmă ne împingea sania la vale, ca să fim «primii».

Seara, tîrziu, ne spunea povești despre eschimoși și ținuturile zăpezilor veșnice, apoi ne îndemna făcîndu-ne din ochi — spre ceștile albastre pline cu ceai fierbinte.

Mereu avea ochii albaștri : si vara, cînd ne învăța să ascultăm cum crește iarba de pe malul pîrîului, și toamna, cînd ne fugărea printre copacii grei de fructele coapte, și iarna, cînd ne arăta florile de gheață de pe geamuri, și primăvara — cînd zbura printre munți și văi, cînd ne scutura în plete florile copacilor.

Noi o iubeam mereu. Avea un nume, un singur nume — pe cît de cunoscut, pe atît de tainic.

Se numea simplu: Copilărie!

Mira Alečkovici

oţel în aripă, şi să crească enorm
(iată de ce trebuia să mănînce bine
şi să nu uite de somn),
să înveţe să zboare ca rîndunica
cea mai rapidă
si să nu cunoască
frica —
ocrotind, cu veghea sa îndrăzneaţă,
la marginea Savei, pe ceilalţi boboci de raţă.

Si bobocul creştea, creştea într-o oră cît într-un an
speriind dintr-o dată
cu o lovitură de plisc
trei puştani,
pornind curajos la atac
şi, puternic ca tunetul, strigînd:
Mac!... Mac!... Mac!...

Creştea micul răţoi. Către soare
ca vulturul neînfricat ştia să zboare,
la pîndă, ca vulpoiul hoţ ştia să
şadă...

Şi iată, într-o zi,
fără moravuri noi
sosi lîngă Sava hulpavul vulpoi.
Tiptil, tiptil prin tufişe se furişează
Dar viteazul răţoi stă de pază.
ca un bolid, în zbor,
în traiectorie sigură
trînteşte vulpoiul
dintr-o singură

lovitură de plisc!
Acum, fără nici un risc
raţele şi bobocii
trăiesc în pace cu toţii
şi nu au nici o teamă
în ţara frumoasă
a apelor fără seamăn.

În româneşte de MIHAI NEGULESCU

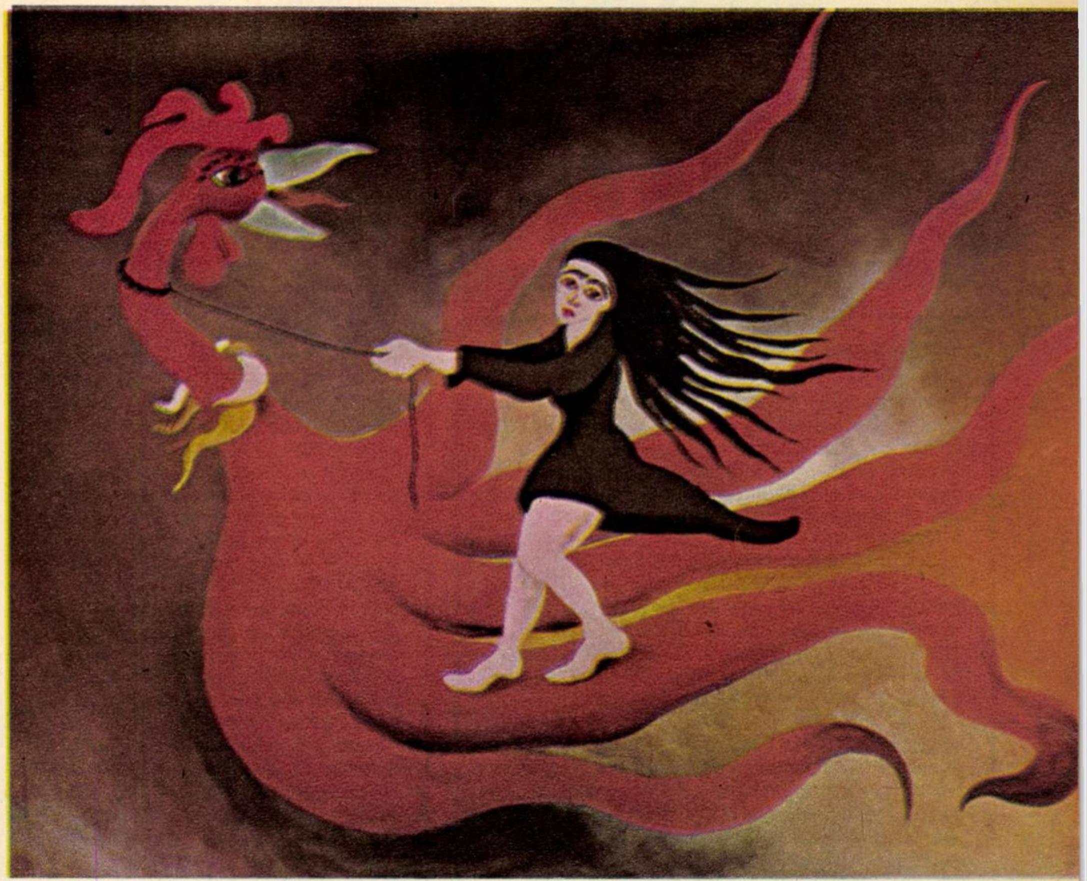

Pictură pe sticlă de BORIS LAVRIČ, pictor naiv sloven din Kranj

PENDULA DIN CASA BUNICILOR

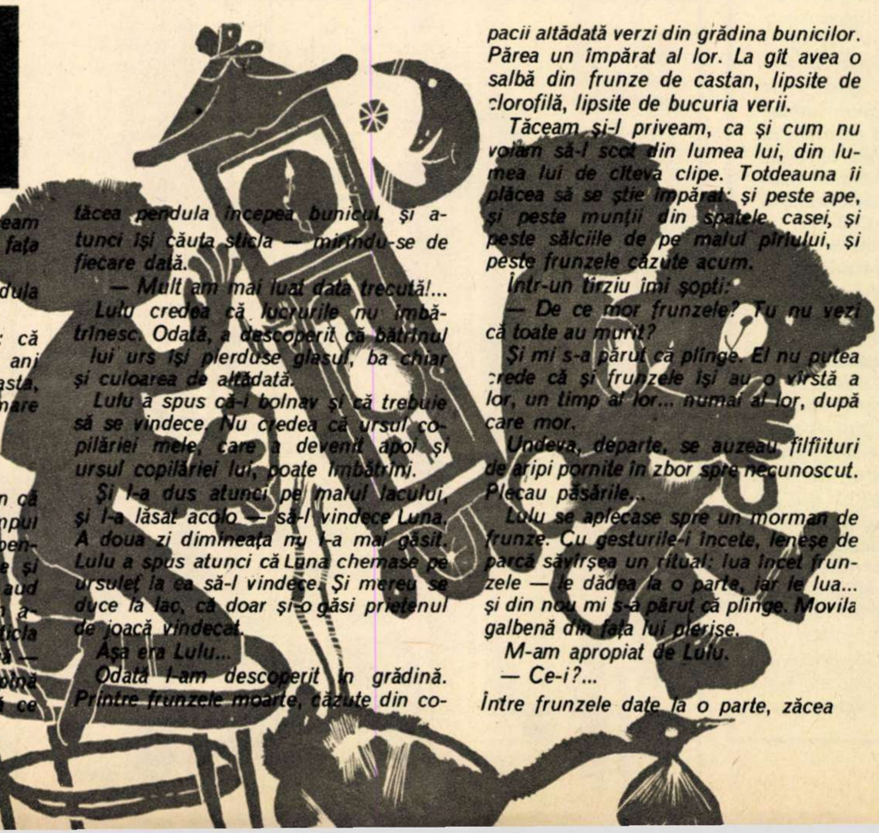

De cum ajungeam la bunici, făceam ce făceam — şi mă opream în faţa pendulei:

— Bunicule, da' cîţi ani are pendula asta??...

Şi bunicu' începea povestea ei: că o cumpărase cu mulţi, tare mulţi ani în urmă... Era bătrînă pendula asta, ba chiar bunica zicea «că-i mai mare decît noi toţi».

Numai Lulu nu credea:

— Cum o să fie mai mare?...

De ani şi ani căutam eu să-i spun că lucrurile îşi au şi ele vîrsta lor, timpul lor, că îmbătrînesc şi ele — şi că pendula din casa bunicilor îmbătrînise şi ea. Ba mie mi se părea chiar că aud uneori pendula tuşind... Îi turnam atunci — pe ascuns — sirogal din sticla din care bea bunicul, în fiecare seară — cîte trei linguriţe... şi-i turnam pînă mi se părea că a tăcut; dar după ce tăcea pendula începea bunicul, şi atunci îşi căuta sticla — mirîndu-se de fiecare dată.

— Mult am mai luat data trecută!...

Lulu credea că lucrurile nu îmbătrînesc. Odată, a descoperit că bătrînul lui urs îşi pierduse glasul, ba chiar şi culoarea de altădată.

Lulu a spus că-i bolnav şi că trebuie să se vindece. Nu credea că ursul copilăriei mele, care a devenit apoi şi ursul copilăriei lui, poate îmbătrîni.

Şi l-a dus atunci pe malul lacului, şi l-a lăsat acolo — să-l vindece Luna. A doua zi dimineaţa nu l-a mai găsit. Lulu a spus atunci că Luna chemase pe ursuleţ la ea să-l vindece. Şi mereu se duce la lac, că doar şi-o găsi prietenul de joacă vindecat.

Aşa era Lulu...

Odată l-am descoperit în grădină. Printre frunzele moarte, căzute din copacii altădată verzi din grădina bunicilor. Părea un împărat al lor. La gît avea o salbă din frunze de castan, lipsite de clorofilă, lipsite de bucuria verii.

Tăceam şi-l priveam, ca şi cum nu voiam să-l scot din lumea lui, din lumea lui de cîteva clipe. Totdeauna îi plăcea să se ştie împărat: şi peste ape, şi peste munţii din spatele casei, şi peste sălciile de pe malul pîrîului, şi peste frunzele căzute acum.

Într-un tîrziu îmi şopti:

— De ce mor frunzele? Tu nu vezi că toate au murit?

Şi mi s-a părut că plînge. El nu putea crede că şi frunzele îşi au o vîrstă a lor, un timp al lor... numai al lor, după care mor.

Undeva, departe, se auzeau fîlfîituri de aripi pornite în zbor spre necunoscut. Plecau păsările...

Lulu se aplecase spre un morman de frunze. Cu gesturile-i încete, leneşe de parcă săvîrşea un ritual: lua încet frunzele — le dădea la o parte, iar le lua... şi din nou mi s-a părut că plînge. Movila galbenă din faţa lui pierise.

M-am apropiat de Lulu.

— Ce-i?...

Între frunzele date la o parte, zăcea un cocor cu aripile întinse. Cu aripile întinse ca şi cum ar fi fost gata de zbor. Gîtul subţire îi lucea în galbenul frunzelor, ghearele îi erau înţepenite.

— A picat, a picat din cer!... Stăteam aici şi l-am văzut cum cade. N-a mai putut zbura, înţelegi?

Am rămas aşa, cîteva minute. Sigur că înţelegeam. Apoi Lulu şi-a desprins de la gît coroniţa din frunze de castan, a pus-o la gîtul cocorului, a ridicat iar moviliţa, şi a spus:

— Ştii, cred că era foarte bătrîn... Bătrîn ca şi ursul meu galben nevindecat de Lună, bătrîn ca şi frunzele astea, bătrîn ca şi pendula din casa bunicilor. Acum cred că pendula bunicilor e mai mare ca mine, lucrurile îşi au şi ele vîrstele lor.

M-am bucurat. În sfîrşit, Lulu îmi dădea dreptate.

Din casă, bunica ne striga la masă.

— Hai, Lulu, hai, i-am spus — hai să mîncăm pere busuioace culese de bunicu' şi hai să ascultăm cum tuşeşte pendula... (bunicu' îşi mai cumpărase o sticlă cu sirogal)...

Pentru întîia oară, Lulu m-a privit încrezător:

— Hai!

ROMAN FOILETON
DE VASILE BĂRAN

MISTERUL DIN INSULA ALBĂ

3

După injecţia făcută de Corina, băiatul din plastic a început să tremure ca şi cum ar fi fost cuprins de frisoane. Ochii îi erau acum vii şi m-aşteptam, din clipă în clipă, să vorbească. Şi tot atunci, lumina de pe hol s-a stins — însemna că cei din magazin se pregătesc să-l închidă — şi am ieşit toţi trei, ca la o comandă, fără să scoatem un cuvînt. Nici măcar atunci cînd am urcat în maşină, unde ne aştepta Eduard care, la rîndu-i, nu ne-a întrebat nici el nimic. Ştia povestea de la Corina, dar nu-l interesa, nu punea nici un preţ pe ea. Ne considera nişte copii puşi pe tot felul de invenţii. Singura lui grijă era s-o ducă pe sora sa acasă, iar pe noi să ne lase la colţul străzii. Cînd ne-am despărţit, am avut grijă să-i mulţumim studentului iar Corinei să-i spunem că ne vom întîlni a doua zi dimineaţa, la cofetăria de lîngă magazin.

Noaptea am avut tot soiul de vise. Uneori nici nu erau vise. Priveam tavanul cu ochii deschişi, eram în stare de veghe şi-l vedeam pe băiat şi mă gîndeam că cel mai potrivit ar fi fost să-l fi luat de-acolo şi să-l aduc acasă. Dar cum să-l fi luat de acolo şi cum să-l fi adus acasă? Asta ar fi însemnat să-l fi şterpelit: s-o fi rugat pe Corina să-l roage, la rîndu-i, pe Eduard să-l scoatem de-acolo? Insă trebuia să găsim un spital, un institut de cercetare! Am închis ochii şi am văzut apa curgînd încet şi liniştit dincolo de grădina bunicilor mei de la ţară. Salcia sub care mă imaginam se apleca deasupra pîrîului, iar de partea cealaltă, la moara veche şi mică, nu se mişca nimic. Acolo, la moara mică şi veche ar fi trebuit să-l fi dus pe băiat, dar cum să-l duci acolo? Ceva mai departe era cantonul de cale ferată şi dincolo de pod se despica linia moartă pe care stătea încremenit un vagon vînăt. Cînd treceau trenurile, alergam cu verişorul meu şi le priveam roţile pînă ce dispăreau dincolo de pădure. Şi mă întorceam la vagonul tăcut şi-l făceam locomotivă, şi-i încărcam cu patru cărbuni pîntecele negru şi-i ştergeam manetele şi porneam cu ea pe unul din meridianele Pămîntului, întrecînd toate trenurile pe care le văzusem pînă atunci. Şi lăsam în urmă vapoare şi avioane. Niciodată oamenii nu văzuseră o asemenea locomotivă. Coborînd în gări se înclinau uluiţi. Intr-o ţară cu scări de piatră trîmbiţaşii au vestit mai mult de două ceasuri sosirea mea; şi au venit savanţii şi-au desfăcut locomotiva, şurub cu şurub, să-i vadă aripile, iar mie şeful orchestrei mi-a dat o tobă ca a soldatului de celuloid, dar mult mai mare, o tobă serioasă, spunîndu-mi că puteam pleca. Şi nu ştiu prin ce deşert colindam cu locomotiva aceea, care se putea preface şi în cămilă, cînd a venit cantonierul cu nişte faruri galbene trăgînd-o după el dincolo de pădure. Cu o locomotivă ca asta — mă gîndeam eu — ai putea foarte bine să-l duci pe băiat pe malul rîului domol şi să stai de vorbă cu el: ce i s-a întîmplat, de ce e atît de speriat, cum de-a ajuns el acolo în magazin în chip de manechin? Dar locomotiva a dispărut de mult. Mai fusesem la ţară în cîteva rînduri şi n-o văzusem. Mă gîndeam că ar fi fost un lucru bun să fi vorbit cu unchiul Corinei şi să fi dat totul în vileag. Soldăţelul de celuloid era o poveste, locomotiva cu aripi era, de asemenea, o poveste, dar băiatul din plastic exista, într-adevăr. Era acolo, în magazin, cu ochii mari, deschişi, cu mîinile întinse, cerînd parcă ajutor. Trebuia crezut, trebuiau date explicaţii şi eu toată noaptea m-am gîndit ce explicaţii existau şi cum putea fi ajutat băiatul-manechin?

A doua zi, eu, Ciutu şi Corina ne-am întîlnit, cum ne înţelesesem, la cofetăria de lîngă magazin. Trecuse numai o noapte, dar mie mi s-a părut că trecuseră mult mai multe; şi Ciutu şi Corina erau, cumva, schimbaţi, nici ei nu dormiseră prea bine.

— Unchiul tău e acasă? am întrebat-o pe fată.

— Cred că da.

— Te-ai gîndit bine, m-a aprobat Ciutu. Mergem la el. Să vedem ce spune. Să vedem cum explică fenomenul.

Sigur că aşa aveam să facem, dar eu le-am propus să trecem mai întîi pe la magazin. Simţeam nevoia să mă conving încă o dată că nu visasem, că nu se petrecuse totul doar în închipuirea noastră. Eram trei, fusesem toţi trei martorii acelei întîmplări neaşteptate şi stranii, dar acum, ziua, s-ar fi putut prea bine să ne dăm seama că în realitate nu s-a petrecut nimic. Poate că ne înspăimîntasem de propriile noastre gînduri... O obsesie trăia în acelaşi chip. Se poate? Ceva ca la Fata Morgana. Ceva ca sirenele din viziunile marinarilor. o balenă depărtată care scoate jeturi înalte de apă pe gură, arcuri strălucitoare, şi se ridică, deodată, pe jumătate din ocean, asemuindu-se, din pricina distanţei, cu o fiinţă omenească. Să mergem, aşadar, şi să privim manechinul cu atenţie, luciditate şi calm. Să îndepărtăm orice emoţie. Să ne dovedim unii altora că eram elevi trecuţi în clasa a VI-a.

Am servit cîte un ci-co să ne răcorim (era o dimineaţă foarte caldă) şi am plecat spre locul misterios.

Cînd am ajuns, magazinul abia se deschidea, dar forfota se şi iscase. O mulţime de clienţi treceau de la un raion la altul întrebînd, alergînd, cumpărînd. Am holbat ochii, dinspre hol a apărut un bărbat în salopetă cu manechinul în spinare. L-a aşezat lîngă una din coloanele de susţinere, dispărînd apoi după o draperie. Am privit îndelung: era un manechin ca oarecare altul, ţeapăn, fără viaţă. Curînd, omul în salopetă a mai adus un manechin, de data asta închipuind un băiat cu pantaloni lungi, iar ceva mai tîrziu un altul purtînd pe cap o şapcă galbenă. Corina şi-a dus mîna la faţă, Ciutu s-a dat un pas înapoi, iar eu mi-am auzit deodată loviturile propriei inimi care începuse să bată puternic. «Fără emoţii, fără emoţii!» îmi şopteam, sforţîndu-mă să mă stăpînesc. I-am făcut semn lui Ciutu să stea la pîndă, iar Corinei să pregătească trusa.

— Corina, fii atentă! i-am spus.

Ea şi-a pregătit seringa şi a rupt capetele a trei fiole cu ser antitetanus pentru cele trei manechine.

N-aş vrea să mă arăt altfel de cum sînt. Şi nici nu-mi tăgăduiesc slăbiciunile. Dar nu mă aşteptam în nici un chip ca fenomenul să se repete. Ce-o să se întîmple? Cum pot fi explicate toate astea? Imi simţeam capul buimac, năuc, năpădit de întrebări ce nu-şi căpătau răspunsul. Fiindcă, iată, în vreme ce manechinele celelalte au rămas, după injecţia făcută de Corina, la fel de imobile şi inexpresive, băiatul cu pantaloni scurţi a început să susure şi să se mişte, gata parcă să se desprindă de podea şi să se amestece în mulţimea din magazin. In clipa aceea, recunosc, oricît am încercat să-mi ţin firea, nu m-am putut stăpîni să nu mă agăţ cu toată puterea de braţul lui Ciutu. Primejdii existau cu duiumul: dacă băiatul pleca, trebuia să-l apărăm. Dar el încă nu s-a mişcat de la locul său; l-am văzut numai tresărind, zbătîndu-se şi alunecînd în el, tîrîndu-se parcă în sus şi în jos ca o plantă rănită, ca o pasăre legată, ferindu-şi ochii de clipirile luminii de-afară. Il priveam atent, dar nu mă vedea. Ii făceam semne trecîndu-i degetele prin faţa ochilor, dar el se comporta asemenea unui orb. Părea să simtă, se scutura, tremura; uneori îşi mişca şi capul, un fel de şoim gata să-şi ia zborul, un şoim cu aripile rupte atîrnînd de-a lungul şoldurilor — mîinile căzute. Am înaintat spre el, acum, tot mai aproape, arătîndu-i-mă şi i-am auzit, deodată, inima bătînd tot atît de puternic cum auzeam şi bătaia inimii mele, cu o extraordinară, aproape insuportabilă evidenţă. Şi i-am văzut atunci şi ochii, şi în ochii aceia erau lacrimi.

Dacă aş avea un sac — mă gîndeam un sac larg din doc şi dacă aş putea să i-l azvîrl peste cap şi m-aş încumeta să ies cu el în spinare din locul acela; dacă aş putea să ies cu el în stradă. .Să merg împreună cu el, cu Corina şi Ciutu, să mergem la Eduard, sau la doctor, să ne spună ei ce să facem, să ne ajute ei; să ne povestească ce era cu el! Dar cum nimic nu se putea face din toate astea, i-am cerut părerea Corinei care, spre surprinderea mea, îşi luase în serios rolul de viitor medic:

— Pare o fiinţă bolnavă, mi-a spus ea. E o boală: «mersul de păpuşă pe sîrmă»...

In ce-l priveşte pe Ciutu, pe cît se arătase de neliniştit, îşi dovedea acum tot calmul: se uita la ceas, cronometrînd.

— Gata, ne-a făcut el atenţi, reacţia a încetat. Cînd ne-am întors din nou spre el, băiatul încremenise ca un mort. Numai ochii îi rămăseseră deschişi, dar îngheţaţi, fără lumina aceea dinlăuntru pe care o vazusem bine cu cîteva minute mai înainte. Faptul nu mai era acum atît de greu de înţeles: serul antitetanus provoca manechinului o alergie. Dar asta se petrecea numai cu el. Celelalte manechine se comportau ca oricare alt lucru neînsufleţit. Nu ne rămînea, deci, decît să stăm de vorbă cu unchiul Corinei,

(VA URMA)

Desen de VINTILĂ MIHĂESC

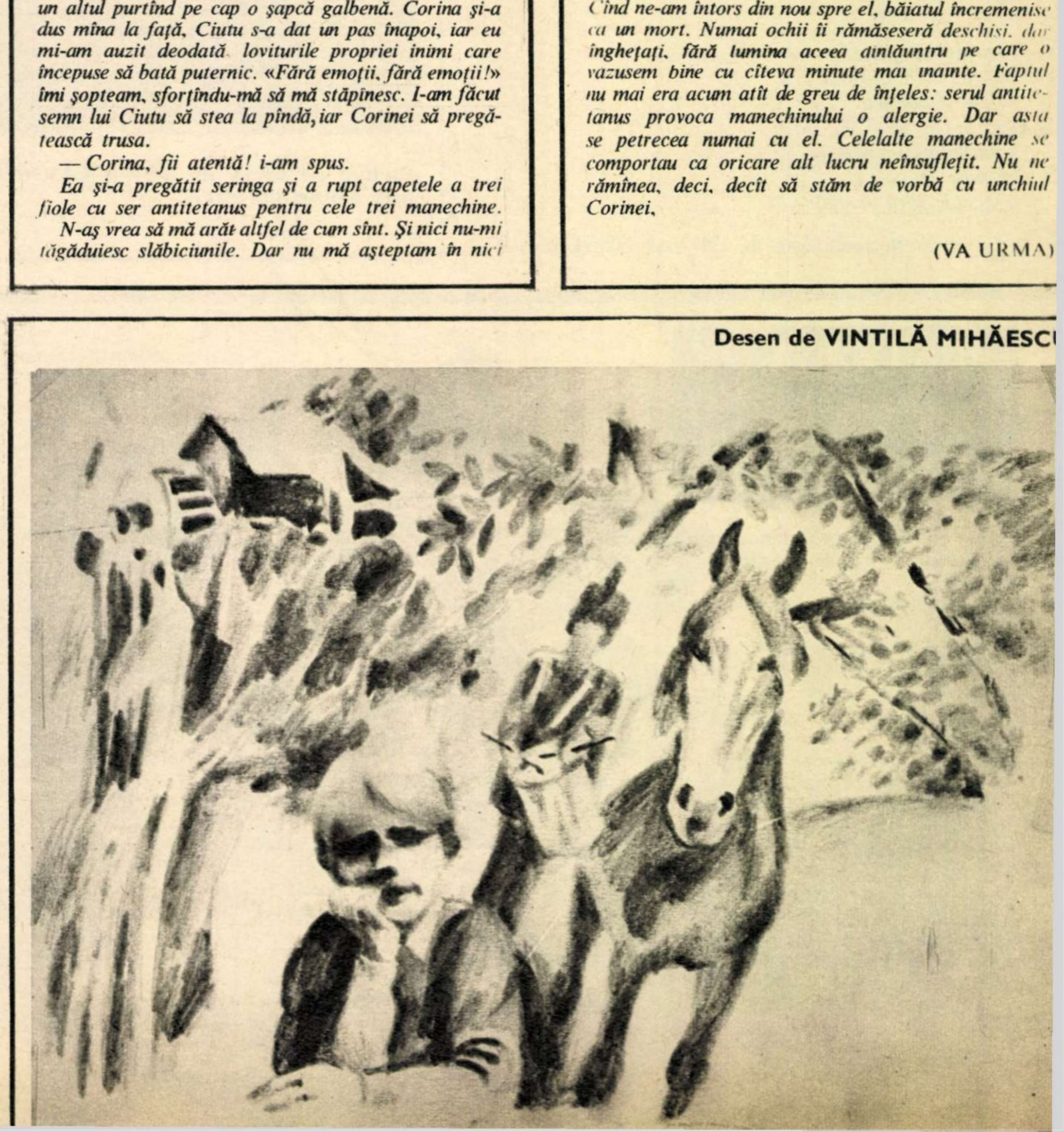

Guliver avea ochii negri ?

Desen de **POMPILIU DUMITRESCU**

POVESTIRE DE COSTACHE ANTON

Ne întorsesem învinşi. Mult visata, mult rîvnita, mult, foarte mult pregătita, dar mai ales formidabila expediţie care trebuia să ne consacre, să ne facă renumiţi pe şcoală, pe oraş, pe judeţ, da pe judeţ! De ce nu şi pe judeţ? Nu eram cu toţii convinşi că vom face cele mai mari descoperiri în domeniul arheologiei? Că fiecare dintre noi se va întoarce cu cîte o amforă plină cu monezi de pe vremea lui Decebal, a lui Darius, ba chiar dintr-o vreme şi mai îndepărtată? Şi de ce nu ne-am întors? S-au îndepărtat epocile pe care trebuie să le studiem? Nu. Nici vorbă de aşa ceva. O amforă numai şi numai din aur ne aşteaptă şi acum undeva. Atunci? Ne-a dispărut, aşa pe neaşteptate elanul, pasiunea de cercetători? Cutezanţa? Ne-au lipsit uneltele? Nu am luat hrană suficientă? Apă? Nu! Nimic din toate astea. Expediţia a fost pregătită din vreme. O jumătate de an, aproape în fiecare zi, Gelu a bifat cu roşu tot ce realizam, şi cu albastru tot ce mai trebuia realizat din minuţiosul şi marele nostru plan. Dar nimeni nu s-a gîndit că, întîi chiar Gelu cel mai lucid, şi cel mai ordonat dintre noi, va lua din greşeală bascheţii fratelui său, tot albaştri, tot antiderapanţi,dar mai mici cu aproape două numere. Doi: că numai după o zi de mers, picioarele lui Gelu se vor face de cîte două ocale fiecare, şi că noi, ceilalţi,vom deveni pe rînd un fel de cămile, care să-l poarte pe domnul Gelu în cîrcă. Şi trei: că după numai cinci ore de la plecare se va porni o ploaie rece şi monotonă şi agasantă care ne-a însoţit pe tot traseul şi care cu fiecare zi, cu fiecare ceas, cu fiecare clipă ne-a dărîmat tot planul. Iată de ce, la întoarcere, întoarcere cu totul lipsită de glorie, gestul bunicăi la fel de neprevăzut, mai neprevăzut chiar decît cel al lui Gelu cu bascheţii, m-a făcut întîi să îngheţ, apoi treptat să mă încălzesc, să mă aprind, să ard în vălvătăi ca un rug. Bunica spusese că ne dă salba ei cu bănuţi de aur. «Vă dau salba mea veche, nimeni, nici bunica, nici bunica bunicii n-au ştiut cît e de veche». Nu sînt sigur dacă chiar acestea au fost cuvintele spuse de bunica. Eu nu-s în stare să reproduc sau să redau cu exactitate vorbele altora. Vreau să spun că nu-s ca bunicul Alexandru care are un dar extraordinar de a pune totul în scenă, de a reda cu gesturi, cu ticuri, cu mimică, tot ce spune o persoană, ori după caz, tot ce spun două, trei, zece persoane. Dacă iese la poartă şi stă de vorbă cu vecinii şi dacă se întîmplă să mai treacă pe uliţă directorul şcolii, factorul poştal, inginerul cel tînăr de la ocolul silvic, profesoara de franceză, la întoarcere, bunicul, cu o vervă nemaipomenită ne face să-i vedem pe fiecare în parte, să auzim ce a spus fiecare din ei, cuvînt cu cuvînt. Dar bunicul Alexandru exagerează totdeauna, îşi subţiază vocea sau şi-o îngroaşă, întocmai ca acei păpuşari care mînuiesc mai multe păpuşi deodată, făcîndu-le să se mişte,dar şi să vorbească. Şi deşi cuvintele rostite de bunicul sînt acelea auzite, ceva, nu ştiu ce, poate gesturile prea largi, poate rîsul nesfîrşit din ochii lui albaştri, poate rolul de bufon care nu i se potriveşte, ori toate la un loc, mă fac să zîmbesc amuzat dar să nu cred în adevărul acelor cuvinte, să mă îndoiesc de tot ce spune.

Bunica vorbeşte puţin, aproape cu zgîrcenie, dar spune totdeauna esenţialul. Şi nimic din ce spune nu poate fi pus la îndoială. De aceea cuvintele despre salba cu bănuţi de aur pe care ne-o dăruia, aveau în ele ceva neaşteptat şi tulburător, atît de tulburător încît cîteva clipe n-am mai auzit nimic. Era ca şi cînd mi s-ar fi blocat auzul. Mi se întîmplă acest lucru, însă foarte rar, numai vara la mare, cînd sînt lovit de valuri. Poţi să vezi valul de departe, poţi să-l aştepţi, să te pregăteşti să-l întîmpini, dacă nu eşti foarte atent ori nu reuşeşti să apreciezi distanţa, înălţimea sau măcar clipa cînd ar trebui să-i despici creasta, valul te loveşte cu violenţă, te răstoarnă iar cînd te ridici şi priveşti în jur nu mai auzi vuietul mării, nici ţipetele pescăruşilor, nu mai auzi nimic.

Ceea ce aflasem despre salbă îmi produsese aproape aceeaşi senzaţie. Încremenisem şi nu mai auzeam nimic. Bunica vorbea însă, o vedeam cum îşi mişca buzele, dar atît. A intrat mama, a pus tacîmurile pe masă şi n-am auzit nici sunetul tacîmurilor. Simţeam doar cum mi se aprind obrajii, ochii, fruntea! Apoi, cu un fel de pocnitură (ca atunci cînd desfunzi o sticlă de vin) aşa, dintr-o dată, mi-am recăpătat auzul. Mama ieşise. I se auzeau paşii depărtîndu-se spre bucătărie, iar foarte aproape şi clar bunica spunea ceva tot despre salbă.

Nu-mi mai era foame. Ardeam de nerăbdare să mă ridic, să dau buzna la telefon şi să-i anunţ pe toţi că-i salvam, că eram salvatorul expediţiei! Nu m-am ridicat însă. Nu puteam să plec aşa, fără să mă ating de mîncare, însemna să fiu nepoliticos, s-o jignesc pe mama care anunţase la desert cataif. Şi-apoi eu sînt fără nici un pic de voinţă cînd e vorba de cataifurile pregătite de mama, mă dau în vînt după munţii aceia de frişcă în care poţi găsi tot atîtea surprize cîte poame sînt în pădure şi toate dulci pentru că mama, (ajutată bineînţeles de bunica) ştie să prepare atît de bine fructele de pădure, încît atunci cînd apar pe masă cataifurile poţi să fii sigur că ascund sub zaua lor albă aromele cele mai plăcute de fragi, de coacăze, de smeură, de afine. Şi nu numai aromele. Poţi să fii sigur că ascund intact şi gustul acestor fructe.

Am mîncat tot, dar repede şi-aproape în neştire, am luat şi un măr şi cînd m-am ridicat, am spus uluit de firescul glasului:

— Săru'mîna pentru masă.

Abia după aceea am alergat spre telefon, dar înainte de a ridica receptorul, m-am lungit pe canapea şi-am încercat să-mi pun puţină ordine în gînduri. Cui trebuia să-i telefonez întîi? Lui Gelu? Nu. Secundului? Nu, nici lui, Isabelei? Da. Ei! Ea era cronicarul expediţiei. Ea trebuia să afle întîi marea veste. Mi-am acoperit ochii cu palmele şi-am încercat să regăsesc emoţia care făcuse să-mi pierd auzul. Eram, în sfîrşit, singur şi aş fi vrut să mă bucur. Însă eu nu ştiu să mă bucur, aşa cum se bucură Gelu sau Isabela sau toţi ceilalţi. Nu sînt spontan ca ei. Din pudoare ori din luciditate îmi reprim totdeauna sentimentele de bucurie şi chiar pe cele de tristeţe, le amîn, încerc să le păstrez pentru mai tîrziu. Dar acest lucru înjumătăţeşte, sărăceşte micşorează totul, aşa cum mi se întîmplă şi acum. Stăteam lungit pe canapea, ameţit nu de bucurie (pentru că oricît aş vrea nu regăsesc niciodată bucuria din prima clipă) cît mai ales de orgoliu.

Eram salvatorul!

Acest cuvînt mă făcea să freamăt, să mi simt pieptul cît un munte. Orgoliul din mine părea să nu aibă limite, era asemănător acelui vrej uriaş care răsărise dintr-un bob neînsemnat de fasole, care crescuse vertiginos şi care nu se oprea, continua să crească. Însă odată cu el creşteam şi eu. Şi nu sînt sigur că nu-şi schimba dimensiunile şi camera, că odată cu mine nu creştea şi canapeaua. Stînd cu mîinile pe ochi nu vedeam ce se întîmplă în jur. Aveam însă senzaţia că dacă m-aş uita aş avea surpriza unei ciudate metamorfoze, că m-aş trezi aşa cum se trezise Guliver, pe un tărîm necunoscut. Am zîmbit. Şi zîmbetul a schimbat ceva, a făcut să dispară unele asperităţi. Nu eram păzit de oşteni înarmaţi şi nici priponit cu mii de odgane. Eram un Guliver liber sau aproape liber, prins numai de degetul mic de la mîna stîngă cu un fir de borangic sau aur, împletit de însăşi stăpîna acelui ţinut, care trebuia să vină, o aşteptam să vină, ea întîrzia însă şi eu începeam să-mi pierd răbdarea, totuşi mă stăpîneam, nu voiam să abuzez de faptul că eram uriaş, habar n-aveam că acel fir ce mă ţinea legat de deget îmi luase toată puterea, că eram cel mai neputincios prizonier. Am mişcat degetul (îmi amorţise puţin) şi-n clipa aceea s-a produs ceva cu totul neaşteptat. La capătul celălalt al firului a apărut stăpîna acelui ţinut. A apărut singură, fără suită, fără paznici. Firul care mă ţinea legat de deget, nu era chiar atît de subţire, pentru că stăpîna acelui ţinut înainta pe el ca pe o potecă luminată de razele unei luni nevăzute. Cînd a ajuns la jumătatea acelei poteci s-a oprit şi m-a întrebat cu glasul Isabelei:

— Ce facem Ioniţă? Ce mai scriem în jurnalul expediţiei?

— A! Sîntem salvaţi, am răspuns eu. Şi vrînd să mă conving că glasul era al Isabelei, mi-am luat mîinile de pe ochi. Gest cu totul neinspirat, pentru că poteca a dispărut brusc şi odată cu ea şi stăpîna acelui ţinut şi bineînţeles cel ce fusese ori se crezuse o clipă Guliver.

Stăteam pe canapea, iar la un pas de

(Continuare în pag. 15)

SALONUL auto „CUTEZĂTORII” PREZINTĂ

PROFESORUL PARBRIZ

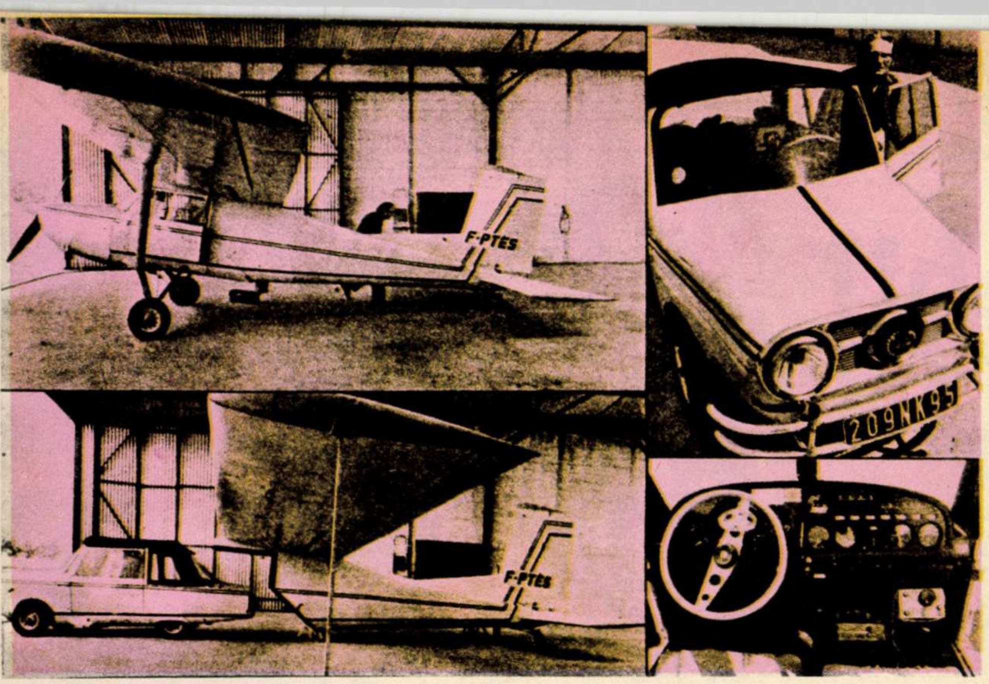

LA ORA 12, ŞOFER — LA 12,30 PILOT, ŞI TOTUL FĂRĂ A SCHIMBA MAŞINA!

«Bricolajul», adică ambiţia şi plăcerea fie de a repara cu mîna ta un obiect casnic, o jucărie, o instalaţie, fie de a construi singur diferite lucruri trebuitoare în gospodărie devine din ce în ce mai cutezător. Pasionaţi constructori amatori s-ar fi făcut remarcaţi realizînd mici autoturisme, ambarcaţiuni şi chiar giroplane sau avionete de concepţie personală. Nu mai e vorba de «bricoleuri», ci de excepţionali tehnicieni pe care pasiunea i-a dus la performanţă. Printre ei, electronistul francez Robert Lebouder se distinge printr-un curios vehicul... pămînt, aer-pămînt, o încrucişare de avion cu maşină! Turismul e un Vespa 400 (cu motorul în spate). Sub capota din faţă a maşinii e instalat al doilea... motor, de avion, avînd 100 cp. Tabloul de bord este al unui veritabil avion, doar volanul mai aminteşte de maşină. După cum vedeţi în fotografie, aripile şi jumătatea posterioară a fuselajului sînt lesne detaşabile. Montarea sau demontarea nu durează decît 30 de minute. Autoplanul lui Labouder, a cărui construcţie i-a cerut 4 000 de ore (aproape un an şi jumătate, presupunînd că a lucrat 8 ore pe zi) merge pe şosea ca turism, cu 70 km/oră, iar cu complementele lui aviatice atinge 170 km/oră, zbor de croazieră. Costul întregii construcţii nu îl depăşeşte pe acela al unui turism de mare serie, de 1200—1300 cmc. Dar fără a pune la socoteală munca fizică şi conceptuală a autorului...

VITRINA CĂRȚII AUTO

O adevărată microenciclopedie a mărcilor auto, a «medicinei» motoarelor şi a subansamblurilor, a circulaţiei rutiere, a conducerii sportive şi a istoriei automobilsmului a apărut recent la Editura Tehnică. Este vorba de **«AGENDA AUTO»** *semnată de* **Petre Cristea** *— fost celebru pilot de raliu, actualmente cunoscut teoretician şi publicist în domeniul auto — şi de ing.* **Ion Moscu.**

Lucrarea, concepută pentru a fi utilă în cele mai diferite împrejurări, răspunde atît necesităţilor de informare cît şi celor practice. E însoţită chiar şi de un mic dicţionar de expresii uzuale din nomenclatorul tehnic şi al turismului automobilistic, în... zece limbi. Foarte metodic alcătuită, această excelentă «Agendă» poate folosi atît omului de la volan cît şi elevilor din cercurile de carturi, auto-moto sau pur şi simplu interesaţi de automobile. Folosim prilejul pentru a mai spune cititorilor că la multe din întrebările pe care le adresează rubricii noastre — şi la care, din lipsă de spaţiu, uneori nu putem răspunde — «Agenda auto» de Petre Cristea şi Ion Moscu oferă competente răspunsuri.

P. CRISTEA
I. MOSCU
AGENDA
AUTO
EDITURA TEHNICĂ

Moda

- Pentru fete, vîrsta de 8—9 ani, un model de rochie din stofă uni. Pe mînecuţă şi la buzunare, bride, care se închid cu nasturi. Rochia este evazată, iar lărgimea ei o dă platca din faţă care porneşte de la gît cu două bride închise cu nasturi (dă impresia unui guleraş) şi se lărgeşte tot mai mult spre tiv.
- Un model de costum pentru băieţi de 9—11 ani, confecţionat din stofă sau material sintetic uni. Haina pe talie, cu buzunare aplicate este închisă cu nasturi pînă la guler, cu o cusătură pe mijlocul spatelui terminată cu o fentă.
- O rochie de velur pentru fete (8—10 ani). Corsajul pe talie, iar fusta puţin evazată. Rochia se închide în nasturi, cu butoniere. De observat epoleţii şi cele două buzunare aplicate, cărora de asemenea li se fac butoniere şi se pun nasturi. Cordonul este confecţionat tot din velur, cu o cataramă îmbrăcată.

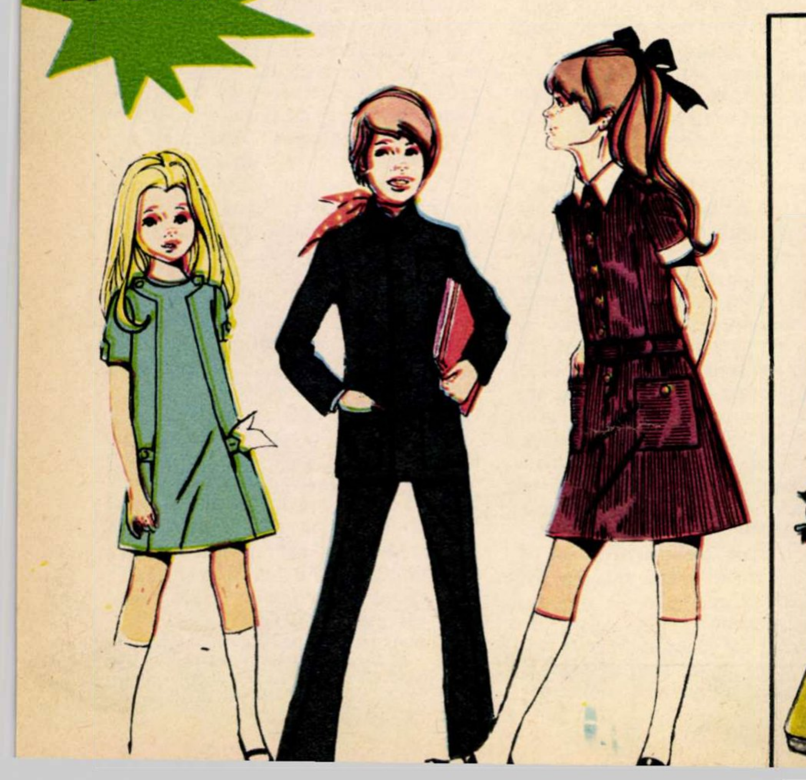

PRACTIC

✿ Iată un model de perdeluța pe care vi-l recomandăm pentru fereastra din clasă sau din locuința voastră. De asemenea și o basma de pus pe cap atunci cînd sînteți de serviciu la curățenie acasă sau la școală. Atît perdeluța cît și basmaua pot fi confecționate din pînză albă, sau din material uni de altă culoare.

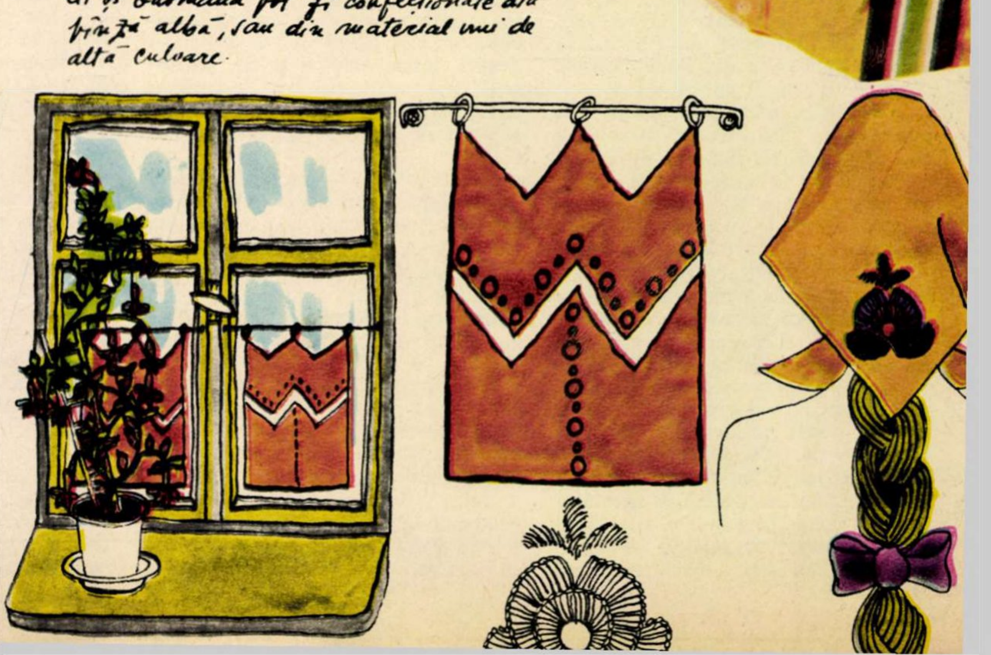

CONCURSUL „ENIGMA"

PERSPICACITATE

Ceea ce se aflase prin descifrarea conținutului mesajului radio interceptat era foarte important, dar mult prea puțin. Cele cîteva cuvinte («Schimbul după sistemul prestabilit vineri, 12 aprilie 1973, între orele 17,00—17,15») indicau, într-adevăr — prin însuși sistemul complicat de cifrare folosit și celelalte măsuri de conspirare luate de cel care transmitea — că ar putea fi vorba de o acțiune de spionaj, respectiv un schimb de materiale în acest sens. Dar cine erau personajele, unde și în ce fel urma să se realizeze schimbul — nimic, nici un indiciu.

Căpitanul Niculescu se simțea, ca niciodată, dezarmat. «Este joi, ora 16,00. Mai am 25 de ore. Ce pot face în acest timp?» Recapitulă în minte datele problemei: «Singura soluție este ca, de data aceasta, dacă pînă mîine nu obțin alte date,

DE CE?
CINE?
CUM?
CIND?
UNDE?
DE CE?

să mă axez pe cazurile cunoscute cînd s-au efectuat asemenea schimburi de materiale și să țin sub observație locurile și procedeele posibile». Se uită din nou la calendarul din perete și apoi la ceas: «Încă 24 de ore și 45 de minute».

Mai rămase o clipă pe gînduri, apoi brusc intră în alertă: chemă cîțiva colaboratori, le dădu cîteva indicații și îi trimise urgent în cîteva locuri.

Personal își luă ca ajutor pe locotenentul Tomescu și plecă în

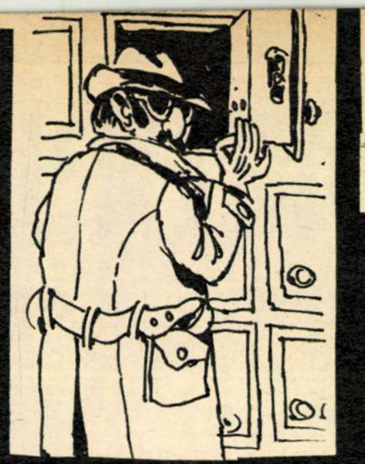

mare grabă la Gara de Nord. Acolo se plasară fiecare în cîte o parte a «bagajelor de mînă». La ora 17,30 Tomescu îi raportă:

— Tovarășe căpitan, veniți repede! Cred că dintre toate echipele trimise în teren, noi sîntem «aleșii» norocului.

Apropiindu-se iute de Tomescu, căpitanul îl întrebă:

— Spune repede ce-ai văzut?

— Acum vreo 5 minute, am remarcat un cetățean cu o servietă neagră în mînă care căuta parcă o anumită casetă cu cifru din sutele existente aici. S-a oprit în fața uneia dintre ele, a introdus servieta înăuntru, a format un cifru pe care nu și l-a notat nicăieri și a plecat.

CUPON 2 „CUTEZĂTORII"
CONCURSUL „ENIGMA"

— Ei, și ce-i cu asta?

— Păi, uitați-vă la individul cu pardesiu bej! Are în mînă o servietă neagră aidoma cu cea introdusă de celălalt individ în casetă. La fel ca și acela a dat un ocol pînă a identificat caseta în cauză. Aș putea pune pariu că dintr-un moment într-altul va deschide caseta (ceea ce înseamnă că știe cifrul) și va introduce servieta lui în locul celei ce se află acolo.

Nici nu termină bine relatarea că individul cu pardesiul bej procedă exact cum intuise Tomescu.

— Tomescule, fii atent! Aștepți aici: cred că după ora 17,15 va veni primul individ care va lua servieta lăsată de al doilea. Nu-l pierzi din ochi. Eventual cheamă-ți ceva ajutoare prin radio. Eu nu mai am timp: trebuie să-l identific pe acesta care tocmai pleacă.

Pînă la urmă s-a dovedit că, într-adevăr, cei doi indivizi erau implicați într-o acțiune de spionaj și că mesajul radio se referea la acțiunea lor. ÎNTREBARE:

Cum se explică intuiția căpitanului Niculescu de a acționa joi, și nu vineri?

AL. HASNAȘ

LA ȚINTĂ!

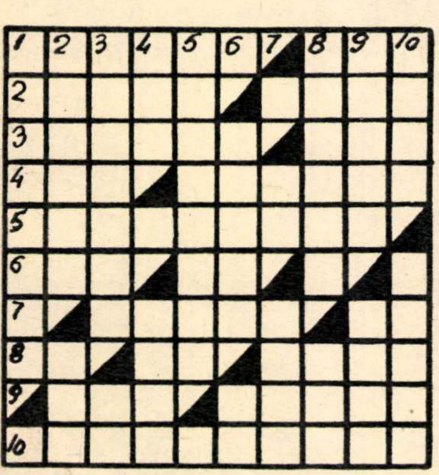

ORIZONTAL: *1. Intră în dispozitivul de ochire al unei guri de foc. Unul care tras de coadă... taie! 2. Trasă din pușca de vînătoare! Atrage la adăpost un vehicul. 3. Corp tras prin rostogolire (fem.) Ciomag. 4. Numără vîrsta (pl.). A trage învățăminte! 5. A trage foloase! 6. Inițialele «conului Iancu». În timp! 7. Trăgător... de pe vremea lui Ștefan. «Ring» agrar. 8. Posezi. Una și alta! A «trage» la judecată! 9. Sportul tragerilor cu arma. Loc de oprire. 10. Ne învață extragerea rădăcinii patrate.*

VERTICAL: *1. Pușcă cu țeavă ghintuită, scurtă. 2. Dans popular. Trasă de ace! 3. Instrument primitiv de suflat. Spetează. 4.... de Barbu, cîntăreață română de operă. Puține! 5. A autentifica. 6. A trage sforile (fig.) La revedere! 7. Vasile Cristea. Trag afară! 8. Tragere ritmică. Întreprinderea poligrafică Iași. 9. A atrage atenția. Cînd se trage la poartă! 10. A duce un obiect greu. A trage o linie, un contur.*

Prof. TEODOR AXIOTI

Guliver avea ochi negri?

(Urmare din pag. 13)

mine, pe o măsuță rotundă telefonul, alb, aproape orbitor de alb. Am ridicat receptorul și am făcut numărul Isabelei. Cînd i-am spus cine o caută, a explodat de bucurie.

— A! Ce bine că mi-ai telefonat. Tocmai am terminat jurnalul. Te-aș fi sunat eu, oricum. Am trecut toate peripețiile... O să fie nostim. Nu te bucuri?

— Ba mă bucur, am îngăimat eu parcă prea repede.

Isabela a rîs:

— Perfect! Îl citim mîine toți și orice sugestie e bine venită. Tu de ce m-ai sunat?

Să vorbesc despre salba cu bănuți vechi a bunicii? Cui? Isabelei?! Cînd? Acum cînd isprăvise jurnalul? Cred că mi-ar fi fost mai ușor dacă porneam din nou în expediție încălțat cu bascheții cu două numere mai mici ai fratelui lui Gelu.

— De ce taci?

Avea dreptate Isabela. Nu trebuia să tac. Dar ce puteam să spun sau să inventez? Și totuși, așa cum Newton lovit de un măr a descoperit legea gravitației, eu m-am lovit cu palma peste frunte. Ideea salvatoare venea la timp. Am întrebat nu repede, dar nici rar.

— Mai ții minte. Guliver avea ochi negri?

Credeam că venise rîndul Isabelei să tacă, dar ea a răspuns aproape în aceeași clipă, puțin mirată.

— Nu mai țin minte. Am citit cartea de mult. Dacă vrei o caut în bibliotecă.

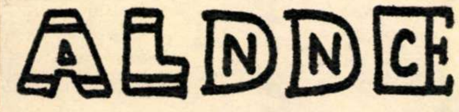

VARIAȚIUNI (criptografie: 3, 5, 3, 4)

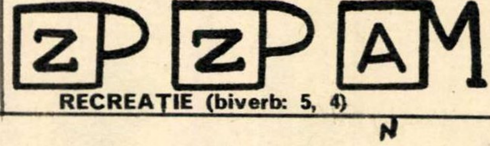

RECREAȚIE (biverb: 5, 4)

MEMORIE (criptografie: 2, 6, 2, 5)

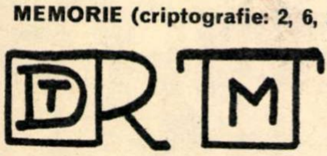

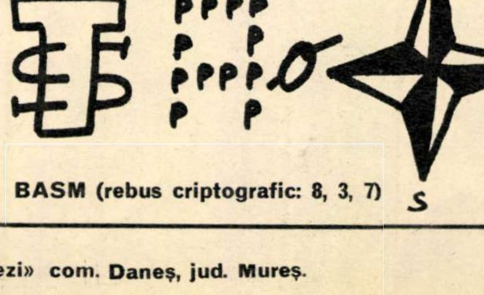

BASM (rebus criptografic: 8, 3, 7)

CORNEL POPA,
Cercul literar-rebusist «Tudor Arghezi» com. Daneș, jud. Mureș.

Cutezătorii 39

ADRESA REDACȚIEI: PIAȚA SCÎNTEII NR. 1
BUCUREȘTI 33 — TELEFON 17 60 10.

Redactor-șef: MIHAI NEGULESCU
Redactor șef adjunct: OVIDIU ZOTTA
Secretar general de redacție: IOAN DONCA

Administrația: Editura Scînteia. Tiparul C.P.C.S.
ABONAMENTELE PRIN OFICIILE ȘI AGENȚIILE P.T.T.R., PRIN FACTORII POȘTALI ȘI DIFUZORII DE PRESĂ. CITITORII DIN STRĂINĂTATE POT FACE ABONAMENTE ADRESÎNDU-SE ÎNTREPRINDERII «ROMPRESFILATELIA» SERVICIUL IMPORT-EXPORT, PRESA BUCUREȘTI-CALEA GRIVIȚEI NR. 64—66 P.O.B. — 2001

Redactor artistic: VINTILĂ MIHĂESCU
Secretar de redacție: ROZALIA BARANY

MIU-AL-FLORILOR 2

Scenariul: ALEXANDRU MITRU și AUREL TITA **Desene: ALBIN STĂNESCU**

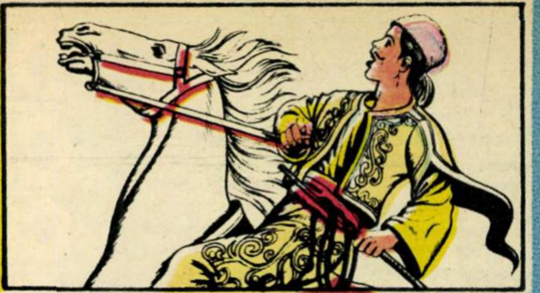

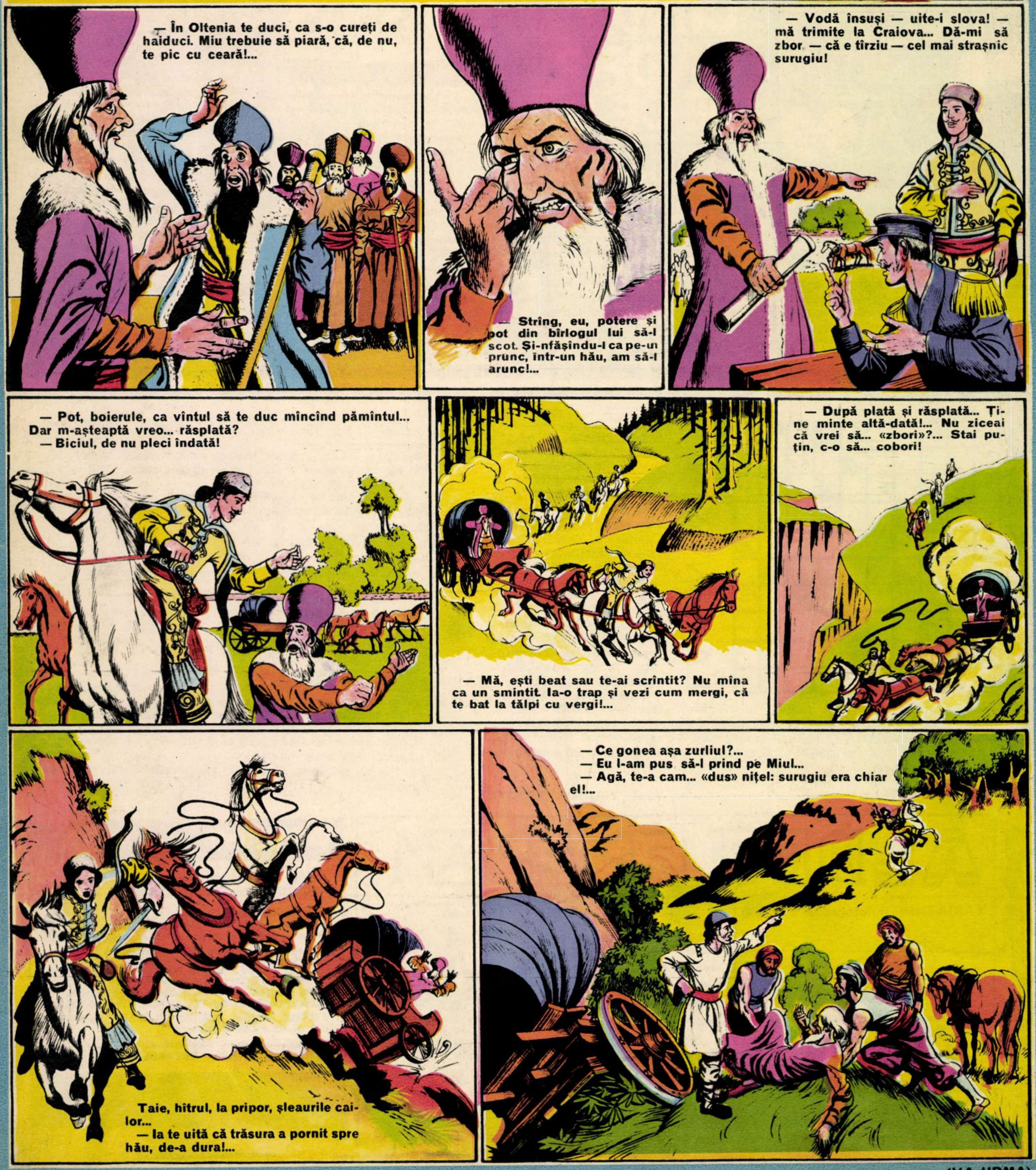
— În Oltenia te duci, ca s-o curețí de haiduci. Miu trebuie să piară, că, de nu, te pic cu ceară!...
— Strîng, eu, potere și pot din bîrlogul lui să-l scot. Și-nfășîndu-l ca pe-un prunc, într-un hău, am să-l arunc!...
— Vodă însuși — uite-i slova! — mă trimite la Craiova... Dă-mi să zbor — că e tîrziu — cel mai strașnic surugiu!
— Pot, boierule, ca vîntul să te duc mîncînd pămîntul... Dar m-așteaptă vreo... răsplată?
— Biciul, de nu pleci îndată!
— Mă, ești beat sau te-ai scrintit? Nu mîna ca un smintit. Ia-o trap și vezi cum mergi, că te bat la tălpi cu vergi!...
— După plată și răsplată... Ține minte altă-dată!... Nu ziceai că vrei să... «zbori»?... Stai puțin, c-o să... cobori!
Taie, hîtrul, la pripor, șleaurile cailor...
— Ia te uită că trăsura a pornit spre hău, de-a dura!...
— Ce gonea așa zurliul?...
— Eu l-am pus să-l prind pe Miul...
— Agă, te-a cam... «dus» nițel: surugiu era chiar el!...

(VA URMA)

Cutezătorii 40

JOI, 4 OCTOMBRIE 1973
ANUL VII (315)
16 PAGINI, 1 LEU

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

ÎN ACEST NUMĂR, FINALA „CUPEI CUTEZĂTORII" LA FOTBAL

ȘI... TREI NOI MARI CONCURSURI PENTRU VOI!

Foto: GRIGORE PREPELIȚĂ

LA RECOLTARE, ALĂTURI DE PĂRINȚI, PIONIERII RĂSPUND PREZENT!

Toamna este bogată. Livezile, grădinile, ogoarele, întreaga natură își oferă cu dărnicie roadele. Cooperatorii, toți lucrătorii ogoarelor nu contenesc din zori și pînă în noapte cu treburile. Ca întotdeauna săritori și dornici să fie de folos și în acest anotimp, pionierii sînt alături de părinții și frații lor mai mari. De pretutindeni ne sosesc la redacție știri despre hărnicia și entuziasmul în muncă al purtătorilor cravatelor roșii cu tricolor.

● În Orțișoara, comună din județul Timiș, *toți cei 400 de pionieri au răspuns «Prezent!»* la chemarea unității pentru strîngerea, alături de cooperatori, a recoltei de porumb. Și chiar dacă lanurile au fost mai înalte decît ei, făcîndu-i aproape... nevăzuți, rezultatele hărniciei lor sînt foarte... vizibile în cantitatea de porumb adunată.

În același județ, la Banloc, copiii Școlii generale au strîns nenumărate tone de struguri pe care apoi i-au așezat cu multă grijă și atenție în lădițe speciale.

● Grădinile de zarzavat ale cooperativei agricole de producție din comuna Vela, județul Dolj, au fost anul acesta parcă mai rodnice ca oricînd. De aceea, elevii din sat s-au grăbit să culeagă, la timpul cel mai potrivit, roșiile, ardeii, vinetele și celelalte legume.

● «*Micii gospodari*» este o nouă acțiune a pionierilor prahoveni, lansată zilele acestea, prin care școlarii întregului județ sînt îndemnați să-și îngrijească și să înfrumusețeze locurile natale și în același timp, să-și dovedească hărnicia și priceperea de viitori agricultori. Răspunzînd acestei frumoase inițiative, pionierii din Tăriceni au umplut numai într-o zi de lucru 240 de lăzi de roșii din grădina de zarzavat a cooperativei agricole de producție. De asemenea, o bună parte din recolta de fasole a C.A.P. din Aricești-Rahtivani a fost culeasă de pionierii din comună.

● Florin Sferdea, comandantul unității de pionieri din Petid, județul Bihor, a fost ales de copii și coordonator al activităților de muncă patriotică. Din știrea primită la redacție aflăm că elevii bihoreni muncesc cu multă pricepere la selector iar cei mai mari, elevii din clasa a zecea, conduc către magazii căruțe încărcate cu recoltă bogată.

La ordinea zilei
ALEGERILE PIONIEREȘTI

Subredacția «Semafor Cutezătorii» — județul Prahova transmite: Pionierii cinstesc sărbătoarea alegerilor pionierești cu noi și deosebite succese în activitate. Astfel, odată cu deschiderea anului sportiv școlar harnicii copii de la Școala generală din Florești inaugurează noul teren de baschet și pista aplicativă complexă. De altfel, în noul lor program de activități sînt incluse numeroase întreceri sportive cu pionierii din localitățile învecinate.

«Detașament fruntaș la învățătură și activitate patriotică» *este intitulată inițiativa pionierilor din comuna Poienarii-Burchi lansată în cinstea alegerilor. Pentru urmărirea succeselor obținute în cadrul acestei acțiuni s-a constituit un larg colectiv de pionieri, cu reprezentanți din fiecare detașament, care colaborează activ la gazeta «Semafor Cutezătorii» scriind despre rezultatele cele mai frumoase la rubrica «Aplauze pentru...»*

«Și noi vom deveni pionieri...» ne scriu școlarii clasei a doua din comuna Mocești-Iordăcheanu. Împreună cu prietenii lor mai mari, din clasa a III-a, citesc Statutul unităților și detașamentelor de pionieri din Republica Socialistă România, învață noi poezii, cîntece pionierești și patriotice, jocuri

Programul artistic pe care îl vor prezenta în ziua primirii cravatei roșii cu tricolor va fi cu siguranță, asa cum și-l doresc — cel mai frumos!

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

Simbătă, 29 septembrie a.c., s-a deschis în sectorul VIII din Capitală o nouă Casă a pionierilor. Purtători ai cravatelor roșii cu tricolor, reprezentanți ai tuturor școlilor din sector, părinți și profesori, delegați ai întreprinderilor care și-au dat concursul la realizarea acestui frumos și util edificiu au sărbătorit împreună prima zi de activitate.

Zilnic, 2000 de pionieri, cuprinși în 18 cercuri de activitate pe diferite profile, vor păși în minunata lume a științei, a artei, a sportului.

AGENDA C.N.O.P.

La invitația Consiliului Central al Uniunii Dimitroviste a Pionierilor din R.P. Bulgaria, o delegație condusă de tovarășul Virgiliu Radulian, președinte al C.N.O.P., a efectuat în perioada 26 septembrie — 1 octombrie 1973 o vizită de schimb de experiență în această țară.

În cadrul întîlnirilor avute cu conducerea organizației pionierilor bulgari, s-au trecut în revistă aspecte ale colaborării actuale și de perspectivă dintre cele două organizații.

●

În ziua de 25 septembrie 1973, tovarășul Iuliu Furo, vicepreședinte al C.N.O.P., a primit delegația partidului Unitatea pentru Progres Național — UPRONA — din Burundi, condusă de Ntahokaja Antoine, membru al C.C. al Uprona, ambasador itinerant, care a făcut o vizită în țara noastră.

Cu acest prilej, delegația a vizitat Palatul pionierilor, Expoziția «Expedițiilor Cutezătorii» și a vizionat o gală de filme pionierești.

CONSTELAȚIA PIONIERIEI '49-'74

25

CUTEZĂTORII

„PIONIER ÎN FIECARE CLIPĂ"

Împlinirea unui sfert de veac de la crearea primelor detașamente de pionieri dă posibilitatea unor interesante investigații în viața și activitatea pionierească. De asemenea, căutările voastre vă vor prilejui întîlniri de neuitat cu membri de partid, cu muncitori și cooperatori fruntași, cu participanți la insurecția națională antifascistă armată, cu uteciști, foști pionieri care vă vor povesti despre cele mai semnificative întîmplări din viața lor.

Căutați, investigați trecutul unității voastre, descoperiți faptele minunate ale foștilor pionieri, întîmplări care să vorbească despre farmecul dintotdeauna al pionieriei. Adunați fotografii, documente, facsimile din presă care să arate cinstea, curajul, demnitatea și hărnicia foștilor și actualilor pionieri. Toate acestea, alături de interviuri, anchete, portrete și desene pe care le puteți realiza potrivit aptitudinilor voastre, vor rememora prin paginile revistei pagini de neuitat din bogata și prețioasa cronică a pionieriei.

De asemenea, tot pentru lucrările voastre la acest concurs vă puteți inspira din viața și activitatea cotidiană a grupelor, detașamentelor și unităților de pionieri, din activitatea lor de pregătire pentru apărarea patriei, din contribuția lor la înfrumusețarea localităților, din succesele lor pe drumul unor cît mai bune rezultate la învățătură. Încercați să surprindeți cele mai semnificative fapte și atitudini pionierești, descriindu-i pe pionierii care s-au remarcat în respectivele împrejurări.

● **Cele mai bune corespondențe vor fi publicate în paginile revistei noastre.**

● **CONCURSUL ÎNCEPE LA 1 OCTOMBRIE a.c. ȘI SE VA ÎNCHEIA LA 31 MARTIE 1974**

● **Pregătiți-vă și începeți să trimiteți lucrările.**

● **Punctajul va fi acordat în funcție de calitatea și numărul corespondențelor.**

IATĂ ȘI PREMIILE:

3 (trei) PREMII I — cîte o excursie cu autocarul prin țară și străinătate. Itinerarul urmînd să fie stabilit și după dorința cîștigătorilor.

3 (trei) PREMII II — cîte un aparat de fotografiat și cîte o trusă stilou-creion.

10 (zece) PREMII III — cîte o pereche de rachete de tenis.

Se mai acordă 25 mențiuni constînd în mape, stilouri, pixuri «Carioca», și cărți.

De asemenea, indiferent de premii, vor primi distincții speciale primele 50 de lucrări care vor sosi la redacție începînd de la data de 15 octombrie 1973.

CĂTRE TOTI CITITORII!

In cinstea împlinirii a trei decenii de la Eliberarea patriei și în întîmpinarea celei de a 25-a aniversări a Organizației pionierilor, revista «Cutezătorii» lansează simultan trei mari concursuri pentru voi: «PIONIER IN FIECARE CLIPĂ», «STUDIO 25» și «SEMAFOR CUTEZĂTORII». Fiecare din voi poate participa potrivit dorinței sale fie la unul, fie la două, fie la toate trei! Principalul e să realizați lucrări cît mai valoroase!

Publicăm mai jos regulamentele celor trei concursuri.

”studio 25”

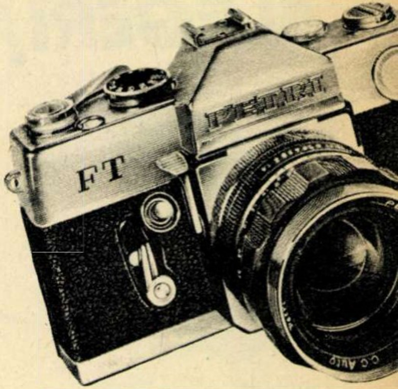

ADRESA LA CARE AȘTEPTĂM LUCRĂRILE VOASTRE ESTE: REVISTA «CUTEZĂTORII» | **PIAȚA SCÎNTEII NR. 1, BUCUREȘTI — PENTRU CONCURSUL. . . . .**

Acest concurs vă oferă posibilitatea surprinderii pe peliculă foto a celor mai frumoase momente din viața organizației pionierilor, aspecte din viața minunată a copiilor de azi.

CINE POATE PARTICIPA LA CONCURSUL «STUDIO 25»?

Invităm la concursul pentru cele mai bune fotografii pe toți cititorii revistei «Cutezătorii», indiferent de vîrstă, pionieri, utecişti, părinți, fotoreporteri profesioniști sau amatori — într-un cuvînt, pe toți cei cărora le place să fotografieze, care știu să privească cu atenție lumea înconjurătoare din școală, de pe stradă, din oraș sau din sat. Participanții pot surprinde de asemenea aspecte din timpul drumețiilor și expedițiilor pioniereşti. De asemenea, fotografiile pot reprezenta munca și timpul liber al grupei, detașamentului și unității. Portretele prietenilor sau ale oamenilor cu care se mîndrește ținutul vostru, natura satului, ogoarele, pădurile și munții țării noastre pot constitui de asemenea minunate subiecte prin care vă puteți arăta talentul, măiestria și spiritul de observație.

Fiecare participant trebuie să trimită minimum 3 fotografii alb-negru sau color, avînd dimensiunile de 13×18 cm sau 18×24 cm. În ceea ce privește colorul, puteți trimite și diapozitive.

Pentru o bună desfășurare a concursului, completați următorul text pe o coală de hîrtie:

Denumirea fotografiei sau un text explicativ

Numele și prenumele autorului

Anul nașterii

Clasa (sau în cazul adulților, ocupația și întreprinderea)

Adresa exactă a școlii sau a cercului foto în care activați

Aplicați această însemnare pe verso-ul fiecărei fotografii.

UN JURIU, ALCĂTUIT DIN SPECIALIȘTI, VA SELECTA CELE MAI BUNE LUCRĂRI.

Fotografiile cele mai reușite vor fi publicate în paginile revistei. Fotoreporterii profesioniști vor primi colaborări pentru fiecare imagine tipărită. Autorii celor mai bune fotografii vor primi diplome și premii în obiecte. De asemenea, cercurile foto care se vor remarca vor primi premii colective și diplome.

Nu uitați! *Fotografiile trebuie trimise nu numai înainte de închiderea concursului, ci pe întreaga perioadă a desfășurării lui. Primii 50 de autori, înregistrați în ordinea sosirii plicurilor la redacție, vor primi distincții speciale indiferent de eventualitatea premierii!*

Concursul începe în ziua apariției acestui anunt și se încheie la data de 1 martie 1974.

CE PREMII ACORDA CONCURSUL «STUDIO 25»?

PREMIUL I: Un aparat de filmat.

PREMIUL II: un aparat de mărit.

PREMIUL III: Un aparat de fotografiat

PREMIUL COLECTIV: O excursie cu autocarul în țară și peste hotare

20 mențiuni

100 diplome.

ȘEMAFOR

Cutezătorii

INTERESANTA COMPETIȚIE DINTRE REDACȚIILE PIONIEREȘTI «SEMAFOR-CUTEZĂTORII» CONTINUĂ!

Voi, fotoreporterii, reporterii, poeții, prozatorii și desenatorii școlii pregătiți-vă aparatele de fotografiat, creioanele, culorile și începeți documentarea. Primele zile de școală vă oferă numeroase subiecte pentru interviuri, note, cronici rimate, epigrame și desene. Veți descoperi un număr mare de viitori redactori și colaboratori în colegii voștri care vă vor ajuta în realizarea primului număr al «Semaforului» din acest an.

Pionieri redactori, nu uitați: «Semaforul Cutezătorii» trebuie să reprezinte în fiecare unitate, detașament sau grupă o rampă de lansare a ideilor generoase, o tribună a democrației pionierești. Nimic din ceea ce se întîmplă în școală nu trebuie să scape atenției sale. Elevii trebuie să-l considere un prieten apropiat, un prieten adesea sever dar întotdeauna sincer, echitabil, cu zîmbetul pe buze. «Semaforul Cutezătorii» este nu numai un purtător al opiniei voastre, ci și o școală a acestei opinii.

ATENȚIE!

Cei mai buni corespondenți vor fi răsplătiți cu premii și diplome.

Redacția școlară care va realiza un număr cît mai mare de materiale interesante va primi ca premiu o excursie colectivă în țară și străinătate.

Numeroase alte premii individuale și colective, pentru toți tinerii gazetari ce se vor distinge în cadrul concursului «SEMAFOR — CUTEZĂTORII».

ÎN ATENȚIA PIONIERILOR CORESPONDENȚI:

— materialul (interviul, foiletonul, caricatura etc.) pe care ni-l trimiteți trebuie să fie publicat în prealabil la „Semaforul” unității sau al detașamentului.

— să fie însoțit de o notă care să prezinte efectul pe care l-a avut publicarea lui asupra celor vizați;

— să conțină clar numele, prenumele autorului, clasa, școala și localitatea.

În așteptarea primelor voastre colaborări în marele concurs al «Semafoarelor», vă dorim mult succes!

TRIBUNA ACTIVULUI PIONIERESC

„ASTĂZI, ADUNARE DE ALEGERI!”

...AȘA DAR, ȘTIM ȘI CEAM FĂCUT ȘI CE N-AM FĂCUT. HAI SĂ VEDEM CE URMEAZĂ SĂ FACEM!
AȘ VREA SĂ VĂ PROPUN CEVA!

JUMATATE SÎNT „PENTRU” CEILALȚI ȘOVĂIE... O SĂ AM LA CE MĂ GÎNDI ZILELE ASTEA!

Cine este oare personajul principal al unei adunări pentru alegerea activului pionieresc? Poate că pionierul comandant? Oricum, el trăiește momente emoționante, se pregătește să arate în ce fel a înțeles să-și îndeplinească importanta misiune. Dar imaginați-vă că vine în discuție numele unui pionier care, în timpul anului, a lansat o inițiativă extraordinar de valoroasă, datorită căreia grupa, sau detașamentele, sau chiar întreaga unitate au dobîndit succese notabile. Nu-i așa că atenția adunării se va îndrepta în întregime asupra lui? La un moment dat, în plăcuta atmosferă de «**noi am realizat**»... și «**noi am reușit**»... răsună vocea cuiva care exclamă cu nemulțumire: «**Eu nu sînt de acord cu cutare lucru!**» și demonstrează clar că detașamentul sau conducerea acestuia au trecut prea ușor în timpul anului pe lîngă cîteva din cele mai importante îndatoriri. Cum să nu-l remarci pe unul care dovedește agerime și curaj? Dar să nu ne grăbim cu aprecierile: acum vorbește un alt coleg. Cam stingherit, el recunoaște că într-o anumită situație sau într-un șir de situații a greșit, n-a fost destul de energic — pe scurt, treaba asta i-a adus lui, și poate și clasei întregi, diferite neajunsuri. Îndrăzneala mărturisirii lui e remarcabilă, acest băiat are caracter. A devenit și el un personaj de seamă al adunării de alegeri... pînă în clipa în care alt coleg spune cu decizie: «**Parcul acela pe care îl îngrijește unitatea noastră știu eu de ce rămîne mai mult... neîngrijit: fiindcă ne ducem acolo la voia întîmplării! Dacă am stabili precis aleea de care se ocupă fiecare detașament și pomii, rondurile de flori care cad în sarcina fiecărei grupe, ar fi altceva. Uite, eu propun următoarea planificare**». Vai, ce simplu era! se miră colegii, hotărînd să facă întocmai.

«CER CUVÎNTUL!»

Concluzia se impune de la sine: dacă grupa are, să zicem, 10 membri, sau detașamentul 30, ei bine, personajele principale ale adunării **trebuie să fie ei toți!** Dintr-o filă a unui carnet de reportaj transcriu: «**M-am așezat într-o bancă unde era un loc liber. La un moment dat, deși urmăresc atent desfășurarea adunării de alegeri, încep să-l observ** și pe **băiatul de lîngă mine. S-ar părea că e străin de clasă: pare să nu fi participat la acțiunile despre care se discută, nu e atent la sugestiile pe care le fac colegii, nu-l văd interesat de cei propuși să fie aleși. Un singur lucru îl preocupă: să observe și să facă haz atunci cînd cineva se bîlbîie sau strănută. Îmi dau seama că a venit la adunare ca simplu spectator.**»

Or, la o adunare de alegeri — ca de altfel la orice fel de adunare de detașament, grupă sau unitate — **fiecare participant trebuie să se prezinte ca și cum toată importanța acestei reuniuni ar depinde exclusiv de el!** Glasul său nu trebuie să se lase prea mult așteptat spre a rosti un energic «cer cuvîntul»! Cu alte cuvinte, la adunarea de alegeri trebuie să vii pregătit pentru a-ți spune părerea asupra **tuturor** aspectelor activității pionierești. Aceasta înseamnă să **cunoști aceste activități,** să fi participat la ele, **să apreciezi care și de ce ți-au plăcut, care și de ce ți s-au părut mai slabe.** Aceasta mai înseamnă să arăți în ce fel tu, personal, ai contribuit la acțiunile respective și **răspunderea pe care înțelegi să ți-o asumi în legătură cu insuccesele.** Fără a ține seama de simpatiile sau de antipatiile tale personale, exprimă-ți aprecierea pentru colegii (inclusiv pionierul comandant și ceilalți din activ), care au lucrat bine și spune-ți, în mod responsabil, părerea despre cei care au lăsat de dorit. Nu uita încă un lucru important: adunarea de alegeri trebuie să stabilească și liniile pe care va merge în noul an munca noastră pionierească. De aceea, tu trebuie să fii pregătit să sugerezi acțiuni noi, interesante, și în același timp să-ți exprimi părerea asupra celor formulate de colegii tăi. În fine, cu multă responsabilitate trebuie să judeci însușirile celor propuși să facă parte din noul activ pionieresc și să votezi conform convingerii tale ferme. Iată de ce spuneam că, într-o adunare de pionieri, nimeni nu trebuie să participe doar ca spectator: **toți sînteți chemați să fiți eroi dinamici ai acestei împrejurări deosebite.**

DIN ALBUMUL VACANȚEI

Sub soare... și către soare

Dimineața pionierii sînt ai soarelui. Cu prioritatea pe care i-o conferă o vacanță la mare, soarele îi prăjește zilnic, e autoritar prin libera consimțire a celor care îl ascultă. Totul se face pe voia lui, plajă și baie. Chiar și poeziile care își găsesc locul la «Semafor»: «Dimineața soarele a ieșit roșu/ L-am primit cu un surîs/ Cerul albastru/ Marea l-a petrecut cu același cîntec/ Marea m-a vrăjit toată ziua cu murmurul ei/. Am alergat pe plajă și am adunat melci și scoici/ Împletind mai apoi o cunună» — metaforizează Constantin Vișan, pionierul visător.

Pionierul vigilent stă pe plajă și culege concluzii pe care le vom citi tot la «Semafor» (fiecare din cele 4 tabere ale complexului Năvodari a organizat un «Semafor»): «Elevul Nespălatu: nu trebuie să te speli la duș, dacă te-ai spălat în mare». Fără nume, discreție care se referă și la cel vizat, dar și la semnătură.

Pionierul comunicativ găsește imediat subiecte, povestește într-una. Și, pentru că e vacanță, cele mai proaspete amintiri sînt din expediții.

Dumitru Jipa de la Școala generală nr. 4 din Buzău a fost ajutor de bucătar și istoric în echipajul «Temerarii», care a străbătut un interesant traseu prin Țara Vrancei. Și povestește despre cașul de la stîna de pe Penteleu, despre bureții gătiți în ceaun. Mai spune și cum moș Terțea din Nereju le-a cîntat ultimul cîntec compus de el, un cîntec cu șapte neveste. Ioan Bondrea de la Școala generală nr. 12 din Baia Mare, împreună cu celelalte nouă «Flori ale Maramureșului», a avut multe satisfacții în expediția etnografică întreprinsă. De la Școala generală din Gîrla Mare, județul Mehedinți, se află în tabără o membră a echipajului «Cristalul de stîncă». După întoarcerea din expediția cu profil geografic și geologic, Camelia Totoiu se consideră aproape «doctor» în pietre. Oricum, nimeni n-a mers 10 zile cu vaporașe, n-a văzut egrete, n-a pescuit (pești din speciile banale au trecut în ceaun, ceilalți în formol). Doar cei din echipajul «Pelicanul». De pe malurile Begăi, fetele și băieții din județul Timiș au ajuns tocmai în Deltă.

Pionierul prietenos și dornic să-și cunoască tovarășii de vîrstă poate fi mulțumit: pe plajă va întîlni aproape 6 000 de purtători ai cravatelor roșii cu tricolor din toate colțurile țării. Se leagă prietenii, se fac invitații între pionierii de toate naționalitățile. E drept, condițiile sînt optime: deta-

ADUNAREA IA SFÎRȘIT, DAR ESENȚIALUL ABIA ÎNCEPE...

Adunarea se încheie, pionierii aleși în activ sînt felicitați iar într-un caiet se răsfață 10—20 sau poate chiar ...200 de propuneri interesante, îndrăznețe, cuceritoare. Nici nu vreau să-mi închipui că ele vor rămîne doar acolo, în pacea coperților (deși s-au mai văzut cazuri...)

Pornim de la ipoteza — pe care v-o recomandăm și vouă — că încă de a doua zi, activul pionieresc împreună cu toți colegii încep să le pună în practică. Dar cum? Pe toate odată? Ar fi imposibil.

Atunci, desigur, le vom realiza treptat, eșalonîndu-le pe săptămîni, pe luni, pe trimestre. Să nu uităm — și de acest lucru trebuie să țineți seama atît în cursul adunării cît și ulterior — **că activitatea voastră este o parte din activitatea întregii Organizații de pionieri. Așadar, propunerile voastre trebuie să arate modalitățile prin care veți îndeplini importantele obiective din «Chemarea celui de al doilea Forum Național al pionierilor» și din «Programul întîmpinării și sărbătoririi celei de a XXV-a aniversări a Organizației pionierilor»** elaborat, de asemenea, de cel de al doilea Forum. Aceste documente care au fost publicate în nr. 38 al revistei noastre, trebuie să se afle în mîna fiecărui pionier. Generoasele lor idei și îndemnuri corespund celor mai înalte năzuințe ale fiecărui copil. Citindu-le, ai certitudinea că pionierii care le-au elaborat — și anume, pionierii delegați la Forum — **s-au gîndit la fiecare grupă, detașament și unitate, din orice colț al țării, știind perfect ce anume preocupări si necesități există în fiecare clasă, în fiecare școală.** Iată de ce este firesc ca programele voastre de activități să oglindească profund aceste idei precum și felul cum vor prinde viață datorită inițiativelor, posibilitățile, fanteziei și hărniciei voastre.

Eșalonînd în mod armonios diferitele obiective pe care vi le propuneți, trebuie să țineți seama ca programul de activități al unei luni să nu fie nici prea încărcat nici prea... golaș! Acțiunile «în interior» trebuie să alterneze cu activitățile (cît mai multe!) în aer liber, iar cele deosebite, solemne, cu acțiuni recreative, culturale, artistice și sportive.

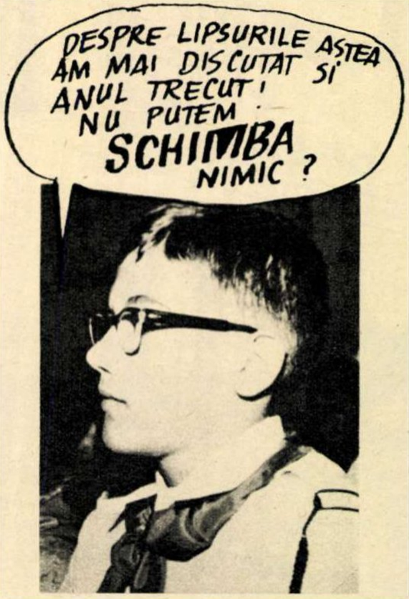
DESPRE LIPSURILE ĂSTEA AM MAI DISCUTAT ȘI ANUL TRECUT! NU PUTEM SCHIMBA NIMIC?

Să nu uităm că, în nici un caz, programul de activități nu va prinde viață «de la sine» și nici că singurii realizatori vor fi pionierii-comandanți! Săptămînal sau lunar, în funcție de timpul vostru, de posibilități, de noi inițiative și cerințe care vor interveni pe parcurs, **trebuie să precizați din vreme cine, cînd și cum se va ocupa de organizarea și desfășurarea fiecărui acțiuni sau activități.** Este sigur că niciodată nu va avea succes deplin și nu va merita lauda acea grupă sau acel detașament în care nu lucrează TOȚI pionierii pentru realizarea diferitelor obiective propuse. Nu ne îndoim că, în multe locuri, așa se va și întîmpla. Este între altele, și o chestiune de caracter. Dorește cineva să se spună despre sine că nu are personalitate? Or, a avea personalitate înseamnă, între altele, **a-ți exprima cu argumente,** asupra diferitelor interese obștești părerea în mod public (să zicem, în adunarea pionierească) și a te strădui să contribui, cutezător și eficace, la realizarea deciziilor adoptate în colectiv (și cuprinse în programul de activități). Este unul din motivele pentru care se spune că pionieria constituie un larg cîmp de formare și afirmare a personalității fiecărui copil.

...Și acum, poftiți la adunarea de alegeri.

OVIDIU ZOTTA

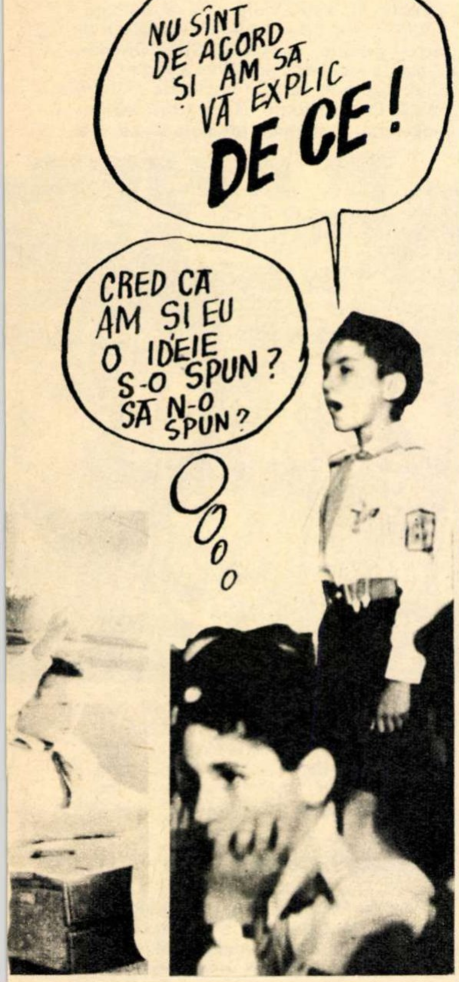
NU SÎNT DE ACORD ȘI AM SĂ VĂ EXPLIC DE CE!
CRED CĂ AM ȘI EU O IDEIE S-O SPUN? SĂ N-O SPUN?

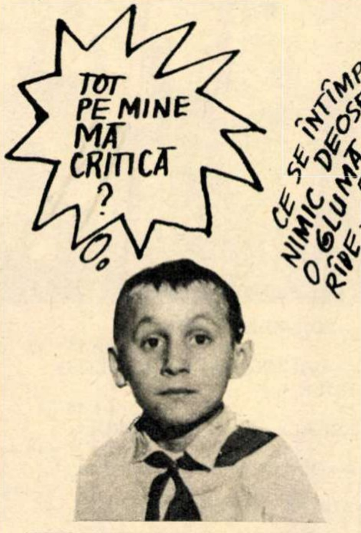
TOT PE MINE MĂ CRITICĂ?

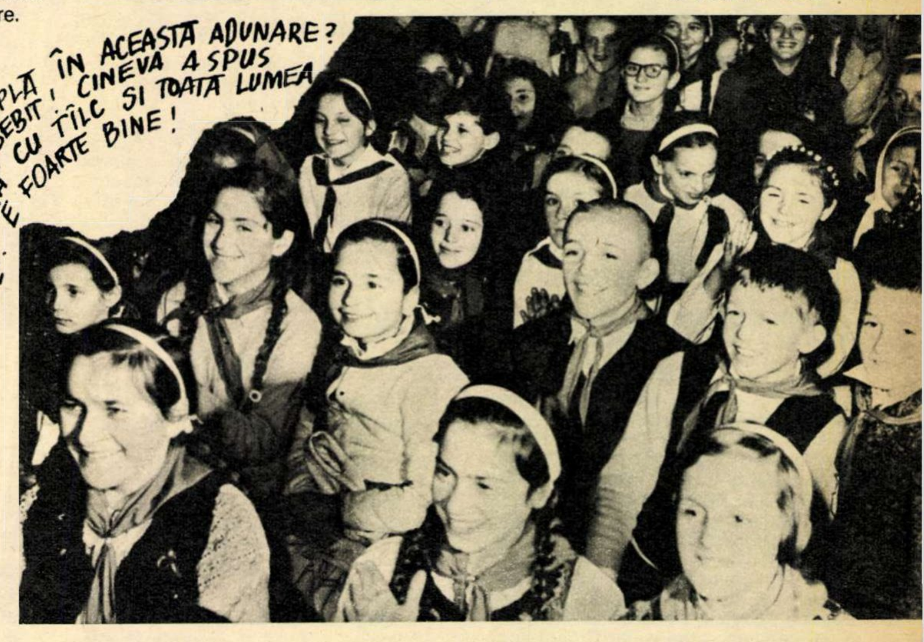
CE SE ÎNTÎMPLĂ ÎN ACEASTĂ ADUNARE? NIMIC DEOSEBIT! CINEVA A SPUS O GLUMĂ CU TÎLC ȘI TOATĂ LUMEA RÎDE! E FOARTE BINE!

Mulțumim copiilor care ne-au ajutat interpretînd rolurile acestor fotomontaje.

șamentul 15, din tabăra Cutezătorii, cuprinde pionieri români, germani, maghiari, sîrbi. Comandantul de unitate, Gabriel Dima (pe care pionierii l-au ales mai întîi comandant de detașament, apoi au fost nevoiți să cedeze în fața dorinței unității) este comandant de detașament la Școala generală nr. 21 din Timișoara, e încîntat că în baraca 23 «sîntem și români, și maghiari și germani și sîrbi. Vorbim atîtea limbi și tot ne înțelegem. Vrem ca după ce părăsim tabăra să rămînem prieteni, să ne vizităm».

Există și pionierul încă plin de emoția participării la Forum. Elena Filip, din Oglinzi, județul Neamț, povestește pe plajă despre tabăra de la Livada.

La ora 10, fiecare devine pionierul constructor: are loc concursul de Construcții din nisip. Cîștigători, pionierii unității nr. 7 din tabăra «Delfin», care au înălțat un fort mare, împodobit cu crenguțe și scoici albe. Premiat și singuratic, fortul rămîne pe plajă în timp ce aceia care l-au ridicat se îndreaptă spre masă, apoi spre dormitoare. Ziua de plajă s-a terminat.

Către soare, către lumină, spre viitor, pionierii învață să pornească cu cîntec și voie bună. Încolonați, îmbrăcați în costume pionierești, detașamentele așteaptă semnalul.

— Tovarășe comandant instructor, tabăra «Delfinul» este gata pentru activitatea «Trec detașamentele», raportează Marcela Mandiuc!

Și, detașamentele defilează prin fața unui juriu care apreciază alinierea. ținuta ca și sincronizarea cadenței pasului cu cîntecul intonat. Cîștigătorii vor participa apoi la aceeași activitate la nivelul complexului, în cadrul programului de pregătire pentru apărarea patriei.

Tovarășul Ovidiu Dogaru, directorul Complexului Năvodari, ne dă cîteva amănunte: «Complexul cuprinde 5 tabere: Albatros, Delfin, Pescărușul (care găzduiește acum pe minifotbaliști), Cutezătorii și Temerarii (tabăra de corturi). Aici și-au petrecut vacanța pionieri din toate județele, în serii de cîte două săptămîni. In acest moment, 14 unități desfășoară diferite activități patriotice, sportive și culturale».

Cele 4 unități din tabăra Albatros s-au adunat în careu. Ascultă cu sufletul la gură cum un infractor, a fost prins de un grănicer curajos, coleg cu locotenentul Moldovan. Acesta este invitatul pionierilor și le vorbește despre «oamenii din pragul țării». Daniel Răducanu din județul Bistrița îi explică șoptit unei colege mai mici... «Adică oameni care stau în jurul țării și o păzesc. Ei nu lasă să pătrundă infractorii și ne învață să fim curajoși cînd ne apărăm patria».

Tot despre curaj se discută și în tabăra «Cutezătorii», unde a venit comandantul unui vas de cursă lungă. E un «lup de mare» care se scuză dacă-i va dezamăgi pe pionieri: îi lipsesc și barba, și pipa. E tînăr și povestirea sa îmbină aventura pitorească și peisajul insolit al Africii cu studiul electronicii. A doua zi, pe plajă, Marius Danciu din Timișoara povestește: «Ne-a spus așa, se vedea că e sincer, că a umblat o lume și că din atîtea locuri cel mai bine e... acasă».

Se inserează. Foșnetul mării, foșnetul pomilor acompaniază cîntece și rîsete. Soarele a coborît în inimile celor care zi de zi, cu aceeași încredere, se îndreaptă către el.

LUMINIȚA CIOBOTARU

CUPA „Cutezătorii" LA fotbal PENTRU COPIII DE LA SATE

• EDIȚIA 1973 •

O fază... fierbinte!

Echipa «Olimpia» din Buda—Buzău campioana celei de a treia ediții a Cupei «Cutezătorii».

În prima decadă a lunii septembrie 1973 a avut loc, la București, mult-așteptata finală a marii competiții fotbalistice rezervată pionierilor și școlarilor din mediul sătesc, organizată anual de revista «CUTEZĂTORII». Au participat, conform punctajului preliminar, echipele «REAL» din Otești-Cungrea, județul Olt, «OLIMPIA» din Buda, județul Buzău, «VIITORUL» din Seaca de Cîmp, județul Dolj și «A.S. SILITORUL» din Bolintin-Deal, județul Ilfov.

DIN NOU PE TERENURILE CLUBULUI SPORTIV «DINAMO»

Asigurarea cazării, a mesei, a terenurilor de fotbal, a arbitrilor, a mijloacelor de transport constituie, de fiecare dată, problemele cu care sîntem confruntați noi, organizatorii, în desfășurarea acestei finale. Dar și de data aceasta am primit sprijin din partea unor instituții și a unor oameni. Astfel, Palatul Pionierilor(prin tovarășul director Nicolae Predescu), ne-a pus la dispoziție un autobuz, serviciul administrativ al Academiei de studii social politice «Ștefan Gheorghiu» ne-a asigurat cazarea și masa, iar Clubul sportiv «Dinamo» București (prin tovarășii Bugeanu și Nunweiller), dovedind pentru a doua oară toată înțelegerea și solicitudinea pentru competiția revistei «Cutezătorii» și pentru copiii de la sate, ne-au oferit tot ceea ce ne-a mai fost necesar: terenul central, arbitri oficiali, asistență medicală, ba chiar și o minge nou-nouță, dintre cele rezervate meciurilor celor mari. În plus, și timpul a fost de partea noastră, două zile avînd deasupra numai cer senin și soare, iar a treia zi, deși norii grei își făcuseră apariția, ploaia a început la cîteva minute după... disputarea ultimului meci și după înmînarea distincțiilor și premiilor.

JOCUL... SORȚILOR

Pentru ca fiecare echipă să-și poată măsura puterile în modul cel mai echitabil, cu toate șansele oferite de pregătirea anterioară și susținute intens de flacăra pasiunii, juriul de arbitri și organizatorii (redacția revistei «Cutezătorii») au decis: nu se va juca eliminatoriu, ci sistem turneu.

Sorții au stabilit următoarele jocuri:

Duminică, 9 septembrie, —orele 10—11
—«REAL»—«VIITORUL»;
—orele 11—12
«OLIMPIA»—«A.S.SILITORUL»
Luni, 10 septembrie, —orele 10—11
—«OLIMPIA»—«REAL»;
—orele 11—12
— «VIITORUL»—«A.S. SILITORUL»;
—orele 16—17
«REAL»—«A.S. SILITORUL»;
—orele 17—18
—«OLIMPIA»—«VIITORUL»

IATĂ ȘI REZULTATELE:

«REAL»—«VIITORUL»:
—5—3
«OLIMPIA»—«A.S. SILITORUL»:
—5—3
«OLIMPIA»—«REAL»:
—2—0
«VIITORUL» – «A.S. SILITORUL».
–2–3.
«REAL» – «A.S. SILITORUL» — 2–3;
OLIMPIA»–«VIITORUL»:
–2–0

Marți, 11 septembrie, de dimineață, «OLIMPIA», care acumulase cele mai multe puncte, și «A.S. SILITORUL», aflată pe locul doi, au luptat aprig pentru titlul suprem, într-un meci de ...mare finală. Dar cu toate că jucătorii «Olimpiei» erau mai mici, dovedindu-se mai tehnici și mai... lucizi, au reușit să înscrie 2 goluri, fără să primească nici-unul. Deci 2—0 pentru formația «Olimpia» din Buda, județul Buzău, care a devenit astfel campioana celei de a III-a ediții a Cupei «Cutezătorii» la fotbal, 1973.

MECIURI DE ZILE MARI

Așa au fost apreciate de spectatorii prezenți în tribunele stadionului «Dinamo» toate cele 7 meciuri ale finalei. Și pe bună dreptate, deoarece ele au oferit la scara pasiunilor cutezătoare, cam tot ceea ce se poate vedea și admira în oricare dintre meciurile dispu-

În fața porților sau la mijlocul terenului, mingea e disputată cu aceeași

Cît pe-aci să fie gol, dar... de data asta n-a fost.

Hai Leonida!

În plină desfăşurare Leonida —— eroul nr. 1 al finalei —

În pauză, odihnă dar şi indicaţii tehnice.

Meciuri de zile mari, după cum se joaca.

Se înmînează distincţiile şi premiile

tate între echipele divizionare. Numai că «eroii» erau, de data aceasta, mult mai mici (între 10 şi 14 ani). Dar tocmai vîrsta aceasta a făcut să crească farmecul meciurilor în ochii spectatorilor veniţi din toate judeţele micilor fotbalişti, atmosfera disputelor fiind caracterizată nu numai de lupta aprigă pentru locuri, ci şi de prietenie, căldură, exuberanţă.

Au fost văzute multe goluri din centrări splendide sau din şuturi de la distanţă, cu boltă, care ar fi pus în dificultate chiar pe... maestrul Răducanu. S-au văzut «bare» şi goluri ricoşate din ele. S-a văzut seriozitate şi rîvnă, entuziasm şi ardoare, franchețea micilor fotbalişti care îşi recunoşteau cinstit greşelile, practicînd un fotbal fără durităţi, sau, altfel spus, un fair-play cum numai gingăşia vîrstei lor îl poate genera. Am mai desluşit cîţiva Nunweiller, Oblemenco sau Dumitrache în siluetele agere ale puştilor Sontică şi Damian din formaţia «Olimpia» din Buda, Buzău, ajutaţi de Neluţ, precum şi de cel mai micuţ jucător, Rîpeanu din Buda, poreclit Leonida, veşnic neobosit, mereu inspirat şi cu un şut... necruţător care a contribuit din plin la victoria echipei sale.

Nu-l putem uita nici pe portarul echipei «Viitorul», din Seaca de Cîmp, Dolj, care, dacă nu ar fi apărat ca o «panteră» poarta lui, ar fi primit mult mai multe goluri. În ultimul joc, această echipă prinzînd ritmul întrecerii, a ţinut pe loc adversara sa «Olimpia» din Buda, Buzău, care nu a putut marca mai mult de 2 goluri. Dar, la drept vorbind, toate echipele şi-au adus o frumoasă contribuţie pentru reuşita competiţiei, cupei «Cutezătorii» la fotbal, ediţia a III-a, 1973.

CLASAMENTUL FINAL:

1. «OLIMPIA» din Buda-Buzău
2. «A.S. SILITORUL» din Bolintin-Deal, Ilfov.
3. «REAL» din Oteşti-Cungrea, Olt
4. «VIITORUL» din Seaca de Cîmp, Dolj

EPILOG 1973

Echipa clasată pe primul loc — «Olimpia» din Buda-Buzău — a primit, drept răsplată a muncii sale şi succesului obţinut, din partea revistei «Cutezătorii», «Balonul de aur» (o minge de fotbal) şi Cupa «CUTEZĂTORII» la fotbal pentru copiii de la sate, ediţia a III-a, 1973. Fiecare jucător «**Vasile Damian,** căpitan, **Mihai Dobroiu,** portar, **Eugen Şontică, Nelu Marafet, Aurel Stănciuc, Iordache Predulescu, Niculai Bălăşoiu, Costel Tronaru, Ion Dima, Tudorel Stănciuc, Niculai Mihăiescu, Costică Dima, Florin Pănoiu, Ion**

(CONTINUARE ÎN PAGINA A 15-A)

NICOLAE DOANĂ

Cele patru formaţii participante la finală

OLIMPIA
A.S. SILITORUL
2
0

FOTO: GRIGORE PREPELIŢĂ

GALERIILE DE ARTĂ „CUTEZĂTORII"

COMORI ALE ARTEI CHINEZE

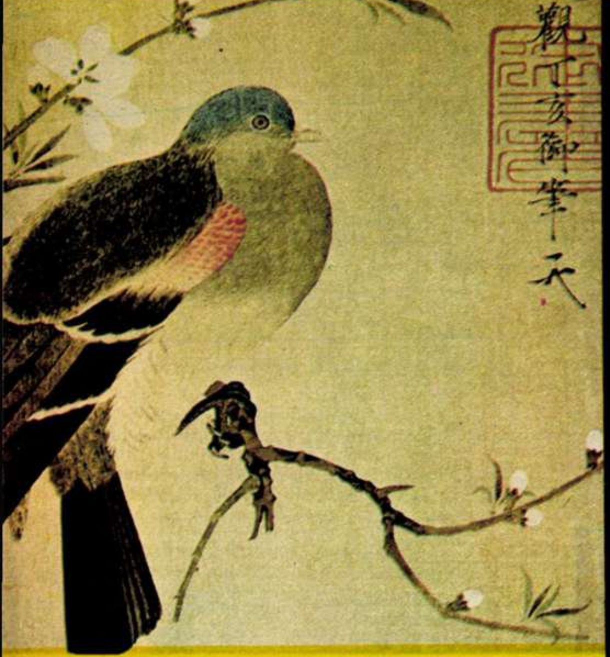

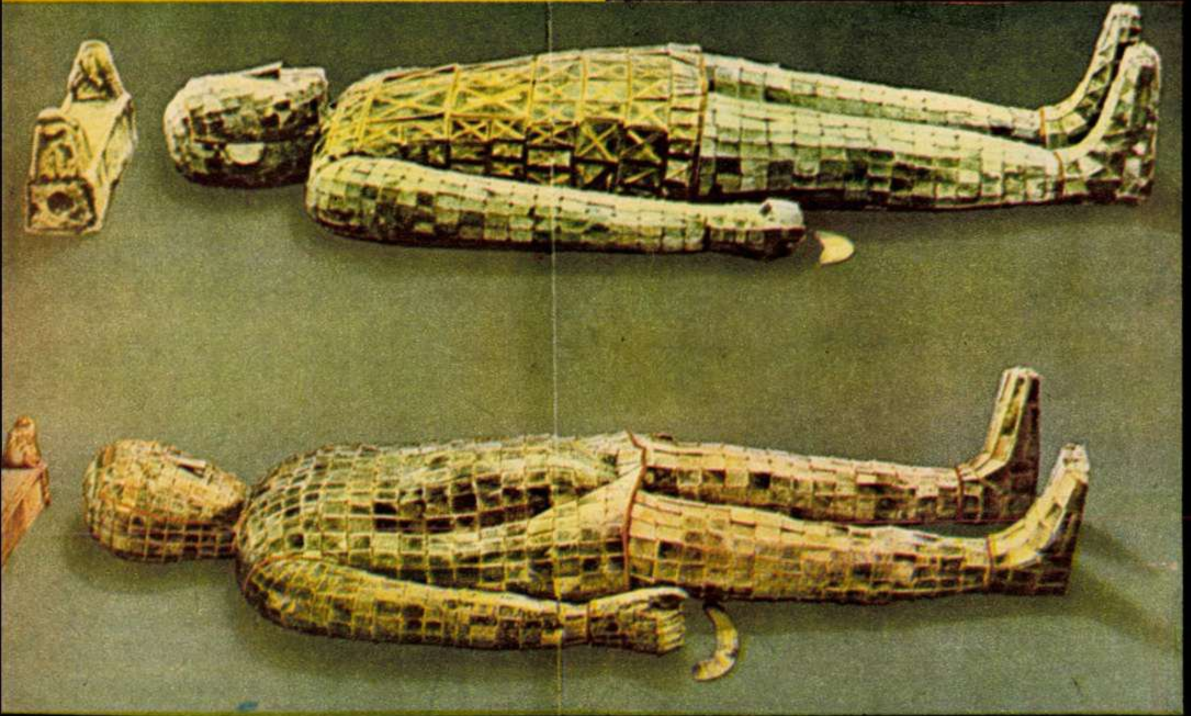

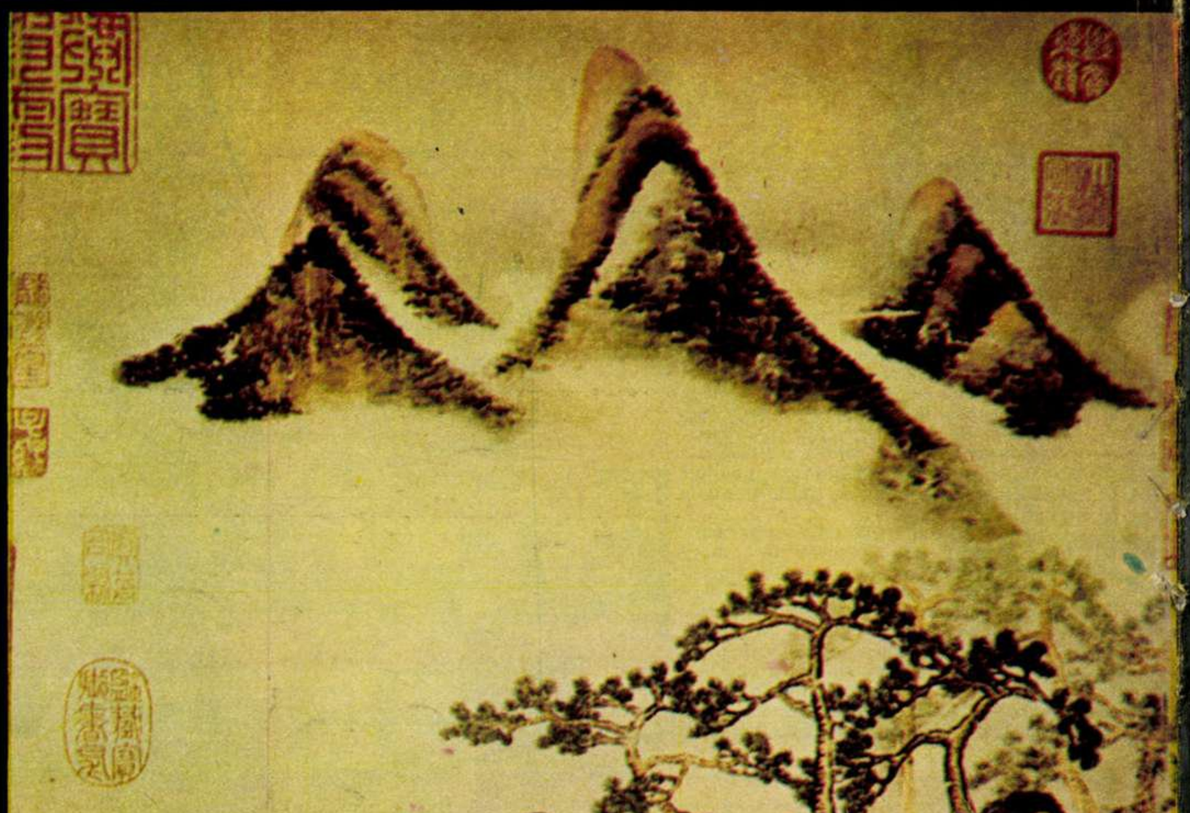

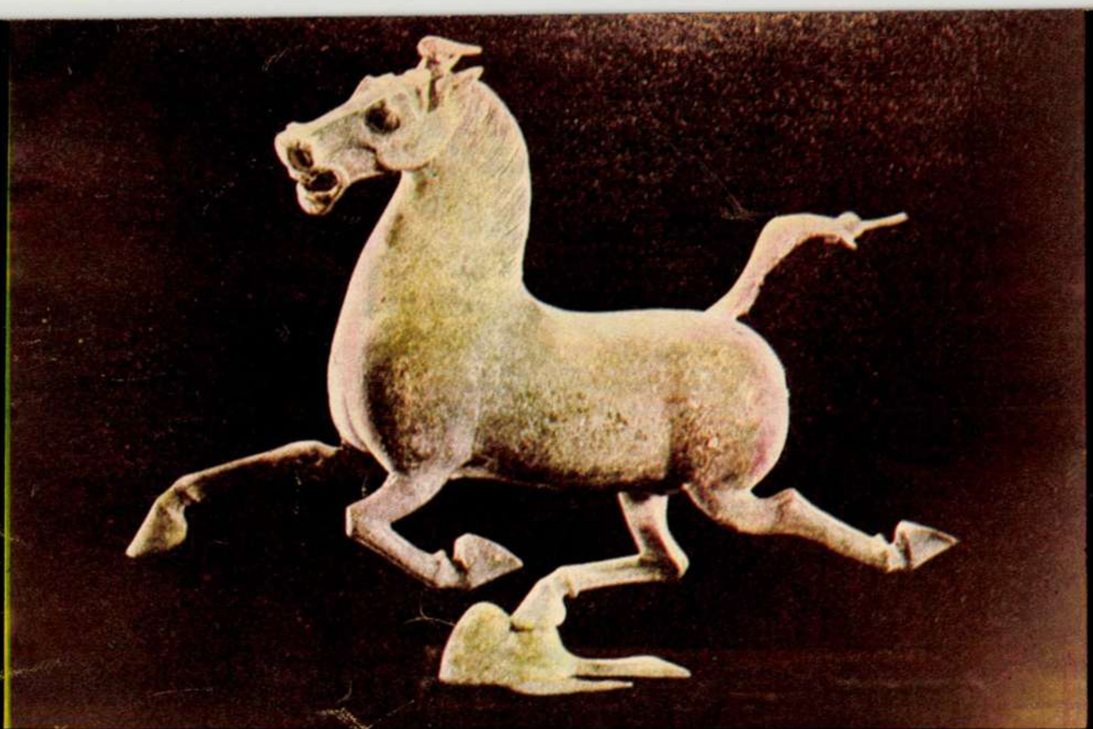

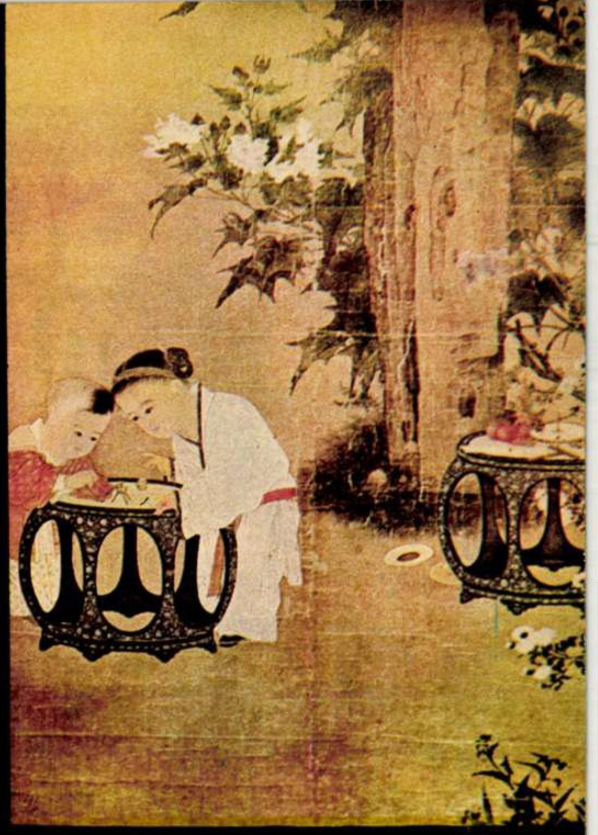

Străbătînd provinciile Chinei de azi, întîlnești pretutindeni mărturiile unor ample transformări înnoitoare, ctitoriile socialiste ale unui popor talentat și harnic de peste 700 de milioane de oameni. Odată cu marile orașe, cetăți ale industriei, ale culturii și tinereții — precum Pekinul, capitala țării, ori Șanhaiul, port la Marea Chinei de Est, oraș cu 11 000 000 de locuitori, satele cunosc importante transformări, se desfășoară o eroică muncă de captare și drenare a apelor, de terasare a colinelor, de îndiguire a fluviilor și rîurilor ce provocau odinioară calamități.

În China, cele mai vechi dovezi ale prezenței umane, datînd de 600 000 de ani au fost descoperite și cercetate în anii 1963—64, pe cursul mijlociu al Fluviului Galben, la Lantien, în provincia Șensi. Grație unor cercetări anterioate, mărturii similare s-au întîlnit în apropiere de Pekin. De la «Sinantropul de Lantien», respectiv «de Pekin», care foloseau unelte simple de piatră și trăiau din vînătoare sau cules în mici grupuri, pînă la așezările neolitice de la Panpo (lîngă Sian), de unde au fost culese peste zece mii de obiecte de interes arheologic ori pînă la epocile ce au urmat, cărora aparțin lucrările de artă reproduse în paginile de față, pe acele locuri s-au succedat generații de agricultori, de artizani, de constructori.

Vechile obiecte de interes istoric și artistic configurează o tradiție a migalei și a hărniciei, o deosebită vocație de îmbinare a utilului cu frumosul. Dincolo de bogatele colecții de ceramică datînd din epoca neolitică, de mulțimea obiectelor din bronz, îndeosebi vase atît de măiestrit decorate cu motive lineare ori zoomorfe, create în vremea dinastiilor Șan (sec. XVI—XI î.e.n.),Ciu de Vest (secolele XI — anul 770 î.e.n.), și deopotrivă splendida «cultură a fierului» din epoca «Statelor Combatante» (475—221 î.e.n.) ori a dinastiei Han (206 î.e.n. — 220 e.n.) iată un prin tezaur artistic al Chinei. Pe temelia acestor repere, arta chineză va dobîndi o nouă diversitate și strălucire. Meșteșugul și arta obiectelor de lut ars vor progresa treptat spre ceramica pictată și spre renumitele porțelanuri chinezești. Sculptura în piatră ori în lemn, pictura pe mătase, cu acea inegalabilă manieră «ape și munți» căreia aparține și stampa reprodusă în paginile de față, obiectele din lac, broderia, orfevrăria — iată numai cîteva secțiuni dintr-o constelație a artelor frumoase vibrînd de prospețime și originalitate. Dacă ne-am referi numai la celebrele stampe chinezești, impresiuni spontane de mare acuratețǎ pe suluri de mătase ori pe hîrtie poroasă, dacă am avea în atenție «performanțele» sculpturii în jad ori fildeș (cu acele «sfere în sfere» mobile — peste 20 la număr — traforate migalnic una în interiorul alteia) și tot ne-ar fi insuficient spațiul de față... Priviți însă cu atenție fiecare dintre reproduceri. Iată, de pildă, cele două costume realizate din plăcuțe de jad. Ele datează din epoca Han și au fost descoperite în anul 1968, cu prilejul săpăturilor de la Mancen. Jadul, în chineză «yu», era apreciat în China antică nu numai ca piatră prețioasă dar și pentru o pretinsă «valoare magică». Luciul, sonoritatea, duritatea jadului rezumau, zice-se, virtuți precum: bunătate, rectitudine, cumpătare curaj, puritate. În riturile funerare, jadul era menit a feri corpul de a redeveni țărînă, veșmintele mortuare de jad fiind rezervate împăraților și marilor demnitari. Datînd de 2 078 ani cele două veșminte din fotografie, al prințului Liu Șen și al soției sale, sînt realizate din aproape 5 000 de plăcuțe de jad cusute cu 1,5 kg fir de aur.

Dar ceea ce se recunoaște a fi marea artă a jadului se constituie nu în obiectele funerare, oricît de strălucitoare ar fi acestea. Marea artă a jadului trăiește în lumină, prin lumină și pentru lumină. Ușor transparentă, cu un luciu cald și cu un colorit molcom-pastelat, aptă a primi ritualul șlefuirii și a-și pune în valoare configurația interioară plină de armonii și neprevăzuturi, piatra de jad oferă generațiile de artiști prilejul de a demonstra o aleasă iscusință, o sensibilitate originală, un meșteșug desăvîrșit.

Ca o contrapondere a moliciunii și luminozității din jad, bronzul are o voce bărbătească, un aspect sever, o destăinuire plină de gravitate.

*

Cultul calului provine, în China, din epoci pentru care, departe de a rămîne o efigie sau o himeră, asemenea dragonului de pildă, agerul animal însoțitor în lupte și purtător de vești întruchipează un adevărat geniu al solidarității. Prezent de veacuri în picturi, multiplicat în figurinele de lut ars descoperite în morminte princiare, folosit ca singur vehicul posibil în topografia complexă a podișelor și a muntelui, calul însoțitor al omului nu repetă oare — în infinite ipostaze ale utilității care nu-i umbresc însă o străveche semnificație poematică —, acea vietate a aerului ridicată în bronz, cercetat de milenii, din cine știe ce clipă de transfigurare cînd Meșterul a simțit, în sufletul zborului spre care aspira, conturul fără greș al poate singurului animal în redarea căruia artele chineze nu intervin în sens decorativ?

Făptura aceasta a aerului, calul acesta de bronz elansat în sensul cutezanței sale de galop-zburat, acest soț desăvîrșit al luptătorului, descoperit în 1969, cu prilejul săpăturilor de la Leitai, provincia Kansu, într-un mormînt datînd de acum două milenii, din perioada Han-de-Est, nu aduce oare, în contextul aleselor valori ale trecutului scoase la lumină în ultimii ani, accentul de elevație și concretețǎ al unui permanent ideal?

În Muzeul de istorie a luptei de eliberare a poporului chinez, muzeu tras parcă după sine de un cal luptător al Yenan-ului, fantezia noastră se lasă dominată de evocarea atîtor episoade de luptă, speranță și dragoste. Peste vitrinele populate cu sufletul împietrit în sfințenie al zilelor de atunci, fulguirea de bronzuri cercetate de duhul vechimilor, al unui cal legendar, face ca aerul să vibreze ușor peste frunțile noastre populate iar de himerele biruinței.

Cal de luptă și de sărbătoresc cortegiu, calul ridicat la lumină din lutul Leitai-ului poartă spre noi amintirea aceluiași sînge nervos, aceeași pătimașă cabrare de voință, aceeași amprentă de palmă frățească ce i-a ostoit crupele măcinate de arșița galopului nesfîrșit.

Calul de demult, calul de bronz, se reazemă de soclu printr-un simbol al aerului însuși. O rîndunică de bronz în plin zbor poartă, în echilibru desăvîrșit pe o singură copită, galopul prin timp al unui cal pentru care modelul se va fi aflat în renumiții «cai ai cerului», «cai care transpiră sînge» aduși de împăratul Vu-ti din îndepărtata, mirifica Fergană.

Calul pe care l-am văzut în vitrina muzeului revoluționar, și celălalt cal despre care mi-au povestit doi veterani ai Marșului celui Lung, rămași ei înșiși în amintirea mea asemeni unor luminoși «cai ai cerului», aduc sub ochii celor născuți după 1 octombrie 1949, data proclamării Republicii Populare Chineze, imaginea și sensul unei vîrste eroice.

Să facem cele trecute să servească prezentul — iată cuvîntul de ordine, născut din patriotism revoluționar, sub lumina căruia, în ultimul deceniu, s-au întreprins în China sistematice studii, concretizate în descoperiri a căror esență colindă azi marile săli de expoziție ale lumii în admirația a milioane de oameni.

M. NEGULESCU

Poştaşul, toamnă...

Schiță de ION ARIEȘANU

Imi vin în minte zilele acelea cu o limpezime uluitoare. Bum, bum! face tunul, dincolo de rîu... Bufniturile răsună cu întîrziere peste coasta cu brazi, pînă la marginea pădurii negre. Dacă mă sui pe gărduleţ, pot vedea nişte norişori albi acolo unde se sparg obuzele de tun. Dar pe mine nu mă lasă mama să mă urc pe gărduleţ. Cînd răsună tunul trebuie să am grijă de fratele meu, să ne ghemuim într-un colţ. Atunci îmi acopăr urechile şi închid iute ochii și totul se simte ca prin vată și nu-mi-e aşa de frică

De azi dimineaţă nu mai mi-e frică de loc. Au intrat în curtea noastră o maşină şi trei soldaţi. Un soldat e căpitan, alt soldat e sergent şi al treilea e soldat-soldat. Ei scot din maşină o motocicletă. Apoi scot o ladă mare. Şi din ladă scot multe scrisori. Scrisorile le vîră într-un sac pe care-l ia pe umeri soldatul-soldat. El se urcă pe motocicletă în spatele soldatului-sergent şi amîndoi pornesc, dis de dimineaţă, undeva, încotro bate tunul. Soldatul căpitan le face semne din mînă. Apoi se pune şi scrie la masa mamei, în odaia din faţă. Mama îi face un ceai. El bea ceaiul, fumează şi scrie înainte.

Seara, se întorc cei doi cu motocicleta. Soldatul-soldat poartă în spate tot un sac plin. Şi cînd îl goleşte, ai, ce văd, tot o grămadă de scrisori! El a dus scrisori şi acum iar aduce înapoi scrisori. Ce-o mai fi şi asta ?! Pînă noaptea tîrziu, cei trei aleg scrisorile. Ii zăresc prin perdelele subţiri, în odaia dinainte, şi nu pot să adorm degrabă gîndindu-mă ce fac ei acolo şi unde trimit atîta amar de scrisori.

A doua zi de dimineaţă motocicleta pîrîie sub ferestre şi eu mă înalţ iute din pat şi sar să văd ce-i, geaba strigă mama la mine să mai dorm, că încă-i întuneric. Ii văd pe cei doi. Pleacă iarăşi nu ştiu unde, cu sacul lor plin de scrisori şi pînă seara nu mai dau pe-acasă. Atunci, de cum aud zumzetul motocicletei, dau fuga de le deschid larg poarta şi ei intră plini de praf, cu un alt sac doldora pe umeri, pe care-l deşeartă în odaia dinainte şi se pun apoi pe ales scrisorile, pînă noaptea tîrziu.

Astfel trec zilele şi tunul bate întruna peste rîu, dar de cînd cei trei stau la noi, eu nu mă mai tem de tun. Ba, uneori, seara, soldatul-soldat mă cheamă şi mă plimbă pe uliţă cu motocicleta. Şi cît de mîndru şed eu pe motocicletă! Cît de repede aleargă nebuna! Soldatul-soldat, cînd mă vede cum ţip, de spaimă sau de bucurie, rîde în gura mare şi mă înalţă apoi în aer de-mi pierd răsuflarea şi mi se zbate inima în piept ca la o pasăre.

Apoi, într-una din seri, motocicleta se întoarce dinspre rîu, unde bate tunul, numai cu un singur om. Pe soldatul-soldat nu-l mai văd în spate, cu sacul plin. Numai sacul îl văd, găurit şi ars. Atunci, în acea noapte, nu închid ochii. Ii urmăresc pe cei doi cum aleg în tăcere scrisorile. In zori, cînd aud motocicleta sar la geam şi mă uit, uimit, cum apare un alt soldat-soldat, tot unul tînăr şi necunoscut, care, cînd mă vede, se scotoceşte iute prin buzunare şi-mi dă o bucată de zahăr. Soldatul-căpitan îi spune ceva, noul venit salută şi ia repede în spate sacul cu scrisori. Apoi motocicleta se duce cu ei.

Singur, prin curtea goală, n-am pe cine să întreb unde a rămas soldatul-soldat, cel vesel, care nu mai venise de ieri seara acasă. N-are însă cine să-mi spună. Numai mama, ca să mă liniştească, văzînd că urmăresc fără roşt uliţa pustie, îmi spune la o vreme: «Ştii tu bine că poştaşul, toamna, vine mai rar, ba cîteodată de loc. Aşa o fi şi cu el, săracul»...

După o vreme, tunul se aude foarte departe. Cei cu scrisorile, într-o anumită zi, scot din curtea noastră maşina şi-şi iau rămas bun de la noi. E toamnă tîrziu, E aproape iarnă, iar eu în zadar mai aştept să se întoarcă soldatul-soldat. Poştaşul, toamna, vine atît de rar, iar cîteodată de loc şi tunul acum nu se mai aude.

Spirică, un băiat îndesat, dar fără pistrui — și asta pentru că nu vrea el să-și lase pistrui — mai toate povestirile și filmele sînt presărate de copii cu pistrui, se plictisea și nu prea se plictisea în satul lui de munte. Sat atît de plin de amănunte încît în vacanță trebuiau răscolite și inspectate cu mare luare aminte.

Așa că nu prea aveai timp să caști.

Și tocmai cînd Spirică observa atent drumul furnicilor către un mușuroi, drum sau potecă îngustă și bătucită, a fost chemat acasă pentru că venise RATA (așa-i mai ziceau și acum cu toate că autobuzele aveau alte denumiri mai complicate, cu mai puține vocale și deci, mai greu de ținut minte), el a fost chemat la șosea pentru că trebuia să dea mîna cu un văr al lui mai mare de la Slatina care venise aici să-și suie zilele de vacanță. Dădură mîna, se cunoscură și pe urmă vărul său de la Slatina, elev merituos în clasa a șaptea, se închise în odaia lui și începu să citească din cărțile aduse în geamantan. Acum nu că Spirică avea ceva împotriva cititului și nici părinții lui nu-i aruncau priviri sau ridicări rele din umeri. Citea și el cărțile de povești de le mînca din ochi și le rupea aproape cu palmele să vadă întîmplările de pe pagina neîntoarsă ce venea la rînd.

Dar avea și părerile lui în privința asta. Cărțile de povești, adică sînt făcute să le citești sub streașina toamnei sau sub tîmpla iernii cînd zilele sînt mai scurte și întîmplările mai mici și mai rare. Da acuma, vara, cînd ziua e lungă și doldora de întîmplări de-ți intră și pe ochi și pe ușa casei, și pe urechi și pe ferestrele odăii și d-abia nu te dărîmă, nu te aruncă la pămînt cînd mergi pe uliță ori pe poteci, se face să nu dai cu ochii roată împrejur și să aștepți să picure vreo întîmplare din literă tipărită?

«N-aș prea preaș crede», își întremă Spirică gîndul în timp ce făcea semn cu degetele peste burta unui greiere din preajma casei ca să nu mai cînte măcar o vreme.

Spre binele lui ca să mai agonisească ceva pentru iarnă și să nu mai bată la ușa mai mereu închisă a furnicii.

— Sau măcar, așa, îl asigur la ADAS, își spune el aruncînd greierele și gîndindu-se la o reclamă de la televizor în care apărea un greier și o chitară.

Pe urmă nu mai putu, se apropie de văru-său și-i spuse parcă sfios:

— Hai mai bine să-ți arăt o situație de natură mai născocită și mai la îndemînă de văzut decît orice desemnări. Am și eu o parte în ea, că am făcut una, o nefăcută.

Vorbise cam gîfîit în ultima parte, cam rugător, temîndu-se ca celălalt, văru-său, să nu înalțe din umerii lui înguști izbucnind subțire prin maioul alb. Mare i-a fost mirarea cînd Nucu, vărul Nucu, de la oraș așeză liniștit cartea pe scaunul pe care stătuse și spuse:

— Hai!

Spirică o luă înainte și-i aruncă peste umeri lui Nucu:

— Uite, o să mergem undeva, la răscrucea dinspre Murta pe unde vin căruțele, atelajele zis, acuma, de la cîmp pe lîngă care o să și treacă povestea adevărată, dar pînă atunci o să ți-o spun eu cu vorbele mele.

Merseră, tăiară ocolit pieptul unui deal și se așezară la umbra rară și neliniștită a unui mesteacăn, în preajma unui drum subțire de căruțe «atelaje zis» — cum spunea Spirică.

Și el începu așa:

— Uite ce e, o să asculți povestea unui pui...

— Să nu fie aia cu...

— A, nu, nu aia a lui Brătescu Voinești, îl lăsă Spirică pe văru-său din Slatina cu gura căscată. P-aia las-o, o știu și o știm cam toți sau hai, dacă nu toți, măcar unu din trei în trei case o știe. Asta ca să nu mă laud. S-așaza vorba aici de un pui de găină. Un pui de găină de la incubator, adică nu prea de la incubator că povestea e încîlcită, al naibii de încîlcită, un pui care ar vrea să aibă o cloșcă și n-are, duce dor de cloșcă, de pene, de căldură, și el n-are cloșcă, o mamă cum ar veni și atunci el a început să se ia după căruțele de fîn, încărcate, atelajele zis, și se ia după ele și merge așa după ele și crede că sînt cloști și te uiți după el și-ți scapă să plîngi cu un ochi sau să rîzi cu altul ca împăratul din basmuri. Da hai să ne așezăm după tufa asta de alun ca să vezi povestea cu ochii tăi. Acuși trebuie să aibă drum căruța lui Nea Mitu Ciolovan cu fînul de la Bîrzetea și ales după a lui se ține puiul.

Se așezară jos, la umbră și după o porție mică de timp zăbovit aici văzură o căruță încărcată cu fîn, trasă de cai care mergeau la pas și în urmă, aproape, mai domol, mai iuțit atunci cînd rămînea să ciugulească ceva, mergea un pui alb, cu gîtul golaș. Mai veneau și alte căruțe îndesate și vîrfuite cu fîn care mergeau tot la pas fie că era piept de deal, fie că oamenii care știau povestea nu se îndurau de pasul puiului. Spirică și-l duse pe văru-său Nucu din orașul Slatina pe niște poteci mărginașe.

— Acuma să-ți mai spui eu ție și partea rea sau bună a întîmplării cu puiul ăsta de care-ți vine cum zisei să rîzi, să plîngi, cum o iei, oricum n-o iei.

Mama, știi, aflași de cînd ești p-acilea, lucrează la incubator. Are și halat alb ca doctorițele, de mi se făcea și frică de ea, cînd o vedeam așa, că halat alb zici, injecție zici. Și fugeam și plîngeam. Pînă cînd m-a luat odată la incubator, și m-a mai luat odată și altădată și mi-a zis că ea se ocupă cu puii mici de-o lună, adică cu viețăți pînă la 10 sau 15 centimetri, așa cum scrisese un reporter de la ziarul local: «Reportaj la 15 centimetri», adică despre puii de o lună. Și atunci ce crezi c-am făcut? Mie, știi nu știi, îmi plac experiențele. Așa că am luat un ou de la cloșca noastră — clocea ea de vreo săptămînă și l-am dus la incubator ca să iau alt ou. Alt ou de acolo. Ca să nu fur adică. L-am transportat cald, între piele și cămașă și l-am pus tot cald acolo ca să nu se piardă plodul galben din ou. Și am luat alt pui de la incubator, ca să nu fie caz despre mine. Bun! Și se naște puiul golaș, dar alb.

— Dar hai mai încolo, ca să-ți mai arăt alt necaz cu puiul.

Și ajunseră la poarta C.A.P.-ului, la basculă, cîntar adică, unde se notau greutățile căruțelor cu fîn.

Și Spirică urmă:

— Din cabina paznicului, o paragină cum o să vezi, sau ceva ce aduce a baracă, o să iasă nea Gogu Tamburu care o să ușuie puiul. Și asta de ce? o să mă întrebi. Că o să atîrne mai greu la cîntar căruța cu fîn, a lui nea Mitu cu puiul după el? Nu! Că sînt zile și ceasuri cînd pe basculă se cîntăresc și caii și șefii de atelaj, zis, cu fîn cu tot.

Lasă tot în zilele bune ori rele dar pe pui nu-l lasă niciodată să stea pe basculă, cîntarul ista mare pe care-l vezi. Și știi de ce?

Dar mai întîi Spirică îl lăsă pe văru-său să vadă cum povestea lui era adevărată și cum în adevăr, Gogu Tamburu, paznicul și totodată cantaragiul de la basculă ușuia puiul.

— O face, zise Spirică spre văru-său din două motive: unul neadevărat și altul adevărat. Al de e neadevărat îl și spune sus, la conducere: că adică dacă trece pe bonier și puiul la cîntar, ar ieși că nea Mitu ar fi adus mai mult fîn în plus. Și trece doar greutatea fînului pe bonierele lui îngălbenite. Ca și cum dacă mai trece un pui în plus o fi vreun mare prăpăd mai ales că puii — asta ai fi citit-o și tu, au oasele umplute cu aer — d-asta și pot de la un timp să zboare. Va să zică lasă să se